

ΝΕΟΛΟΓΟΥ ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

ΠΟΛΙΤΙΚΗ, ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΙ
ΜΕΛΙ ΤΟΥ "ΝΕΟΛΟΓΟΥ"

Ἐν Κωνσταντινουπόλει ἔτησι . . . Φρ. γρ. 46
Ἐν ταῖς Ἑσπέραις Μισρ. 16
Ἐν Ἑλλάδι, Ἀργεῖῳ καὶ Ἑσπέραις Φρ. γρ. 70
Ἐν Ρωσίᾳ Ρούβλ. 25
Ἐξ ἀμνηστικῶν ἡμερῶν.

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΙ
ΑΝΕΥ ΤΟΥ "ΝΕΟΛΟΓΟΥ"

Ἐν Κωνσταντινουπόλει ἔτησι Μισρ. 4
Ἐν ταῖς Ἑσπέραις Λίγ. Τ. 1
Ἐκτὸς τῆς Τουρκίας Φρ. γρ. 25
Ἐξ ἀμνηστικῶν ἡμερῶν.

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ.

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ Δ. Ι. ΒΟΥΤΥΡΑΣ.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ.

Πολιτικὴ Ἐπιθεώρησις.—(Ἐργέστου Κουρτίου) Ἡ Ἑλληνικὴ Ἱστορία (Μεταφραζομένη ὑπὸ Μ. Ε. Μιχαλοπούλου).—Ἡ ἱστορικὴ παρὰ Σοφοκλεῖ (ὑπὸ Κλεοβούλου Κοκκολάτου).—Περὶ τῶν Ἰδαίων Δακτύλων.—Γενικαὶ δαιμειώσεις.—Ποικίλα.—Τὸ ἐν Λονδίῳ διεθνὲς συνέδριον τῶν Ἀδιανολόγων.—Σύλλογος τοῦ Διεθνoῦς δικαίου.—Ὁ Χριστόφορος Κολόμβος καὶ οἱ Ἰουδαῖοι.—Τὰ θαυμάδια τοῦ Τηλεφώνου.—Ἱατρικὰ (Θεραπεία τοῦ Καρκίνου).—Φυσιολογικὰ (Ὁ ἐγκέφαλος τῆς γυναίκος).—Ἡ πρόωτη ἡλικία.—Ὁ Ἰουλιανὸς (διδύμημα).

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ.

Τὸ τῆς χολέρας ζήτημα δὲν εἶναι ἐκ τῶν ταχέως ἐξαλειφθησομένων ἀπὸ τῆς ἡμερησίας διατάξεως, ἴσως δὲ καὶ ἐπαπειλεῖ μείζονας διαστάσεις παρὰ τὰ ὑπὸ τῶν διαφόρων κυβερνήσεων λαμβανόμενα μέτρα καὶ τὴν μεταβολὴν τῆς θερμοκρασίας. Καὶ γὰρ μὲν ἐν τοῖς καθ' ἑκάστην ἀναγραφόμενοις τηλεγραφήμασιν, ἀπερ' ἀπλῆ ἀντιγραφή τῶν ἐν ταῖς βιενναῖαις ἐφημερίσιν ἀπαντωσῶν εἰδήσεων τυγχάνουσιν, τὸ νόσημα παρουσιάζεται ὡς ἐν ὑφέσει διατελοῦν, ἀλλὰ, προσεκτικώτερον ἐξεταζομένων τῶν ἐν τῷ τύπῳ τῶν διαφόρων χωρῶν ἀναγραφόμενων περὶ τῆς βροτολογιοῦ νόσου χρονικῶν, ἀποδεικνύται ὅτι αὐτὴ ἀπέβαλεν ἐν μέρει τὸν φοβερὸν αὐτῆς χαρακτῆρα ὑπὸ τὴν ἐποψὴν τῆς ἐντάσεως, προσλαμβάνει ὅμως σοβαρώτεραι διαστάσεις ὑπὸ τὴν ἐποψὴν τῆς ἐπεκτάσεως, αἰετὲ ἐπισκίπτουσα βαθυδὸν καὶ εἰς τὰς χώρας, ὅσαι τέως ἀπληλαγμέναι ἐθεωροῦντο ἀπὸ τοῦ τῆς ἐπιδημίας κινδύνου. Τοῦλάχιστον αἱ ἐν τοῖς κυριωτέροις ὀργάνοις τοῦ εὐρωπαϊκοῦ τύπου ἀναγραφόμεναι πληροφοροῖαι διαπιστοῦσιν ὅτι ἱκανὰ ἐγένοντο σποραδικὰ κρούσματα χολέρας ἀσιατικῆς ἐν Βελγίῳ, ἐν Ὁλλανδίᾳ, ἐν Ἰσπανίᾳ παρὰ τὰς ἐφαρμοζόμενας στενάς καθάρσεις καὶ τὰ ἰσχύοντα αὐστηρὰ ἀπολυμαντικὰ μέσα, τοῦθ' ὅπερ σημαίνει ὅτι τὸ νόσημα ἐξακολουθεῖ ἐτι φέρον κακὸν ὅλως χαρακτῆρα, παρὰ τὰς φωνασκίας τῶν περὶ τὰ χολερικὰ βακτηρίδια ἀσχολοιμένων ἐπιστημόνων, καὶ ὅτι ἐπείγουσα ἐτι ἐπιβάλλεται ἀνάγκη εἰς τοὺς ἐπιτετραμμένους τὴν περιφρούρησιν τῆς δημοσίας ὑγιεινῆς ὅπως μὴ ἐλαχίστη περὶ τὴν λήψιν τῶν καταλλήλων προφυλακτικῶν μέσων ἀκνδία ἢ ἡ μικροφιλοτιμία περὶ τὸ συγ-

καλύψαι τὴν ἀληθῆ τῶν πραγμάτων κατάστασιν τὰ αὐτὰ συνεπαγάγη ἀποτελέσματα, οἷα ἡ τῶν ἐν Ἀμβούργῳ ὀλιγορία, ἢ διὰ μεγάλης καὶ αὐστηρῆς ἀπειλουμένη τιμωρίας, τῆς ἄρσεως δηλονότι τοῦ τέως χαρακτῆρος τῆς πόλεως ταύτης ὡς ἐλευθέραις καὶ συγχωνεύσεως τῆς ἐν αὐτῇ διοικήσεως μετὰ τῆς ἐν Βερολίῳ κεντρικῆς.

Ἄνομολογητέον οὐχ ἦντιον ὅτι σὺν τῇ ἐπαράτῳ νόσῳ μέγας καὶ αὐθιγὴ γίνεται λόγος περὶ τῶν πολεμικῶν παρσκευῶν, ὧν τὸ σύνθημα δίδωσιν ἐπὶ τοῦ παρόντος ὁ ἐν Γερμανίᾳ γινόμενος πάταγος περὶ τὸ νέον στρατιωτικὸν νομοσχέδιον, τὸ σφόδρα ἀνησυχοῦν τὴν ἐν τῇ αὐτοκρατορίᾳ τῶν Χοχεντσόλερον κοινὴν γνώμην καὶ τὸ δικαίως ἐμβάλλον εἰς ἀπορίαν τοὺς λοιποὺς ἐν Εὐρώπῃ λαοὺς, βλέποντας ὅτι καὶ οὗτοι ἐξαναγκασθήσονται μετὰ μικρὸν νὰ μνησθῶσι τοὺς ἐν Γερμανίᾳ καὶ νὰ προβῶσιν εἰς παραπλήσια μέτρα ὅπως μὴ ὑπολειφθῶσιν τοῦ γερμανικοῦ ἐν κρίσει ὥρα. Αὐστηρὰ ὄντως ἡ τοιαύτη τῶν πραγμάτων κατάστασις, ἢ προκαλοῦσα τὴν ὑπόκαθον μῆνιν τῶν ὑπηκόων τοῦ αὐτοκράτορος Γουλιέλμου, βαρέως στενόντων ὑπὸ τὸ βάρος τηλικούτων στρατιωτικῶν δαπανῶν καὶ μάτην ἐλπίζόντων ἐπὶ τὴν ἐλάττωσιν αὐτῶν πρὸς ἀνακούφισιν τῆς μαστιζούσης αὐτοὺς οἰκονομικῆς καχεξίας, ἥς τὸν βαθμὸν παντὸς ἐπιχειρήματος εὐγλωττότερον διετράνωσεν ὁ περὶ τὴν διοργάνωσιν παγκοσμίου ἐν τῇ πρωτεύουσῃ τῆς τῶν Χοχεντσόλερον αὐτοκρατορίας ἐκθέσεως δισταγμὸς, ὁ ἀπολήξας εἰς τὴν ὀλοσχερῆ τοῦ σχεδίου ἐγκατάλειψιν. Ὁ καὶ μικρὰν τὴν προσοχὴν συγκεντρῶν περὶ τὸ ζήτημα τοῦτο τῶν στρατιωτικῶν δαπανῶν ταχέως πείθεται ὅτι ἀπὸ τῆς Σαδόβας καὶ ἰδίᾳ ἀπὸ τῆς ἀνιδρύσεως τῆς εἰρημένης αὐτοκρατορίας ἐπὶ τοῦ τάφου τῆς ναπολεοντείου ἐν Σεδὰν αἱ κυβερνήσεις ἐλάχιστα μὲν ἐδαπάνησαν ὑπὲρ τῆς διαδόσεως τοῦ πολιτισμοῦ διὰ τῆς ἀναπτύξεως τῆς γεωργίας, τῆς βιομηχανίας καὶ ἐν γένει ἀπάντων τῶν βιοποριστικῶν ἐπαγγελμάτων καὶ τῶν ἐπιστημῶν, τούναντίον δ' ἀμύθητα ἐθυσίασαν ποσὰ εἰς τὴν αὔξησιν τῶν ὑπὸ τὰ ὄπλα ἀνδρῶν, ὡσεὶ προσορισμὸς τῆς ἀνθρωπότητος καὶ τῶν τὰς τύχαις αὐτῆς ἰθύνόντων εἶναι ἡ ἐξόντωσις αὐτῆς διὰ τῆς ἀλληλοκτονίας. Καὶ ἀληθῶς τὰ ἐντὸς εἰκοσαετίας δαπανηθέντα ποσὰ πρὸς αὔξησιν καὶ συντήρησιν τῶν τε κατὰ ἕρῃαν καὶ κατὰ θάλασσαν δυνάμεων ἐν τοῖς ἐκατομμύρια λιρῶν στερλινῶν, ἀπέναντι τῶν ὁποίων ποσοστὸν μόλις ἀφιέρωθη εἰς τὰ τῆς εἰρήνης ἔργα καὶ εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τῆς παιδείας καὶ τοῦ πολιτισμοῦ. Εὐ-

λόγως λοιπόν πάντες οἱ εὐρωπαϊκοὶ λαοί, διαμαρτυροῦνται κατὰ τῆς πολιτικῆς ταύτης τῶν στρατιωτικῶν δαπανῶν, ἀξιοῦσι τὸν περιορισμὸν τοῦ φοβεροῦ δεινοῦ, ἰδίᾳ δ' ὁ γερμανικὸς, ὅστις παρὰ τὴν δοθεῖσαν παρὰ τῆς Γαλλίας πολεμικὴν ἀποζημίωσιν εὐρηται ἐν οἰκτρᾷ οἰκονομικῇ καταστάσει, μὴ ὑπολειπομένη κατὰ πολὺ τῆς τοῦ ἰταλικοῦ, μάτην δ' ἀπεκδεχόμενος τὴν βελτίωσιν αὐτῆς βλέπει τοῦναντίον φοβερωτέραν δεινῶσιν διὰ τῆς ἀπαιτηθησομένης δαπάνης πρὸς ἐφαρμογὴν τοῦ νέου στρατιωτικοῦ νομοσχεδίου. Τὸ δίκαιον τῶν ἐνστάσεων τοῦ γερμανικοῦ λαοῦ ἀνομολογεῖται παρὰ πάντων τῶν ἀμερολήπτως τὴν ἐν Γερμανίᾳ κατάστασιν κρινόντων, ἄλλως τε δὲ καὶ αὐτὴ ἢ κυβέρνησις, καθορώσα τοῦτο, πειρᾶται διὰ πλαγίων μέσων νὰ κατηχίση τὸν λαὸν καὶ νὰ προδιαθέσῃ τὰ πνεύματα κατὰ τρόπον συντελοῦντα εἰς τὴν ἀνευ ἀντιρροίσεων καὶ τροποποιήσεων ἀποδοχὴν τοῦ νέου στρατιωτικοῦ σχεδίου, οὗ ἢ ἐφαρμογὴ συνεπάγεται δαπάνην 150.000.000 μάρκων παρὰ τοὺς ὑπολογισμοὺς τῶν φίλα τῇ κυβερνήσει φρονούντων κύκλων καὶ διατεινομένων ὅτι ἢ ἀπαιτούμενη δαπάνη ὑπολογίζεται μόλις εἰς τὸ ἡμισίον τοῦ εἰρημένου ποσοῦ. Πρὸς πλείονα μάλιστα ἐνίσχυσιν τοῦ ἀγῶνος αὐτῆς ἢ κυβέρνησις εἰσηγήσατο εἰς τὰ οἰκεία ὄργανα τὴν δημοσίευσιν λεπτομεροῦς στατιστικῆς τῶν πολεμικῶν δυνάμεων τῆς Γερμανίας καὶ τῆς Γαλλίας, καὶ οὕτω τὰ ὄργανα ταῦτα πειρῶνται διὰ πολλῶν ὑπολογισμῶν νὰ καταδείξωσιν ὅτι ὁ τῆς αὐτοκρατορίας στρατὸς ὑπολείπεται λίαν τοῦ τῆς δημοκρατίας, ὡς τεκμηριούται ἐκ τῆς συγκρίσεως τῶν πολεμικῶν δυνάμεων ἐκατέρου τῶν κρατῶν τούτων. αἵτινες ἐν μὲν τῇ Γαλλίᾳ συμποσώθησονται μετὰ διετίαν εἰς 4,000,000 καὶ ἐπέκεινα, ἐν δὲ τῇ Γερμανίᾳ εἰς 3,500,000, καίτοι κατὰ τὰ ἀνεξάρτητα ὄργανα μεγάλως ἐλαττοῦται ἢ διαφορά τῶν εἰρημένων ἀριθμῶν. Ταῦτοχρόνως τὰ κυβερνητικὰ ὄργανα ἀπορία ἐτέρων ἐπιχειρημάτων προσφεύγουσι καὶ εἰς τὰ ἐν Γαλλίᾳ διεξαχθέντα στρατιωτικὰ γυμνάσια πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν τοῦ τῆς δημοκρατίας προέδρου καὶ πειρῶνται ν' ἀποδείξωσιν ὅτι τὰ ἐν τῇ δημοκρατουμένῃ χώρᾳ διεξαγόμενα, οὐδὲν τὸν ἀγαθὸν ὑπὸ τὴν ἐποψὴν τῆς εἰρήνης τεκμηριούντα, διαπιστοῦσι τὸ φιλοπολέμον τῶν Γάλλων καὶ τὴν τάσιν τοῦ συμπληρῶσαι τὴν στρατιωτικὴν τῆς χώρας αὐτῶν σύνταξιν ἐπὶ φιλοπολέμοις σκοποῖς, ἐπὶ σκοπῷ τοῦ ἀνακτῆσθαι τὰ ἀπολεσθέντα. Παρατηρητέον οὐχ ἦττον ὅτι τὰ ὑπὸ τοιαύτην ἐποψὴν ἐπιχειρήματα ὄλως σαθρὰ καὶ ἀνυπόστατα τυγχάνουσιν, ὅταν ληφθῇ ὑπ' ὧν ἢ ἀνδρική καὶ ἀκραίφνῃ φιλοπατριάν ἀποπνεύουσα προσλαλιά τοῦ ἐγγόνου τοῦ ὀργανωτοῦ τῆς νίκης ἐν τῇ πόλει, ὅπου Κάρολος ἢ Σφύρα σωτὴρ τῆς Εὐρώπης ἀνεδείκνυτο. Καὶ ἀληθῶς ὁ τῆς δημοκρατίας πρόεδρος κ. Καρνὸν παρὰ τὰ ἐξεληχθέντα πρὸ τῶν ὀμιλῶν αὐτοῦ γυμνάσια, παρὰ τὴν πρόποσιν τοῦ δημάρχου τῆς πόλεως ταύτης, ὑπομνήσαντος ἐν ἄλλοις καὶ τὴν γαλλορωσικὴν συμφωνίαν διὰ τοῦ περὶ Κρονστάδης ὑπαινωμοῦ, τὴν προσοχὴν αὐτοῦ συνεκέντρωσαν εἰς τὴν εἰρήνην, δι' ἧς, εἶπε, δύνανται νὰ συντελεσθῶσι τὰ σπουδαιότερα τῶν τὴν εὐημερίαν καὶ εὐδαιμονίαν τῶν λαῶν καὶ τῶν ἐθνῶν συνελαγομένων ἔργων. Πρὸ τῆς τοιαύτης τῶν πραγμάτων καταστάσεως ὁ γερμανικὸς λαὸς δὲν καμμίει τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ ἐντεῦθεν ἢ τῶν ἐν Βερολίῳ ἀνήσυχία ἐπὶ τῇ προηγουμένη ἀντιστάσει τῶν ἐν τῇ λευκῇ αἰθούσῃ κατὰ τὴν συζήτησιν τῶν νέων στρατιωτικῶν νομοσχεδίων, ἅπερ, ἐπιψηφίζόμενα, ἀμείσον θὰ ἔχωσι συνέπειαν τὴν ἀπομίμωσιν τῶν ἐν Γερμα-

νία καὶ ἐν τοῖς λοιποῖς μεγάλοις στρατιωτικοῖς κράτεσι τῆς Δύσεως.

Ἐκ τῶν κατὰ χώρας δὲ σπουδαιότερων ζητημάτων εἶναι τὸ ἰρλανδικὸν ἐν Ἀγγλίᾳ, οὗτινος μετὰ πολλοῦ τοῦ ζήλου ἐπελάβοντο οἱ νέοι τῆς ἀνάσσης ὑπουργοὶ διὰ σοβαρωτάτου μέτρου, τῆς ἀρσεως διπλοῦτος τοῦ περισταλτικοῦ νόμου, τοῦ βαρέως τέως ἐπικαθημένου ἐπὶ τοῦ τραχήλου τῶν Ἰρλανδῶν πακτωτῶν καὶ λοιπῶν ἀπὸ τοῦ 1887 καὶ τοῦ προκαλέσαντος μυρίας ὄσας διαμαρτυρίας συνεπεία τοῦ δημιουργηθέντος συστήματος, ὅπερ οὐδὲν ἄλλο ἢτο ἢ αὐτὴ ἢ ἀνακίρηξις τοῦ στρατιωτικοῦ νόμου. Δυνάμει τοῦ ρηθέντος νόμου ὁ γενικὸς εἰσαγγελεὺς ἠδύνατο κατὰ τὴν διάπραξιν κακουργήματος νὰ συλλαμβάνῃ τὸν τυχόντα, ἅμα θεωρούμενον ὡς ἔχοντα γνῶσιν τοῦ διαπραχθέντος κακοῦ ὑπὸ οἰουδύτινος γαιομισθωτοῦ καὶ νὰ τηρῇ ὑπὸ ἀνάκρισιν ἐφόσον ἐβούλετο χρόνον. Διὰ τοῦ μέτρου τούτου ἠλπίζετο νὰ περισταλῇ ἢ ἐπὶ τὴν βίαιοπραγίαν τάσις τῶν πακτωτῶν καὶ ἢ ἐξασφάλις τῶν δικαιωμάτων τῶν γαιοκτημόνων, οἵτινες θερμὸν οὕτω καὶ ἰσχυρὸν ἔχοντες προστάτην, εὐχερῶς ἠδύνατο νὰ καταπιέζωσι τοὺς τὰς γαίας αὐτῶν ἐκμισθοῦντας καὶ νὰ ἐπιβάλωσι τὴν ἐαυτῶν θέλησιν καὶ τὰς ἀποφάσεις παρὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ δικαίου. Ὁ γηραιὸς Γλάδστον, ἀποκηρύττων νῦν τὸν νόμον τοῦτον, ἐπανάγει τὴν πρὸ τῆς 19 αὐγούστου τοῦ 1887 ἐπικρατοῦσαν τάξιν πραγμάτων ἐν τῇ ἐντεῦθεν τοῦ πορθμοῦ τοῦ ἁγίου Γεωργίου νήσῳ καὶ προκαλεῖ οὕτω τὴν δεινὴν καταφορὰν τῶν συντηρητικῶν, οἵτινες, ἠγουμένους τοῦ τέως ἐπὶ τῆς Ἰρλανδίας ὑπουργοῦ, σταυροφθόριαν προπαρασκευάζουσι κατὰ τὸ ὑπουργεῖον Γλάδστονος καὶ σκοποῦσι διὰ μακρῶν ν' ἀγορεύσωσι κατὰ τοῦ νέου μέτρου, ὅπως προκατηχίωσιν τὸν τε ἀγγλικὸν λαὸν καὶ τοὺς ἀντιπροσώπους αὐτοῦ καὶ παράσχωσιν οὕτω αὐτοῖς ἐπιχειρήματα πρὸς σφοδρὰν καὶ τελεσφόρον καταπολέμωσιν τοῦ περὶ Ἰρλανδίας νομοσχεδίου, ἅμα εἰς τὸ κοινοβούλιον ὑποβληθέντος. Φαίνεται ὅμως ὅτι οἱ ἀγῶνες τῶν πολεμίων τοῦ κ. Γλάδστονος ἐπὶ ματαίῳ καταβληθήσονται, διότι ἐν Σκωτίᾳ τοῦλάχιστον ἢ ἀρσις τοῦ εἰρημένου περισταλτικοῦ νόμου εὐάρεστον ἐμποιήσασα ἐντύπωσιν ἀνεπτεροῖ τὰς ἐλπίδας τῶν πρωτευόντων ἐν τῷ μέρει τούτῳ τοῦ ἠνωμένου βασιλείου κύκλων ἐπὶ τὴν ἐφαρμογὴν διοικητικῶν μεταρρυθμίσεων καὶ ἐν Σκωτίᾳ, παραπλησίως πρὸς τὰς ἐπιδιωκουμένας διὰ τοῦ σχεδίου τῆς διοικητικῆς αὐτονομίας ἐν Ἰρλανδίᾳ. Ὅπως οὐδέποτε ὅμως ἢ θέσπισις τοῦ περὶ ἀρσεως τοῦ περισταλτικοῦ νόμου μέτρου νέαν παρέσχε ζῶν ἐἰς τὸ ἰρλανδικὸν ζήτημα, καὶ πρὸ τῆς νέας σπουδαιότητος αὐτοῦ ἐν δευτέρῳ ὄλως τίθενται μοῖρα τὰ λοιπά, ἦτοι τὸ ἐργατικὸν καὶ τὸ ἐν Ἀφρικῇ, παρὰ τὰς θρυληθείσας φήμας περὶ συνεννοήσεως τοῦ κ. Γίερς μετὰ τοῦ κ. Ριμπῶ ἐν τῷ προβλήματι τῆς τηρητέας ἐν τῇ εἰρημένῃ ἠπείρῳ πολιτείας ἐπὶ τῇ εἰς τὴν ἐξουσίαν ἀνάδοξ τοῦ κ. Γλάδστονος.

Οἱ ἐν Γαλλίᾳ τὴν προσοχὴν ἔχουσιν ἐστραμμένην πρὸς τε τὰς τελεσθείσας μεγαλοπρεπεῖς ἐορτὰς ἐν τῷ Πανθεῷ ἐπὶ τῇ ἑκατονταετηρίδι τῆς παρὰ τῆς Συμβολικῆς ἀνακηρύξεως τῆς δημοκρατίας καὶ πρὸς τὴν περιοδεῖαν τοῦ ἀνωτάτου τῆς Γαλλίας ἀρχοντος ἀνὰ τὰς ἐπαρχίας, ὅπου ἐτελέσθησαν μεγάλα στρατιωτικὰ γυμνάσια καὶ ὅπου ἀπηγγέλησαν θερμότεροι λόγοι, ἐξημνοῦντες τὴν κραταιωθεῖσαν δύναμιν τῆς Γαλλίας διὰ τῆς δημοκρατίας καὶ ἐπαγγελλόμενοι τὴν ἐπὶ μᾶλλον ἐνίσχυσιν τῆς εὐημερίας τῆς χώρας καὶ τοῦ λαοῦ αὐτῆς διὰ τῆς καλλιέργειας τῆς εἰρήνης καὶ διὰ τῆς συνενώσεως πάντων

ὑπὸ τὸ λάβαρον τῆς δημοκρατίας, δι' ἧς ἡ κατασυντριβείσα κατὰ τὸ ἀπαίσιον ἔτος εὐρωπαϊκὴ δύναμις ἀνέστη ἐν διαστήματι εἰκοσαετίας καὶ ἀνεκτίσαστο ἦν κατεῖχεν ἄλλοτε θέσιν ἐν τῇ χορείᾳ τῶν μεγάλων εὐρωπαϊκῶν κρατῶν. Συνάμα τῶν ἐν Γαλλίᾳ τὴν προσοχὴν ἐπισπῶνται τὰ τε ἐν Λαχομαίῃ ἐπισυμβαίνοντα μεθ' ὅλον τὸν θρίαμβον τοῦ συνταγματάρχου Δυδ, κατακινήσαντος ἐσχάτως ἐτι ἰσχυρὸν σῶμα Λαχομαίων καὶ διασκορπίσαντος αὐτό, ὡς καὶ τὸ ζήτημα τοῦ ἐμπορικοῦ ναυτικοῦ, ὅπερ ὄντως ἐν Γαλλίᾳ εἶναι ἐλάχιστον ἐν συγκρίσει πρὸς τὰ πλοῖα τῶν ξένων σημαίων, τὰ διεξάγοντα τὸ μετὰ τῆς ἀλλοδαπῆς ἐμπορίου τῆς δημοκρατουμένης χώρας.

Οἱ ἐν τῇ Ἰταλίᾳ ἐξακολουθοῦσιν ταρασσόμενοι τὰ κύκλα αὐτῶν ὑπὸ τὸ ἀπαίσιον φάσμα τῆς οἰκονομικῆς καχεξίας, ἥτις βαθμυδὸν τοιαύτας προσλαμβάνει διαστάσεις, ὥστε σύμπας σχεδὸν ὁ λαὸς τοῦ ἰταλικοῦ βασιλείου, τὰ μένεα πνέων κατὰ τῆς κυβερνήσεως ἀναζητεῖ ἄγκυραν σωτηρίας ἐν τῇ ἀποκρούξει τῆς ἐνεστώσης ἐξωτερικῆς πολιτικῆς, τοῦ κυριωτέρου τούτου αἰτίου τῆς ἀνυποίστου τῶν οἰκονομικῶν καταστάσεως τοῦ βασιλείου, καὶ ἐν τῇ ἐγκαινίσει νέας, τεινούσης εἰς ἀνασύνδεσιν τῶν μετὰ τῆς Γαλλίας ἐμπορικῶν δεσμῶν καὶ πραγμάτων τῶν κατὰ τὰς ἐφορτὰς τῆς Γενούης ἐκδηλωθεισῶν εὐχῶν. Ἐν τῇ κατὰ τῶν ἰθνηνόντων ἀγανακτήσει ὁ λαὸς δὲν ὑποχωρεῖ πρὸ οἰουδήτινος ἐπιχειρήματος καὶ ἐντεῦθεν ὁ γινόμενος πάταγος περὶ τὴν ἐν Σικελίᾳ ληστείαν τὴν ἀποδιδδομένην εἰς τὴν ἐπικρατοῦσαν ἀνά τὴν χερσόνησον οἰκονομικὴν καχεξίαν καὶ οὐχὶ εἰς τὴν τάσιν τῶν εἰς ἀρχαιοτέρους χρόνους τὴν ἀρχὴν αὐτῶν ἔχόντων ληστρικῶν σιφῶν.

Οἱ ἐν Αὐστρίᾳ μεθ' ὅλην τὴν φυλετικὴν διαφωνίαν, ἧς τρανὸν παρέχουσι δεῖγμα καὶ αἱ κατὰ τοῦ γερμανικοῦ στοιχείου διαμαρτυρίαι τοῦ τσεχικοῦ καὶ αἱ τοῦ Ρουμανικοῦ ἐν Βαρσοβίᾳ κατὰ τοῦ οὐγγρικοῦ ἔχουσι τὸ ζήτημα τοῦ κοινου προῦπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργείου ἐπὶ τῇ ἀναγραφῇ συμπληρωματικῆς δαπάνης, καίπερ ἐλαχίστης συγκριτικῶς πρὸς τὰς ἐν ταῖς λοιπαῖς χώραις τῆς Εὐρώπης καὶ ἰδίᾳ τῇ συμμάχῳ Γερμανίᾳ αἰτουμένας. Τὸ κυριώτερον πρόσκομμα προβάλλουσι τὰ σλαβικὰ φύλα, ἅπερ, κατ' οὐδένα τρόπον ἀνεχόμενα τὴν μετὰ τῆς Γερμανίας συμμαχίαν ἐναντίον τῆς ὁμοφύλου Ρωσίας, προπαρασκευάζονται εἰς σφοδρὰν ἀντίστασιν διὰ τῶν ἀντιπροσώπων αὐτῶν ἐν ταῖς ἐθνικαῖς ἀντιπροσωπείαις, ἅμα ὑποβληθησομένης τῆς ἐκτάκτου πιστώσεως εἰς αὐτάς.

Καὶ οἱ ἐν Ἑλλάδι δὲ ἔχουσι τὸ οἰκονομικὸν ζήτημα, ὅπερ ὄντως μεγάλην κέκτηται σοβαρότητα, καὶ τὴν μόνην δὲ λύσιν παραδοκεῖ ὁ λαὸς ἀπὸ τοῦ κ. Τρικούπη, καλῶς τὰ τῆς χώρας οἰκονομικὰ μελετήσαντος καὶ ἐγκύριαντος ἤδη εἰς τὰ ἀληπτεῖα μέτρα πρὸς βελτίωσιν τῶν κακῶς κειμένων.

Ἐκ τῶν λοιπῶν τοῦ Αἴμου κρατῶν ἡ Σερβία ἐπισπᾶται τὴν προσοχὴν ἰδίᾳ τοῦ πολιτικοῦ κόσμου συνεπείᾳ τοῦ ἐκδηλουμένου ἐν τε ταῖς ἐφημερίσι καὶ ἐν ταῖς ἰδιωτικαῖς συνεντεύξεσι διαπληκτισμοῦ τῶν ἡγετῶν τοῦ ριζοσπαστικοῦ κόμματος πρὸς τοὺς τῶν φιλελευθέρων, τοῦ ἀπειλοῦντος ἐσωτερικῆς περιπλοκάς, ἐὰν μὴ κατισχύσῃ ἡ σύνεσις τοῦ ἀντιβασιλέως κ. Ρίστιτς καὶ ἡ τοῦ πρωθυπουργοῦ κ. Ἀβακούμοβιτς.

ἩΡΝΕΣΤΙΟΥ ΚΟΥΡΤΙΟΥ

Ἡ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ

ΜΕΤΑΦΡΑΖΟΜΕΝΗ ΥΠΟ

Μ. Ε. ΜΙΧΑΛΟΠΟΥΛΟΥ.

(Συνέχεια· ἴδε προηγούμενον ἀριθμὸν).

Ἐξῆς οἱ Δωριεῖς, ἀπελαθέντες τοῦ Ὀλύμπου καὶ τῆς παραλίας, συνεπικνώθησαν περὶ τὴν Πίνδον τὴν πατρίδα αὐτῶν ἀπολέσαντες, ἀπώλοντο καὶ αὐτοὶ ἐν μέσῳ τῶν ὄρειων, τῶν οἰκούντων τὰς δύο κλιτύας τῆς Πίνδου καὶ τοῦ Λάκμωνος, καὶ ἀπέβησαν Μακεδόνες κατὰ τὴν ἐκφρασιν τοῦ Ἡροδότου.

Ἀλλὰ συναθροίζονται αὐθις, ἡ δωρικὴ δὲ φυλὴ, ὁμοία τοῖς ποταμοῖς τῆς χώρας, οἵτινες ἀπόλλυνται ἐν τῷ ἐδάφει, ἴν' ἀνακύψωσιν ὀρμητικώτεροι καὶ ἐξακολουθήσωσι τὸν ροῦν αὐτῶν ἐξέροχεται τῶν ἀφῶν τάξεων τῶν ὄρειων κατοίκων, διανοίγει ἑαυτῇ ὁδὸν πρὸς νότον, ὀρμᾷ ἐπὶ τῶν Δρυόπων, ἐνιδρυμένων ἐν τῇ σειρᾷ τῆς Οἴτης, καὶ τέλος σωρεύεται ἐν τῷ γονίμῳ μυχῶ, ὃν καταλείπουσι μετὰ ἀλλήλων ὁ Παρνασσὸς καὶ ἡ Οἴτη. Ἡ χώρα αὕτη, ἐν τῷ μέσῳ τῆς ὁποίας ὁ Πίνδος² καὶ ἄλλα ποτάμια ἐνοῦνται πρὸς ἀπαρτιμὸν ποταμοῦ, ὃς ὑπὸ τὸ ὄνομα τοῦ Κηφισοῦ ῥεεῖ πρὸς τὴν Βοιωτίαν, παρέμεινε πάντοτε ὑπὸ τὸ κράτος τῶν Δωριέων. Αὐτῶν κείται ἡ ἀρχαιοτάτη τῶν ὑπὸ τὸ ὄνομα Δωριεῶν γνωστῶν ἡμῖν χωρῶν, αὐτῶν δὲ τὸ ὁμοσπονδιακὸν τῶν Δωριέων σύστημα διετηρήθη ἐν ταῖς τέσσαρα πόλεσι, τῷ Βοιωτῷ, τῷ Ἐρινεῶ, τῷ Πίνδῳ καὶ τῷ Κυτινίῳ, μέχρι τῶν τελευταίων χρόνων τῆς ἑλληνικῆς ἱστορίας.

Οὕτως ἀπὸ τῶν ὑψηλῶν τῆς Μακεδονίας οἱ Δωριεῖς εἶχον μετοικίσει εἰς τὸ κέντρον τῆς μέσης Ἑλλάδος καὶ εἶχον ἐνιδρυθῆναι εἰς τοὺς πρόποδας τοῦ Παρνασσοῦ μετὰ τοῦ Μαλιακοῦ καὶ τοῦ Κριθαίου κόλπου, οἵτινες καθιστᾶσι τὴν μέσην Ἑλλάδα χερσόνησον, κοινωνοῦντες πανταχόθεν πρὸς τοὺς διαφορωτάτους λαούς. Προδήλως οἱ λαοὶ οὗτοι δὲν ἠδύναντο νὰ ζῶσι συνεσταλμένοι ἐν στενῷ χώρῳ, χωρὶς νὰ αισθανθῶσι τὴν ἀνάγκην τοῦ καθορισμοῦ τῶν ἀμοιβαίων αὐτῶν δικαιωμάτων, οἱ Δωριεῖς δὲ, μνηθέντες ἐπὶ τῶν ἀκτῶν τῆς Θεσσαλίας τὰ πεπολιτισμένα ἦθη καὶ οἴκοθεν ἐν αὐτοῖς συγκροτηθέντες, ἦσαν καὶ διὰ τὰς πολλὰς αὐτῶν περιπλανήσεις μάλιστα ἐπιτιθεῖσιν εἰς τὸ νὰ συνάψωσιν ἀμοιβαίας σχέσεις μετὰ τῶν διαφόρων λαῶν τῆς ἡπείρου.

Ἀλλὰ τῶν διεθνῶν τούτων σχέσεων εἰς μόνος τύπος ὑπῆρχεν ἐν τῇ ἀρχαίᾳ Ἑλλάδι, ὁ τῆς κοινῆς λατρείας, ἐν ὀρισμένῳ χρόνῳ συναθροισθῆναι τινὰς τῶν ὁμόρων λαῶν περὶ ἱερὸν τι γενικῶς ἀνεγνωρισμένον καὶ ἐπιβαλλούσης πᾶσι τοῖς προσερχομένοις τὴν τήρησιν νόμων τινῶν.

Αἱ δημοτελεῖς αὗται συναθροίσεις ἢ **ἀμφικτυονίαι** εἰσὶν ἴσα τῇ ἑλληνικῇ ἱστορίᾳ ἀρχαίαι ἢ, κρεῖττον εἰπεῖν, εἰσὶν οἱ πρώτοι τύποι, οὓς περιβάλλεται ἡ γενικὴ ἱστορία τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ. Πράγματι μέχρι τῆς ἰδρύσεως τῶν πρώτων ἀμφικτυονιῶν ὑπῆρχον μόνον μεμονωμένα φυλαί, ὧν ἐκάστη ἔζη χάριν ἑαυτῆς, ἔχουσα ἴδια ἦθη καὶ ἰδίους βωμούς, ἐφ' ὧν οὐδεὶς ξένος ἠδύναντο νὰ θύσῃ. Ὁ πελασγικὸς Ζεὺς ἐθέσπιζε πατριαρχικὴν κοινότητα μόνον μετὰ τῶν μελῶν τῆς αὐτῆς φυλῆς. Εἰς ἴδρυσιν δεσμῶν, συναπτόντων ἐν εὐρύτερῳ κύκλῳ τοὺς ἑλληνικοὺς λαούς, ἦν χρεια λατρείας, προκινῆσθαι ἐκ προηγουμένου πολιτισμοῦ καὶ κοινθεσίης ὑπὸ τῶν μᾶλλον τῶν ἄλλων πεπολιτισμένων φυ-

1) «Ἐντεῦθεν (ἐκ Πίνδου) αὐτὶς ἐς τὴν Δρυοπίδα μετέβη (Ἡρόδ. Α', 56)».

2) Πρακτόταμος τοῦ Κηφισοῦ ἐν Λοκρίδι.

3) Περὶ τῆς δωρικῆς ταύτης περὶ τὸν Παρνασσὸν Τετραπόλεως ἴδε Στραβ. Θ', 427, περὶ τοῦ «Κοινῶν τῶν Δωριέων» δὲ, ὑφισταμένου ἐν Δωρίδι κατὰ τὸν Β' ἔτι μ. Χ. αἰῶνα, ἴδε *Archaeol. Zeitung*, 1855, σ. 37, καὶ Wescher et Foucard, *Inscr. de Delphes*, n° 365.

λῶν. Οὕτως ἐπὶ τοῦ ἀλιπέδου εὐρίσκωμεν τὰ ἀρχαιότατα ἀμφικτυονικά ἱερά.

Ἡ ἀσιατικὴ Ἄρτεμις συνίστησι τὸ ἐνωτικὸν σημεῖον τῶν ἀρχαιοτάτων τῆς Εὐβοίας πόλεων, τῆς Χαλκίδος καὶ τῆς Ἐρετρίας. ὁ καρσιωνικὸς Ποσειδῶν ἀποτελεῖ τὸ ὁμοσπονδιακὸν κέντρον ἐν Τήνῳ, Σαμικῶ τῆς Μεσσηνίας καὶ ἐν Καλαυρία καὶ ἡ Δῆμητρα ὑποκρίνεται τὸ αὐτὸ πρόσωπον παρὰ ταῖς ἀρχαϊκὰς φυλαῖς τοῦ Μαλιακοῦ κόλπου· ἀλλ' ἡ ἀπολλώνιος θρησκεία διὰ τὸ ὕψος τῶν ἠθικῶν αὐτῆς ἰδεῶν καὶ τὴν πνευματικὴν ὑπεροχὴν τῶν θιασωτῶν αὐτῆς ἦν ἡ ἀρμοδιωτάτη πασῶν εἰς τὸ συναγεῖραι περὶ ἑαυτὴν καὶ ἐνοποιῆσαι τοὺς διαφόρους δῆμους χωρᾶς τινός.

Ἐν αὐτῇ τῇ Θεσσαλίᾳ ἡ τοῦ Ἀπόλλωνος λατρεία εἶχεν εἰσχωρηθεῖ διὰ τῆς ἀκτῆς πολὺ πρὸ τῆς θεσσαλικῆς εἰσβολῆς. Οἱ Μάγνητες ἔθνον τῷ θεῷ τούτῳ ἐπὶ τῶν ὑψωμάτων τοῦ Πηλίου, ὁ Ἀπόλλων τῶν Παγαδῶν ἀπέβη τοῖς Ἀχαιοῖς θεὸς οἰκογενειακός, οἱ Δωριεῖς εἶχον παραλάβει τὴν αὐτὴν λατρείαν ἐν ταῖς ἐκβολαῖς τοῦ Πηνειοῦ καὶ ἰδρύσει Πύθιον τι ἐπὶ τῶν πλευρῶν τοῦ Ὀλύμπου. Αὐτοὶ οἱ Θεσσαλοὶ παρὰ τὸ ἄξιστον αὐτῶν δὲν ἠδυνήθησαν ν' ἀρνηθῶσι τὸν σεβασμὸν αὐτῶν τῷ θεῷ τῶν Τεμπῶν, δὲν ἐκάλουν Ἀπλουνα.

Ἐν τῷ βαθυπέδῳ τοῦ Πηνειοῦ, ἐν ᾧ συνεπικνωθήσαν φυλαὶ οὕτω διάφοροι, ὁ Ἀπόλλων ἐξεδήλωσε τὸ πρῶτον τὴν συγκολλητικὴν καὶ ὀργανωτικὴν αὐτοῦ δύναμιν, ὡς πιστοῦται τοῦτο ὑπὸ τῶν ἀρχαίων ἑορτῶν τῶν Τεμπῶν. Αὐτόθι αἱ εὐγενέσταται τῶν ἐλληνικῶν φυλῶν ἐτράφησαν διὰ τῆς θρησκείας ταύτης μετὰ προθυμίας ἀναλόγου τῇ δραστηριότητι καὶ ταῖς δυνάμεσιν αὐτῶν. μάλιστα δὲ οἱ Δωριεῖς, οἵτινες ἐπεδόθησαν εἰς αὐτὴν μετὰ πάσης τῆς παραφορᾶς τῆς ἄκρας πρὸς τὸ θρησκευτικὸν αἰσθημα ἐπιρροεῖς φύσεως αὐτῶν, προβάτες μέχρι τοσοῦτου, ὥστε τὸν γενάρχην αὐτῶν Δῶρον παρέστησαν ὡς υἱὸν τοῦ Ἀπόλλωνος καὶ ἐπίστευσαν ὅτι τὸ ἱστορικὸν αὐτῶν ἔργον ἦν ἡ διάδοσις τῆς λατρείας τοῦ θεοῦ τούτου. Μέχρις ἐκείνου ὁ προσελυτισμὸς οὗτος ἦν ἐπιτετραμμένος μόναις σχεδὸν ταῖς ναυτικαῖς φυλαῖς· προῖκετο νῦν ν' ἀνοικθῆ αὐτῷ ἡ ὁδὸς τῆς μεσογαίας καὶ νὰ συναφθῶσι πρὸς ἀλλήλας αἱ ἐπὶ τῶν ἀκτῶν ἐσπαρμέναι θρησκευτικαὶ ἐστίαι.

Ἐπὶ τῆς μεσημβρινῆς παραλίας τῆς μέσης Ἑλλάδος ἡ σπουδαιοτάτη ἔδρα τῆς λατρείας τοῦ Ἀπόλλωνος ἦν ἡ Κρίδα. Κατὰ τὸν ἐπιχώριον μῦθον οἱ Κρηῖτες εἶχον ἐγείρει τὸν πρῶτον βωμὸν ἐπὶ τῆς θινώδους ἀκτῆς καὶ ἰδρύσει εἴτα ἐπὶ τῶν κρηνωδῶν προπόδων τοῦ Παρνασσοῦ τὸν ναὸν καὶ τὸ μαντεῖον τοῦ Πύθωνος. Τὰ εὐσεβῆ ταῦτα ἰδρύματα ἀπέβησαν τὸ κέντρον ἱερατικοῦ τινος κράτους, ὅπερ ἐπὶ ἀλλοτρίας γῆς ἐκυβερνᾶτο κατὰ τοὺς ἰδίους νόμους καὶ διωκεῖτο ὑπὸ οἰκογενειῶν, καταγομένων ἐκ τῶν κρητῶν ἀποικίων, κράτους ἄλλως ἐκτεθειμένου εἰς πολλὰς ἔχθρας καὶ οὐδεμίαν ἔχοντος σχέσιν πρὸς τὰς χώρας τοῦ βορρᾶ, μέχρις οὗ οἱ Δωριεῖς ἐλθόντες ἐγκατέστησαν ἐπὶ τῆς ἐτέρας κλιτύος τοῦ Παρνασσοῦ.

Πᾶν βῆμα πρὸς τὰ πρόσω ὑπὸ τῆς φυλῆς ταύτης γινόμενον ἦν καὶ μία πρόδοσις τῆς λατρείας τοῦ Ἀπόλλωνος. Οὗτοι, νικησαντες τοὺς Δρύοπας, ἄγριον φύλον, ὅπερ κατεῖχε τὴν βορειαν κλιτὴν τοῦ ὄρους, ἐγένοντο δοῦλοι τοῦ Ἀπόλλωνος, ἦτοι ὑποτελεῖς τῷ ναῷ αὐτοῦ. Ὑπ' αὐτῶν ἐκομίσθη ἐκ Θεσσαλίας ἡ ἰδέα δεσμοῦ προστατεύοντος τοῦ ναοῦ, συναδελφώσεως τινος τῶν ἀπολλωνίων φυλῶν, ὑπ' αὐτῶν δὲ ἰδρύθη δεσμός τις Δελφῶν καὶ Τεμπῶν.

Οἱ Δωριεῖς εἶχον ὑπὲρ τὰς ἄλλας ἐλληνικὰς φυλάς ἐμφυτὸν τινὰ τάσιν πρὸς θεσπισμὸν, τήρησιν καὶ διάδοσιν τακτικῶν θεσμῶν. Οὕτως οὐδὲ τῆς ἐλαχίστης ἀμφιβολίας ἐπιδεκτικὸν τυγχάνει ὅτι ἡ εἰς τὴν μέσιν Ἑλλάδα εἰσαγωγή τοῦ ὁμοσπονδιακοῦ συστήματος τῆς Θεσσαλίας, ὡς καὶ τὸ ἐκ τούτου προκύψαν, ὁ εὐρὺς σύνδεσμος πασῶν τῶν φυλῶν τῆς αὐτῆς οἰκογενείας ἀπὸ τοῦ Ὀλύμπου μέχρι τοῦ Κορινθιακοῦ κόλπου, εἶναι ἔργον τῆς δωρικῆς φυλῆς. Ἦν ἡ πρώτη αὐτῆς ἐπιχείρησις, ἐπειδὴ δὲ οἱ Δελφοὶ τῷ νεωτερισμῷ τούτῳ ὀφείλουσι τὸν ἐθνικὸν αὐτῶν χαρακτήρα, οἱ Δωριεῖς ἐδικαιούντο νὰ θεωρῶνται ὡς νέοι τῶν Δελφῶν ἱδρυταὶ καὶ ἀντιποιοῦνται ἑασὶ τὸ δικαίωμα εἰδικῆς τινος προστασίας ἐπὶ τοῦ ἱερατικοῦ κράτους.

Τότε πρὸς δύναμιν τῶν ναῶν τοῦ Ἀπόλλωνος καὶ προαγω-

γὴν τῆς θρησκευτικῆς κινήσεως ἐχαράχθη διὰ τῆς Δωριδος καὶ τῆς Θεσσαλίας ἱερά ὁδὸς ἀπὸ τῶν Δελφῶν εἰς τὸν Ὀλυμπον, αἱ πομπαὶ δὲ, αἵτινες κατ' ἔτος διήλυνον τὴν ὁδὸν ταύτην, ὅπως ἐπὶ τῶν ὄχθῶν τοῦ Πηνειοῦ δρέψονται τὴν ἱερὰν δάφνην, ἐξωπύρουν τὴν ἀναμνησὴν τῶν διὰ τῆς ἀνοίξεως τῆς μεγάλης ταύτης ἀρτηρίας κομισθέντων τῆ χώρα ἀγαθῶν. Ἡ τῶν θεσσαλικῶν ἱερῶν ἀναμνησις καὶ ἡ μίμησις τῆς ἐν αὐτοῖς τελουμένης λατρείας διεγινώσκοντο ἐν πλείστοις ἐθίμοις, ἐν τοῖς παλαιοῖς δὲ μύθοις τὰ Τέμπη ἐθεωροῦντο ὡς ἡ πατρίς τοῦ θεοῦ τῶν Δελφῶν.

Ἐν τούτοις οἱ πολιτικοὶ θεσμοὶ τῆς ἀμφικτυονίας δὲν ἐξήλθον τῶν Δελφῶν· ὑπέστησαν σειρὰν μεταμορφώσεων καὶ ἀναπτύξεων πρὶν ἢ οἱ Δελφοὶ ἀποδοῖσι τὸ κέντρον αὐτῆς. Εἶναι τοῦτο γεγονός, ὅπερ ἐμφαίνει ἦδη τὸ σύμπλεγμα τῶν τεσσάρων θεσσαλικῶν λαῶν· διότι ἐπὶ τέλους ἀπαράδεκτον ἀποβαίνει ὅτι οὗτοι ἀπῆλθον πρὸς νότον τοῦ Παρνασσοῦ εἰς ζήτησιν τοῦ πρώτου αὐτῶν σημείου προσεγγίσεως. Πᾶσαι αἱ ἀμφικτυονίαι ἐστὶν αὐτῶν ἔχουσι μικρὸν τινα συνάθροισιν παρακειμένων δῆμων², τούτου δ' ἕνεκεν αἱ διάφοροι ομάδες τῶν λαῶν, αἵτινες κατὰ τὴν ἱστορικὴν ἐποχὴν μετέχουσι τῆς συμπολιτείας, ἐπιτρέπουσιν ἡμῖν νὰ μαντεύσωμεν τὰς φάσεις, δι' ὧν αὐτὴ διήλθε πρὸ τῆς ἐν τῇ ἱστορίᾳ ἐμφανίσεως αὐτῆς.

Ἡ μάλιστα πρὸς βορρᾶν ἀπέχουσα καὶ μάλιστα ἐκτεταμένη ὁμάς εἶναι ἡ **θεσσαλική**. Ἡ Θεσσαλία, γόνιμος καὶ ὑπὸ καλῶν μεθοριῶν περιβαλλομένη, ἦν ὡς ἐπίτιδες γενομένη πρὸς συγχώρην τῶν φυλῶν, ἄς ἐνέκλειε, καὶ σχηματισμὸν ἐκ διαφόρων ἐνός μόνου λαοῦ. Οὕτω τῷ θεσσαλικῷ Ὀλύμπῳ συνάπτονται αἱ ἀρχαιοτάται περὶ τῶν ἐθνικῶν θεσμῶν ἀναμνήσεις· καταντικρῶ τοῦ Ὀλύμπου καὶ τοῦ πυθικοῦ αὐτοῦ ναοῦ ἦν ἐπὶ τῆς Ὀσσης τὸ **Ὀμόλιον**, ὁ τόπος τῆς συναθροίσεως τῶν ὁμόρων φυλῶν. Αἵτινες ἦσαν συνησπισμένοι πρὸς βεβαίωσιν τῆς ἐθνότητος αὐτῶν ἀπέναντι πασῶν τῶν ξένων φυλῶν. Ὅτε οἱ Θεσσαλοὶ εἰσέβαλον εἰς τὴν χώραν, ἐπειράθησαν νὰ ὑπαγάγωσιν αὐτὴν πᾶσαν, μόνον ὅμως πρὸς τοὺς πεδινούς Διολεῖς κατώρθωσαν τοῦτο· αἱ ἄλλαι φυλαὶ ὑπεχώρησαν, εἶναι ἀληθές, ἀλλὰ προέβαλον ἀντίστασιν, ἦν οἱ ἐπιδρομαεῖς δὲν ἠδυνήθησαν νὰ συντρίψωσιν. Οἱ Θεσσαλοὶ λοιπὸν ἠναγάσθησαν νὰ καταλίπωσιν αὐτοῖς τὴν ἀνεξαρτησίαν αὐτῶν καὶ ἐκτοτε ἐπεζήτησαν νὰ παραγίωσιν τὴν ἐν τῇ χώρα θεσιν αὐτῶν, ἀποδεχόμενοι τὴν λατρείαν τοῦ Ἀπόλλωνος καὶ προσχωροῦντες εἰς τὴν ἀρχαίαν συμπολιτείαν. Οὕτως ἡ ἀρχικὴ συναδέλφωσις ἀπέβη ἡ συμπολιτεία τῶν λαῶν, ἥτις ἐξεπροσώπει τὴν Θεσσαλίαν ἐν τῇ δελφικῇ ἀμφικτυονίᾳ. Ἡ ὁμάς αὕτη πρὸς τοὺς ἐπιδρομαεῖσι Θεσσαλοῖς περιλαμβάνει τὰς ἰθαγενεῖς φυλάς, τὰς ἐκ Πελοποννήσου ῥήξεως ἐξεληθούσας μετὰ τῆς ἀνεξαρτησίας αὐτῶν, ἦτοι τοὺς δούους, περὶ τὸν Ὀλυμπον οἰκοῦντας, τοὺς Μάγνητας, κεχάρακωμένους ἐν τῇ ὄρεινῇ χερσονήσῳ αὐτῶν, καὶ μεσημβρινώτερον τοὺς Φθιώτας, ἐνιδρυμένους μεταξὺ τῶν ὄρεων καὶ τῆς θαλάσσης³.

1) Αἰλιαν., Ποικ. ἱστ. Γ', 1.

2) Αἱ θρησκευτικαὶ σύνοδοι καὶ πανηγύρεις μετασχηματίζονται εἰς παγίους συνδέσμους, περιλαμβάνοντας τὰ πλησίον φύλα, τὰς ἄλλως λεγομένους περικτίονας καὶ ἀμρικτίονας, εἰς Ἀμφικτυονίας, ὀριζομένας διὰ περιληπτικῶν ὀνομάτων (Ἡρόδ. διὰ ἰσθ. *populares*), λαμβανόμενων κατὰ συντήρησιν ὅλων, ὡς τὸ τῶν Γραικῶν, γινόμενον βραδύτερον Ἑλληνῶν. Οὕτως ἐν τῷ χρονικῷ τῶν Παρίων μαρμάρων (στῖχ. 8—11) ἀναγιγνώσκεται: «(1258) Ἀμφικτύων Δευκαλίωνος—συνῆγε τοὺς περὶ τὸν ὄρον οἰκοῦντας καὶ ὀνόμασεν Ἀμφικτύονας. (1257) Ἑλλήν ὁ Δευκαλίωνος Φθιώτιδος ἐβασίλευσε καὶ Ἑλληνας ὀνομάσθησαν, τὸ πρότερον Γραικοὶ καλούμενοι».

3) Αἱ τρεῖς ομάδες συνέκιντο ὡς: 1) Οἱ Οἰταῖοι ἐν Ἀνθόλῃ (Ἡρόδ. Ζ', 200) περὶ Δῆμητρα τὴν Ἀμφικτυονίδα περιλαμβάνον τοὺς Μαλιεῖς, Αἰνιῶνας, Δόλοπας καὶ Λοκρούς. 2) Αἱ θεσσαλικαὶ φυλαὶ συνίσταντο ἐκ τῶν Θεσσαλῶν, τῶν Περαίων, τῶν Μαγνητῶν, τῶν Ἀχαιῶν, ἔχουσαι τὸ κέντρον αὐτῶν ἐν ταῖς τέμπησι. 3) Αἱ φυλαὶ τοῦ Παρνασσοῦ, περιλαμβάνουσαι τοὺς Φωκεῖς, τοὺς Βοιωτοὺς, τοὺς Δωριεῖς καὶ τοὺς Ἴονας, ἔχουσαι τὸ κέντρον αὐτῶν ἐν Δελφοῖς. Ὁ συνδυασμὸς τῶν θρησκευτικῶν τούτων ἔξεων καὶ ἡ ὀργάνωσις τῆς δελφικῆς ἀμφικτυονίας ἐγένετο κατὰ μίμησιν τοῦ ἐν Θερμοπύλαις παραδεγμένου συστήματος (Σχολ. Εὐριπ. Ὀρέστ. 1087). Ὁ κατάλογος τῶν λαῶν προκύπτει ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ δύο κειμένων, Πανσάν., I', 8. Αἰσχύν., Περὶ παραπροσβ., 112. Περὶ τῆς ἱστορίας καὶ τοῦ ὀργανισμοῦ τῆς ψηφοφορίας ἴδε Sauppe, *De amphictyonia delphica*, 1873. *Bursians Jahresbericht*, 1873, σ. 1226 1380.

Οἱ ἀγῶνες οὗτοι εἶχον ὡσαύτως ὀρίσει τὰς μεταναστάσεις, ἐξ ὧν προέκυψεν ἡ ἐπέκτασις τῆς θεσσαλικῆς ἀμφικτυονίας πέραν τῶν ὁρίων τῆς χώρας, τὰς μεταναστάσεις τῶν Αἰολέων καὶ Δωριέων.

Ὅτε μετὰ τὴν καθυπόταξιν τῶν Δρυόπων οἱ Δωριεῖς εἰσεχώρησαν τὸ πρῶτον εἰς τὸν κύκλον τῶν περὶ τὴν Οἴτην οἰκούντων λαῶν, οὗτοι ἐκουσίως ἢ βία ἐπεζητήσαν τὴν φιλίαν τοῦ φιλοπολέμου τούτου λαοῦ. Τοῦτο κυρίως ἔπραξαν οἱ Μαλιεῖς, οἵτινες ζικουν μεταξὺ τοῦ Σπερχεῖοῦ καὶ τῆς θαλάσσης καὶ ὑποδιηροῦντο εἰς τρεῖς ὀμάδας, τοὺς Τραχινίους, οὕτω καλουμένους ἐκ τῆς ἀρχαίας πρωτευούσης αὐτῶν Τραχίνος, κειμένης κατὰ τὴν εἰσοδὸν τῶν στενωπορίων, τῶν διὰ τῆς Οἴτης ἀγούσων ἐκ Θεσσαλίας εἰς Δωρίδα, τοὺς Ἰερεῖς, ἐνιδρυμένους περὶ τὰς Θερμοπύλας, καὶ τοὺς Παραλίους. Οἱ Μαλιεῖς καὶ Δωριεῖς συνῆλθον πρὸς ἀλλήλους οὕτω στενὴν συμμαχίαν, ὥστε βραδύτερον ἢ Τραχίς ἐθεωρήθη ὡς ἴδρυμα τοῦ δωριέως Ἡρακλέους². Ὅτε οἱ Μαλιεῖς εἰσῆλθον εἰς τὴν πυθικὴν ἀμφικτυονίαν, ἡ ἰδία πανηγυρίς, ἥτις ἦν αὐτοῦς περὶ τὸ ἱερὸν τῆς Δῆμυτρος, παρέμεινεν ἐν πλήρει ἰσχύϊ καὶ ἀπέβη τὸ δεύτερον θρησκευτικὸν κέντρον τῆς μεγάλης συμπολιτείας. Οὕτω συνεκροτήθη ἡ δευτέρα ἀμφικτυονικὴ ὀμάς ἢ ἡ Οἰταία συμπολιτεία. Αὕτη περιελάμβανε τοὺς ὑπὲρ τὰς Θερμοπύλας ἐπὶ τῆς κλιτύος τῆς Οἴτης ἐνιδρυμένους λαούς, τοὺς Μαλιεῖς, τοὺς Δόλοπας καὶ τοὺς Δοκρούς, οἷς συνετάσσοντο ὡς τετάρτη φυλὴ οἱ Αἰνιᾶνες. Οὗτοι ἦσαν ψῦλον, ὅπερ, ἀπωσθέν ὡς οἱ Δωριεῖς ὑπὸ τῆς θεσσαλικῆς εἰσβολῆς, εἶχε καταλίπει τὴν ἀρκτικὴν Θεσσαλίαν καὶ ἐνιδρυθῆ μεσημβριώτερον ἐν τῇ ἀνω κοιλάδι τοῦ Σπερχεῖοῦ³.

Τέλος ἡ τρίτη ὀμάς περιλαμβάνει τὰς φυλάς τῆς μέσης Ἑλλάδος, αἷς πληθυσίατον κέντρον ἦσαν οἱ Δεῤῥοί. Πιθανότατον εἶναι ὅτι αὐτόθι ὡσαύτως προϋπῆρχεν ἀρχαία τις συμπολιτεία, ἥτις ἀπλούστατα συνεσωματώθη τῇ μεγάλῃ διεθνεί ὁμοσπονδίᾳ. Αὕτη ἡ κρισηοδεληφικὴ πολιτεία φαίνεται οὕσα ἀρχικῶς ἀνεξάρτητον μέλος ὁμοίου συνδέσμου, διότι Στρόφιος ὁ ἐκ Κρίσης φέρεται ὡς ἰδρυτὴς τῆς πυθικῆς ἀμφικτυονίας⁴. Ἄλλ' ἢ κατὰ τὰς αὐτὰ τῶν πραγμάτων μετεβλήθη. Ἡ Κρίσα ἀπόλεσε τὴν ἀνεξαρτησίαν αὐτῆς· ὁ ναὸς τοῦ πυθίου Ἀπόλλωνος ἐτάχθη ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν ὁμοσπονδιακῆς ἀρχῆς, ἐν τῇ τρίτῃ δὲ ταύτῃ ὀμάδι ἢ τῇ Παρνασίᾳ συμπολιτείᾳ κατέλαβε θέσιν παρὰ τοῖς Φωκεῦσι, τοῖς Βοιωτοῖς καὶ τοῖς πρὸς νότον γείτοσιν αὐτῶν Ἰωσῖν ἢ φυλῇ τῶν Δωριέων. Πάντα ἐπιτρέπουσιν ἡμῖν τὴν ὑπόθεσιν ὅτι ταύτης ἡ μετὰ θεοῖς παρέσχεν ἀφορμὴν εἰς τὴν κίνησιν, ἥτις προσήγγισε τὰς τρεῖς ὁμοσπονδίας τῆς ἡπειρωτικῆς Ἑλλάδος καὶ ἴδρυσεν εὐρείαν ἀλληλεγγύην τῶν ἐλληνικῶν λαῶν.

Οἱ νόμοι τῆς ἀμφικτυονίας, ἥτις ἦν ὀριστικῶς ἰδρυμένη ἐν Δεῤῥοῖς, ἀνάγονται εἰς ἐποχὴν, καθ' ἣν αἱ φυλαὶ ἔξω διεσπαρμένοι ἐν τοῖς ἀγροῖς καὶ μόνον ἐπὶ κέντρα αὐτῶν εἶχον τὰ ἱερά, περὶ τὰ ὅποια ἦσαν συνθηροισμένοι αἱ κατοικίαι τῶν ἀνθρώπων. Οὐδέποτε εἶδε τις εἰσαχθεῖσας εἰς τοὺς κόλπους τῆς ἀμφικτυονίας ἀνιδότικας διὰ νόμων καθιερωθείσας. Τοῦναντίον, καὶ ὅτε ἐπὶ φυλαὶ τινες ἀπέβησαν κράτι ἰσχυρά, ἐνῶ ἄλλαι παρέμενον ἐν καταστάσει ἀγροτικῶν δήμων, πᾶσαι διετήρησαν τὰ αὐτὰ δικαιώματα ἐν τῇ ὁμοσπονδίᾳ. Τέλος αὐτῆς τῆς ὁμοσπονδιακῆς συνθήκης οἱ ὅροι φέρουσι τὸν τύπον τελείως ἀρχαϊκῆς ἀπλότητος. Περιορίζοντο εἰς δύο σχεδὸν μόνον κανόνας τοῦ διεθνοῦς δικαίου, οὓς οἱ τῆς ὁμοσπονδίας μετέχοντες ὠρκίζοντο νὰ τηρῶσι, τοὺς ἐξῆς· οὐδεμίᾳ ἐλληνικῇ φυλῇ ἐπιτρέπεται ἢ ἐκπύρθεσις τῆς πρωτευούσης ἄλλης τινός, οὐδεμίᾳ δὲ ἐλληνικῇ πόλει δύναται νὰ στερηθῆ τοῦ ὕδατος αὐτῆς ὑπὸ τῶν πολιορκητῶν. Εἶναι αὐταὶ αἱ πρῶται ἀπόπειραι πρὸς εἰσαγωγὴν φιλανθρωποτέρων ἀρχῶν εἰς χώραν ὀραρασσομένην ὑπὸ ἐμφυλίων πολέμων. Ὁ ἐπιδικωκόμενος σκοπὸς οὕτω ἐστὶν ἢ κατὰρῆσις τῶν ἐνόπλιων ἀγῶνων, οὕτω κυρίως ἢ πρὸς κοινὴν φορὰν διεύθυνσις πασῶν τῶν δυνάμεων, ἀλλὰ μόνον ἢ ἐπιτευξίς τῆς ὑπὸ ὀμάδος φυλῶν ἀποδοχῆς τῆς ἀλληλεγγύης, τῆς δυνάμει τῆς ἀρχῆς ταύτης ἀνα-

γνωρίσεως ἀμοιβαίων ὑποχρεώσεων καὶ ἐν περιστάσει ἀναποδράστου ρήξεως ἀποχῆς τοῦλάχιστον ἀπὸ τῆς κατ' ἀλλήλων χροῖσεως ἐσχάτης σκληρότητος μέτρον!

Ὅσον συνοπτικαὶ καὶ ὅσον ἀσήμαντοι καὶ ἂν ἦσαν αἱ διατάξεις αὗται, αἱ ἀποτελοῦσαι τὰ ἀρχαιότατα λείψανα τῶν σοφομένων ἐκ τοῦ δημοσίου δικαίου τῶν Ἑλλήνων, ἐν τούτοις ἄπειρα ἀποτελέσματα, οὐδαμῶς περιλαμβανόμενα ἐν τοῖς δόγμασι τούτοις, ὀφείλονται τῷ θεσμῷ καὶ τῇ ἐκτάσει τῆς μεγάλης ἀμφικτυονίας. Καὶ ἐν πρώτοις ἡ λατρεία τοῦ ὁμοσπονδιακοῦ θεοῦ καὶ ἡ διάταξις τῆς κυρίας πανηγύρεως ἐπέβαλον ἀναγκαιῶς συμφωσίαν, ἐπεκταθεῖσαν ἐπὶ τῶν ἄλλων ἑορτῶν καὶ ἐπὶ παντός τοῦ θρησκευτικοῦ συστήματος. Εἶτα δὲ δόγματάτινα ἐκρηχθησαν ὑποχρεωτικά πᾶσι καὶ διετυπώθη κανὼν δώδεκα ἀμφικτυονικῶν θεοτήτων².

Ἐπειδὴ δὲν εἶναι ἡ ἐμφυτος θρησκευτικὴ ὁρμή, ἡ κλίμασα τῶν ἐλληνικῶν λαῶν πρὸ τῶν δώδεκα θεῶν, οὐδὲ ἡ θρησκευτικὴ ἀνάγκη, ἡ δημιουργήσασα τὸν θεῖον τοῦτον Ἄρειον πάγον, οἱ δώδεκα θεοὶ ἐν Ἑλλάδι δὲν εἶχον κοινὸν οὔτε ναὸν οὔτε λατρείαν. Ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν ἀνευρίσκειται πολλάκις, μάλιστα παρὰ τοῖς Ἰωσῖν, ὡς βᾶσις πολιτικοῦ συστήματος³, ὁλόκληρος δὲ ὁ θεσμὸς φέρει χαρακτῆρα οὐσιωδῶς πολιτικόν. Ἐπεζητεῖτο ἢ καὶ εἰς τὸν θεῖον κόσμον εἰσαγωγή κοινῆς τινος τάξεως καὶ ὀριστικῆς στατιστικῆς καὶ ἡ διαρρυθμισίς ἐν ἐνὶ λόγῳ τῆς οὐρανίας αὐλῆς κατὰ τὸ πρότυπον τῆς ἐπὶ τῆς γῆς ἰδρυμένης ὁμοσπονδίας. Τοῦτου ἕνεκα ὁ μῦθος ἀναφέρει ὅτι ὁ Δευκαλίων ἠγείρει τὸν πρῶτον βωμὸν τοῖς δώδεκα θεοῖς ἐν Θεσσαλίᾳ καὶ καλεῖ αὐτὸν τὸν Δευκαλίωνα πατέρα τοῦ Ἀμφικτύονος, τούτου δ' ἕνεκα οἱ δώδεκα θεοὶ παριστάνον συμβολικῶς τὰς εἰρηνικὰς σχέσεις τῶν λαῶν καὶ ἐλατρεῦντο εἰδικῶς ἐν ταῖς δημοσίαις πλατείαις καὶ ἐν τοῖς λιμέσι καὶ οἱ ἀρχαιότατοι θαλασσοπόροι, οἱ Ἀργοναῦται, ἐγείρουσιν αὐτοῖς βωμὸν ἐν τῇ εἰσόδῳ τοῦ Εὐξείνου, ὅπως προσαρτίσωσι τρόπον τινὰ τῷ ἐμπορικῷ κόσμῳ τῶν Ἑλλήνων τὰς ἄρτι ἀνακαλυφθείσας παραλίας.

(Ἀκολουθεῖ).

Ἡ ΙΑΤΡΙΚΗ ΠΑΡΑ ΣΟΦΟΚΛΕΙ.

ΠΡΑΓΜΑΤΕΙΑ ΑΝΑΓΝΩΣΘΕΙΣΑ

ΕΝ Τῷ ΕΛΛΗΝΙΚῷ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚῷ ΣΥΛΛΟΓῷ,

ΥΠΟ

ΚΛΕΟΒΟΥΛΟΥ ΚΑ. ΚΟΚΚΟΛΑΤΟΥ (ιατροῦ).

Ἡ ὑπὸ τὸν τίτλον ἡ «Ἰατρικὴ παρὰ Σοφοκλεῖ», πραγματεία, ἦν μετὰ ἐπίπονον μὲν, οὐχὶ ὅμως ἀχαρὸν ὡς καὶ πάντῃ ἀνωφελεῖς, ὡς φρονῶ, μελέτην ἐν ὧραις σχολῆς τῶν ἐπὶ σοφομένων τοῦ ἀθανάτου δραματικοῦ τῆς ἀρχαιότητος ποιητοῦ δραμάτων ἄσμενος παρουσιάσω τῷ πεφλημένῳ Ἑλληνικῷ Φιλολογικῷ Συλλ-

1) Περὶ Αἰσχίνῃ σφίεται ἀπόσπασμα τῶν ὑπὸ τῶν ἀμφικτυονικῶν συμπολιτειῶν θεσπιζομένων νόμων καὶ ὄρκων, τὸ ἐξῆς: «Μηδελιανὸν πόλιν τῶν Ἀμφικτυονίδων ἀνάστατον ποιήσιν μηδ' ὕδατων ναματιζίων εἰρεῖν μὴ ἐν πολέμῳ μὴ ἐν εἰρήνῃ, ἐὰν δὲ τις ταῦτα παραβῆ, στρατεύσει ἐπὶ τούτων καὶ τὰς πόλεις ἀναστήσει, καὶ ἐάν τις ἢ σὺλξ τὰ τοῦ θεοῦ ἢ συνειδῆ τι ἢ βουλευσῆ τι κατὰ τῶν ἱερῶν, τιμωρήσει καὶ χειρὶ καὶ ποδὶ καὶ βροντῇ καὶ πάσῃ δυνάμει (Αἰσχ. Π. παρ. α. π. 115)».

2) Περὶ ἐπιγραφικοῦ ἐγγράφου ἀφορῶντος εἰς τὴν λατρείαν τῶν δώδεκα θεῶν ἴδε Monatsber. d. Berlin. Akad. 1877. σ. 475.

3) Περὶ τοῦ κατὰ συνθήκην τούτου ἀριθμοῦ ἴδε Ross, Archaeol. Aufsätze I. 266.

4) Ἑλληνικ., ἀπ. 15. Ἀπόσπ. Ἑλλ. ἱστορ., Α', σ. 48. L. Preller, Griech. Mythol. I, 86. II. 232.

5) Petersen, Das Zwölfgöttersystem der Griechen und Römer Hamburg. 1868. Ἡβλ. Archaeol. Zeitung, 1866, σ. 290

1) Θεοκλ., Γ', 92. Müller, Dorier, I. 44.

2) Περὶ τοῦ Ἡρακλέους ἐν Τραχίνι ἴδε Hermes, VII 381.

3) Πλουτάρ., Ζητήμ. Ἑλλ. 13. 26.

4) L. Preller, Ausgew. Aufsätze; σ. 234.

λόγω, ἀνίκη καθόλου μὲν τῆ ἰατρικῆ φιλολογίᾳ, ἰδίᾳ δὲ τῆ ἀρχαιολογίᾳ τῆς ἰατρικῆς.

Ἄν ἐν πάσῃ ἀρχαιολογικῇ ἀνασκαφῇ ἐν τῷ ἐδάφει τῆς ὑπὸ τὸν αἴθριον καὶ γλυκὴν ἐκεῖνον οὐρανὸν Ἀττικῆς, ἂν εἰς πᾶν κτύπημα σκαπάνης ἐν τῇ ἰοστεφάνῳ τῶν Ἀθηνῶν πόλει νέον ἀναθρώσκῃ λείψανον τῆς περικλεοῦς ἐκείνης ἐποχῆς, νέον καλλιτεχνικὸν ἀριστούργημα, νέον τέλος μνημείον τῆς μεγάλης ἡμῶν ἱστορίας, τὸ αὐτὸ δυστυχῶς δὲν συμβαίνει καὶ τῷ ἀναδιφῶντι ἐν τῷ αὐτῷ ἐδάφει τὴν ἀρχαιολογίαν τῆς θείας τοῦ Ἀσκληπιοῦ ἐπιστήμης.

Ἰχνη τινὰ μόνον ἰατρικῆς καὶ ταῦτα ἐν πολλοῖς οὐχὶ ἄξια λόγου ἀπαντῶσι τῆδε κάκειδε διεσπαρμένα ἐν τοῖς συγγράμμασιν οὐχὶ ἰατρῶν συγγραφέων τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, ἐπειδὴ τοιούτων ἑσπερεῖτο τότε ἢ ἔσω Ἑλλάδι, ἀλλ' ἰδιωτῶν καὶ κυρίως τῶν ποιητῶν καὶ φιλοσόφων.

Τοιαῦτα ἰχνη ἰατρικῆς ἀπαντῶσι καὶ ἐν τοῖς δράμασι τοῦ Σοφοκλέους, ἅτινα συστηματικῶς περισυλλέξας συνεπλήρωσα τὴν ἀνὰ χεῖρας πραγματείαν, ἥτις μετὰ τῆς τοῦ Αἰσχύλου καὶ Εὐριπίδου ἰατρικῆς, ἦν ἐν προσεχεῖ χρόνῳ, ἦν Θεὸς δῶ, θέλω παρουσιάσει τῷ ἡμετέρῳ Συλλόγῳ, ἀποτελέσει τὸν ἐν τῇ τραγικῇ ποιήσει ἰατρικὸν τρίπον τῆς πρὸ τοῦ τετάτου αἰῶνος π. Χ. ἐν τῇ Ἀττικῇ ἰατρικῆς.

Πρὸ ἑτοῦς ἀκριβῶς ὁ σεβαστὸς καὶ προσφιλεῖς μοι καθηγητὴς κ. Ἀνδρέας Ἀναγνωστάκης, αὐτὸς ἐκεῖνος, εἰς ὃν ἡ ἡμετέρα ἰατρικὴ φιλολογία πολλὰ τὰ σοφὰ ὀφείλει, ἐν τῷ ὑπὸ τοῦ πρὸς ἡμᾶς λαοῦτον ἐν Ἀθίναϊς ἐκδιδόμενῳ ἰατρικῷ περιοδικῷ «Ἰατρικῷ Δελτίῳ» ἐδημοσίευσεν διατριβὴν τὰ μάλα ἀξίαν λόγου ἐπιγραφομένην «ἡ Ἰατρικὴ τοῦ Ἀριστοφάνους» ἐν τῇ διατριβῇ ἐκείνῃ, ἦν ὁ σοφὸς καθηγητὴς ἠρύσατο ἐκ τῶν σωζομένων κωμῶν τοῦ Ἀριστοφάνους, τοῦ χαρίεντος ἐκείνου φιλοσόφου, ὅστις ὑπὸ εὐτράπελον μορφήν ἐμφαίνει γνώσεις ποικίλας καὶ διαδίδει μαθήματα ἠθικῆς, ὅπως βεβαίωσεν ὅτι ἡ ἀληθὴς σοφία δὲν κατοικεῖ πάντοτε ὑπὸ σύνοφρον μέτωπον, οὐδὲ ἐξέρχεται μόνον ἀπὸ ἀγέλαστα χεῖλη, (ἀληθὴς ἀπεικόνισις αὐτοῦ τοῦ ἰδίου) πλὴν ἄλλων ὡς ἐν προοίμιῳ λέγει καὶ τὰδε ἀρμόζοντα καὶ τῇ ἐμῇ πραγματείᾳ:

«Εἰς τὸν μελετῶντα τὴν ἀρχαιολογίαν τῶν ἀνθρωπίνων γνώσεων παράδοξον ἀληθῶς φαίνεται ὅτι τῶν ἰατρικῶν ἐπιστημῶν ῥόλις ἐπὶ τῶν καθ' ἡμᾶς χρόνων ἥρῳισεν ἐν Ἀθίναϊς ἡ καλλιέργεια. Τῆς δεσποτείας, ἦν ἐπὶ μακροῦς αἰῶνας μετῆλθεν ἐφ' ἅπαντα τὸν ἰατρικὸν κόσμον ἡ ἑλληνικὴ μεγαλοφυΐα, δὲν συμμετεῖχεν ἡ Ἀττικὴ... Μετρησιμένοι ἀνέτες οἱ Κερκοπίδαι εἰς ἡπάλως ἀτμοσφαιρας δὲν κατεδέχοντο νὰ σκαλιζῶσιν ἐπιμύχθως τὸ ταπεινὸν τοῦτο ἐδάφος, ὅπου κυπτάζει ὁ ἰατρός».

Τὴν παρὰ Σοφοκλεῖ ἰατρικὴν ὕλην συστηματικῶς διεῖλον εἰς τὰ ἐπόμενα ἑξ μέρη, α') εἰς ἐπιτηδευματικά, β') εἰς ἀνατομικά, γ') εἰς χειρουργικά, δ') εἰς παθολογικά καὶ ψυχολογικά, ε') εἰς θεραπευτικά καὶ ς') εἰς ὑγιεινά.

Διεῖλον τὴν ἐν τοῖς δράμασι τοῦ ποιητοῦ ἰατρικὴν ὕλην εἰς τὰ μέρη ταῦτα, οὐδόλως σκοπῶ, ὡς πᾶς τις νοεῖ, περὶ ὄστων, μύων καὶ τῆς ἐν γένει ἀνατομικῆς, ὡς καὶ περὶ ἐγχειρήσεων, νόσων, τῆς θεραπείας αὐτῶν κτλ. ἵνα πραγματοποιθῶ, ἀλλ' ἀπλῶς μετ' ἐπιμόνον βάσανον καὶ ἐρευνᾶν συντόμως νὰ παραθῶ ἐνταῦθα ὅτι ὁ ποιητὴς λέγει περὶ παντὸς εἰς τὴν ἰατρικὴν ἀφορῶντος. Οὐδεὶς ὑμῶν ἀξιοῖ παρὰ ποιητοῦ, ἀποκαλύπτοντος διὰ τῶν ζωηροτάτων τῆς φαντασίας χρωμάτων τὰ εὐγενέστατα τῆς καρδίας συναισθήματα καὶ ταῦτα ἐπὶ τῆς σκηνῆς ἐξελιθόντος, περιγραφῆν καὶ γνώσεις ἰατρικᾶς ἀκριβεῖς καὶ ὅμως, ὡς ἐκ τῶν ἐπομένων θέλετε πεισθῆ, ἄπορον πῶς καὶ ταῦτ' ἀπαντᾶσι, σθενύοντα ἔστω καὶ ἐπὶ σμικρὸν, τὴν τοῦ ἐρευνητοῦ ἀοδεδιον πρὸς ἐκζητήσιον αὐτῶν διψᾶν.

Ἀντικείμενον τῆς ἰατρικῆς ἡ νόσος, ὁ νοσῶν ταῦτη λοιπὸν τῆ νόσῳ ὁ ὑψηλῆς ποιητῆς λίαν προσφύως ἀποδίδει τὰ ἐξῆς ἐπιθέτα, ἅτινα καὶ ὁ σοφώτερος τῶν παθολόγων συγγραφέων, ἐπιμένων περὶ τὴν ἀκριβῆ ἀναγραφὴν τῶν νόσων καὶ ἐκζητῶν πιστὴν ὀνομασίαν μιᾶς ἐκάστης αὐτῶν, ὡς ἐκ τοῦ προέχοντος συμπλώματος ἡ τοῦ συνόλου αὐτῶν, ἡ τῆς ἐπὶ τοῦ ἀτόμου ἐλ ἠρρείας, δύναται νὰ ζηλεύσῃ καὶ πρὸς ἐκζητήσιον αὐτῶν λίαν ἐπιτυχῶς νὰ προστρέξῃ.

Τὰ εἰς τὴν νόσον ὑπὸ τοῦ ποιητοῦ ἀποδιδόμενα ἐπιθέτα, ἅτινα ἔκρινα καλὸν τῆς κυρίως πραγματείας ἵνα προτάξω, εἶθι τ' ἀκόλουθα κατὰ δράματα καὶ στίχους.

Μανιάς

Ἡ Ἀθηνῶν λέγει πρὸς τὸν Ὀδυσσεά.

Ἐγὼ δὲ φοιτῶντ' ἄνδρα μανιάσιν νόσοις
ἄτρυνον, εἰσέβαλλον εἰς ἔρηκα κακά.

Αἴας, 60.

Περιφάνης

Ἐσαύτως,

δέξω δὲ καὶ σοὶ τῆδε περιφάνῃ νόσον,
ὡς πᾶσιν Ἀργείοισιν εἰσιδὼν θροῆς.

Αὐτόθι, 67.

Θεία

Ἰχαι γὰρ ἂν θεία νότος.

Αὐτόθι, 186.

Και

μύσαντες δ' εἴχομεν θεϊάν νότον.

Ἀντιγόνη, 421.

Λυσώδης

νῦν δ' ἡ Διὸς γοργῶπις ἀδάματος θεᾶ
ἦδη μ' ἐπ' αὐτοῖς γέρο' ἐπεντύνοντ' ἐμῆν
ἔσφηλεν ἐμβλαστοῦσα λυσώδη νότον.

Αἴας, 452.

Ἀμηχανός

νότων δ' ἀμηχάνων φυγὰς συμπέφρασταί.

Ἀντιγόνη, 363.

Φθινὰς

οὔτε φθινάσιν πληγεῖσθαι νότοις

Αὐτ. 819.

Ἐπακτός

καῦτοι νότον γ' ἐπακτὸν ἐξαρούμεθα,
θεοῖσι δυσμαχοῦντες.

Τραχινίαι, 492.

Φοιτὰς (διαλείπουσα)

Δεινὴ

οὐ μὴ ζεγερεῖς τὸν ἕπνω κάτογον
κάκκινῆσεις κἀναστήσεις
φοιτάδα δεινῆν
νότον, ὦ τέκνον.

Τραχινίαι, 981.

Ἀποτίβατος (Ἀπρόσβατος)

θρῶσκει δειλιάει
διολοῦσ' ἡμᾶς
ἀποτίβατος ἀγρία νότος.

Αὐτόθι, 1030.

Ἀγρία

νοσεῖ μὲν νότον ἀγρίαν.

Φιλοκτίτης, 173.

Ἐσαύτως

ὁ τοῦ Ποιάντος παῖς Φιλοκτίτης, ὃν οἱ
δισσαὶ στρατηγὸί γ' ἠ Κερκαλλήνων ἀναξ
ἔρριψαν αἰσχροῦς ὠδ' ἔρημον, ἀγρία
νόσῳ καταθίνοντα.

Φιλοκτ. 266.

Τάλαινα, διάβορος

οὐδ' ἀγύμναστον μ' εἶν
ἔοικεν ἡ τάλαινα διάβορος νότος.

Τραχινίαι, 1084.

καὶ
νόσῳ κατακτάζοντα διάβορον πόδα.

Φιλοκτ. 7.

Ἀδηθάγος

ἀλλ' ἀπόλλυμαι τάλλας
ἔτος τὸδ' ἦδη δέκατον ἐν λιμῶν τε καὶ
κακοῖσι βότκων τῆν ἀδηθάγον νότον.

Αὐτόθι, 313.

Βαρεία

μή ποτ' έντυχεῖν
νόσου βαρείας.

Φιλοκτ. 1330.

Αυγρὰ

πρωτον μὲν νόσου παύσει λυγρὰς.

Αὐτ. 1424.

Βιαία

καὶ νῦν, ὡς βιαίας
ἔχεται πάνταμος ἀμὰ πόλις ἐπὶ νότου.

Ἄντιγ. 1141.

ἰού ἰού· καὶ ταυτά γ' ἄλλα θάλλεται
ράκη, βαρείας του νοσηλείας πλέα.

Φιλοκτ. 39.

Ἐπιτηδευματικά.

Οὐδαμοῦ ἐν τοῖς ὁράμασι τοῦ ποιητοῦ ἀπαντᾷ ὄνομα ἱατροῦ,
μόνον τὸ τοῖς ἱατροῖς ἀποδιδόμενον ἐπίθετον Ἀσκληπιάδης.

Ὁ Νεοπτόλεμος λέγει πρὸς τὸν Φιλοκτιήτην :

Καὶ τὸν παρ' ἡμῖν έντυχὼν Ἀσκληπιάδην νότου μαλαχθῆς τῆσδε.
Φιλοκτ. 1334.

Ὁ Ἡρακλῆς λέγει πρὸς τὸν Φιλοκτιήτην :

Ἐγὼ δ' Ἀσκληπιδὸν
παυστήρα πέμψω σῆς νότου πρὸς ἴλιον.

Αὐτ. 1438.

Ὁ εὐγενὴς Αἴας ἀποχαιρετίζων τὴν δακρυροοῦσαν Τέκμησ-
σαν καὶ τὸν υἱὸν αὐτοῦ Εὐρυδάκην ἐπιλέγει :

οὐ πρὸς ἱατροῦ σοφοῦ
θρηνεῖν ἐπωδάς πρὸς τομῶντι πήματι.

Αἴας, 582.

Ἄνευ τῆς θείας βοηθείας οὐδὲν ἰσχύει ἡ ἱατρικὴ μόνη περι-
θαλψῆς, λέγει ὁ ποιητής, διὰ τοῦ στόματος τοῦ Ἡρακλέους :

τίς γὰρ αἰδός, τίς ὁ χειροτέγνης
ἱατορίας, ὅς τήνδ' ἄτην
χωρὶς Ζηνὸς κατακλήσει
θαῦμα ἂν πόρρωθεν ἰδοίμην.

Τραχινίαι, 1004.

Φοῖβος δ' ὁ πέμψας τάδε μαντείας ἀμ
σωτήρ θ' ἴκοιτο καὶ νότου παυστήριος.

Οιδίπους Τύραννος, 150.

οὐ δῆτ' ἔγωγ', ἀλλ' ὦν ἔχω παιώνιον
καὶ μῶνον ἱατῆρα τῶν ἐμῶν κακῶν.

Τραχινίαι, 1209.

πόλιν μὲν, εἰ καὶ μὴ βλέπεις, φρονεῖς δ' ὅμως
οἷα νόσφ' σύνεστιν· ἴς σε προστάτην
σωτήρ τ' ὦναξ, μῶνον ἐξευρίσκομεν.
Φοῖβος γάρ, εἴ τι μὴ κλύεις τῶν ἀγγέλων.
πέμψασιν ἡμῖν ἀντέπεμψεν, ἔκλυσιν
μόνην ἂν εἰθεῖν τοῦδε τοῦ νοσήματος,

Οιδίπ. Τύρ. 307.

(* Ακολουθεῖ).

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΙΔΑΙΩΝ ΔΑΚΤΥΛΩΝ.

Οἱ Ἰδαῖοι Δάκτυλοι, ὡς ἐπίσης καὶ οἱ Κουρῆτες καὶ οἱ Κου-
ρῆτες καὶ οἱ Κορύθαντες, εἶνε κατὰ τοὺς παρ' ἀρχαίους Ἑλλήσι
μύθους, δαιμόνια ὄντα ἀνίκοντα εἰς τὴν ἀκολουθίαν τῆς θεᾶς
Ρέας ἢ Κυβέλης, ὅπως οἱ Σάτυροι καὶ Σιλῆνοι παρακολουθοῦσι
τὸν Διόνυσον καὶ οἱ Τελχίνες τὸν Ποσειδῶνα². Πατρίς αὐτῶν λέ-
γεται τὸ ὄρος Ἴδη κείμενον, κατὰ Στράβωνα³, ἐν τῇ Τρωάδι Φρυ-
γία, ἐνθ' ἀναφέρονται ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ γεωγράφου⁴ οἰκοῦντες
παρὰ τὴν ὑπὸρρειαν τοῦ εἰρημένου ὄρους ὡς οἱ πρότεροι τῆς χώρας

οἰκῆτορες. Ἐντεῦθεν ὁμῶς σὺν τῷ χρόνῳ μετανίστανται εἰς τὴν
νῆσον Κρήτην, ἐνθα τὸ αὐτὸ ἀπαντᾷ ὄρος, περὶ ὃ οἰκοῦσι⁵.

Τὸ ὄνομα «Δάκτυλοι» φαίνεται οὐδὲν ἄλλο σημαῖνον, ἢ ὅτι
καὶ οἱ τῆς χειρὸς δάκτυλοι ἐξηνέχθησαν ὅμως ἐκπαλαί διάφοροι
ἐρμηνεῖται, ὦν πιθανώτερα φαίνεται ἡ ἀποδεχομένη τὴν ὀνομα-
σίαν παραχθεῖσαν ἐκ τῆς ἐπιτηδειότητος καὶ τέχνης τῶν χειρῶν
τῶν μεταλλουργῶν τούτων δαιμόνων τῶν δασῶν, διότι «καὶ οἱ
τῆς χειρὸς δάκτυλοι τεχνῖται τε καὶ πάντων ἐργάται», κατὰ τὸν
Πολυδεύκην⁶. Δὲν δυνάμεθα δὲ καὶ ὡς ζῶντας ἐντὸς τῶν δασῶν
νὰ ὑπολάβωμεν αὐτοὺς ὄντας νάνους τινὰς τὴν σωματικὴν κα-
τασκευὴν καὶ ἀνάπτυξιν, ὡς παρὰ τισὶν ἄλλοις λαοῖς συμβαίνει
καὶ ἴδια ἐν τῇ γερμανικῇ μυθολογίᾳ⁷, διότι ἐνιαχοῦ τοῦ ἀρχαίου
ἔπους «Φορωνίδος⁸» τῶν Δακτύλων τούτων τις καλεῖται «μέγας»
ἕτερος δὲ «ὑπέροχος».

Ἄνεφέροντο τὸ παλαιὸν πέντε Δάκτυλοι, ἢ δέκα, ἢ καὶ
πλείονες ἀριθμοῦμενοι πάντοτε τῇ βοηθείᾳ τῶν δακτύλων μᾶς
ἢ καὶ ἀμφοτέρων τῶν χειρῶν ὁ δὲ Στράβων⁹ τοὺς ἐν Κρήτῃ γεν-
νηθέντας ἀνδρας Ἰδαίους Δακτύλους ἀναθίβει εἰς ἑκατόν·
ἐπίσης ἀνεφέροντο καὶ δεξιοὶ καὶ ἀριστεροὶ Δάκτυλοι, οὓς μετὰ
ταῦτα διέκριναν εἰς ἄρρενας καὶ θήλειους¹⁰.

Ἄλλη τις τῶν ἀρχαίων παραδόσεων ἄλλως ἐρμηνεύει τὴν
παραγωγὴν τοῦ ὀνόματος «Δακτύλων»: ὅτε, λέγει, ἔτικτε τοὺς
Δακτύλους τούτους ἡ Ρέα, ἢ νύμφη τις τοῦ ὄρους Ἴδης, ἦρπα-
σεν ἐν στιγμῇ σφοδρῶν ὀδίνων τὴν γῆν διὰ τῶν δακτύλων καὶ
ἐντεῦθεν ἢ προκειμένη ὀνομασία ἢ ἐκλήθησαν Δάκτυλοι, διότι
ἐγένοντο ἐκ τῆς κόνης, ἦν αἱ τροφοὶ τοῦ Ἰδαίου Διὸς ἐρροψαν
διὰ τῶν δακτύλων ὀπισθεν αὐτῶν¹¹. Ἄλλ' ὅπως καὶ ἂν ἔχωσι τὰ
περὶ τῆς παραγωγῆς τοῦ ὀνόματος αὐτῶν, τὸ βέβαιον εἶνε, ὅτι
οἱ δαίμονες οὗτοι οὐδέποτε ἀπέβαλον τὸ πάλαι τὸν ἰδιάζοντα
χαρακτῆρα τῆς περὶ τὸ μεταλλουργεῖν ἐπιτηδειότητος αὐτῶν,
ἦν ὑποδηλοῦσι καὶ τὰ ἐν τῷ εἰρημένῳ ἔπει «Φορωνίδι» ἀναφερό-
μενα ὀνόματα ἀσιατῶν Ἰδαίων Δακτύλων¹², ἦτοι τὸ ὄνομα Κέλ-
μις¹³, Δαμναμενεὺς¹⁴ καὶ Ἄκμων. Πάντες δ' οὗτοι, κατὰ τὴν
«Φορωνίδα»¹⁵, εἶνε εὐπάλαμοι¹⁶ θεοράποντες ὄρειν «Ἀδραστεῖν»,
οἱ πρῶτοι τῆς τεχνῆς πολυμήτιος Ἡφαίστου εὖρον ἐν οὐρείῃσι νά-
παις, ἰόντα σίδηρον, ἔς πῦρ τ' ἦνεγκαν καὶ ἀριπρεπὲς ἔργον
ἔδειξαν.» Κατὰ δὲ τὸν Overbeek¹⁷ Κέλμις σημαίνει σφῦρα, Δα-
μναμενεὺς λαβίδα καὶ Ἄκμων τὸ παρ' ἡμῖν ἄμονι.

Ἦσαν λοιπὸν οἱ Δάκτυλοι γένος δαιμόνων, ὅπως καὶ οἱ Κύ-
κλωπες καὶ οἱ Τελχίνες, μὲ μόνην τὴν διαφορὰν, ὅτι ὑπηρετοῦσι
τὴν Ἰδαίαν μητέρα, ἦτις ὡς ὑψίστη θεὰ τοῦ ὄρους Ἴδης ἐδέσπο-
ζε καὶ ἠπλοκροῦτο καὶ παρὰ τοῖς μεταλλουργοῖς τούτοις καὶ πα-
ρὰ πᾶσι τοῖς δαίμοσι τοῦ κράτους αὐτῆς. Ὑπελήθησαν δὲ οἱ
Δάκτυλοι καὶ ὡς γόντες¹⁸ καὶ ὡς ἐφευρετὰ παντοίων τεχνῶν
πρὸς δὲ καὶ τοῦ μουσικοῦ ἤχου καὶ χρόνου, ἀνακάλυψις, εἰς ἣν
βεβαίως τὴν πρώτην ἀφορμὴν παρέσχεν ἡ σφῦρα συγκροουμένη
τῷ ἄκμονι. Ὑπὸ τὴν τελευταίαν δὲ ταύτην ἔποιν ἀναφέρονται
οἱ Δάκτυλοι ὡς διδάσκαλοι τοῦ Πάριδος ἐν τῇ μουσικῇ, ὅπως ὁ
Χεῖρων μνημονεύεται διδάσκαλος τοῦ Ἀχιλλέως¹⁹. Ἄλλ' ὅτι μετὰ
ταῦτα γενικὴ ἐπεκράτησε σύγχυσις μυστηρίων καὶ μύθων Κρή-
της καὶ Σαμοθράκης, ἢ ἐπελθοῦσα τῶν χρόνων ἐκείνων δεισιδαι-
μονία συνέχεεν ὅλως τὴν ἀρχικὴν τῶν Δακτύλων φύσιν, συνανα-
μίξασα αὐτοὺς καὶ εἰς αὐτὴν ἐτι τὴν ὀρφικὴν θεολογίαν²⁰. Μό-
νον δ' ἐπὶ τῆς νήσου Κύπρου, ὅπου ἀναφέρονται ὡσαύτως ὑ-
πάρχοντες τὸ πάλαι οἱ Δάκτυλοι, διεφυλάχθη ὁ χαρακτῆρ αὐτῶν
ὡς μεταλλουργῶν δαιμόνων²¹.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ.

1) L, Preller : Griechische Mythologie I. Berlin 1872 σ. 543 - 544

2) Preller : Griech. Myth. κτλ. I. σ. 539 - 540.

3) 10, 473. «πάντες δὲ ὑπελήθησαν (τοὺς Ἰδαίους Δακτύλους) ἐν Φρυγίᾳ ὠκνητότας περὶ τὴν Ἴδην, Φρυγίαν τὴν Τρωάδα καλοῦντες, διὰ τὸ τοὺς Φρύγας ἐπικρατῆσαι πλησιοχώρους ὄντας, τῆς Τρωᾶς ἐκπεπορη-
μένους».

4) Στρ. 10, 473. «Δακτύλους δ' Ἰδαίους φασί τινες κεκλήσθαι τοὺς πρώτους οἰκῆτορας τῆς κατὰ τὴν Ἴδην ὑπὸρρειας».

5) Στρ. 10, 473· Διόδ. 5, 64, 17, 7. Περὶ τῶν Δακτύλων πρὸβλ. Lobeck ἐν Ἀγλαοφῶντι 1156 - 1181.

6) Ὀνομαστικόν, 2, 156. «Τοὺς Ἰδαίους Δακτύλους κεκλήσθαι λέ-

γουνσι οί μὲν κατὰ τὸν ἀριθμὸν, ὅτι πέντε, οἱ δὲ κατὰ τὸ τῆ Ρέα πάνθ' ὑ-
πουργεῖν, ὅτι καὶ οἱ τῆς χειρὸς δάκτυλοι τεγνύται τε καὶ πάντων ἐρ-
γᾶται».

- 7) Preller : Griech. Mythol. κτλ. I. σ. 543.
- 8) Παρὰ Σχολ. Ἀπολλων. I, 1129.
- 9) 10, 473.
- 10) Στρ. 10, 573. «Σοφοκλῆς δὲ οἶεται πέντε τοὺς πρώτους ἄρσενας γενέσθαι, οἱ σίδηρόν τε ἔξευρον καὶ εἰργάσαντο ποῦτοι καὶ ἄλλα πολλὰ τῶν πρὸς τὸν βίον χρησίμων, πέντε δὲ καὶ τὰς ἀδελφὰς τούτων». Πρβλ. Σοφοκλ. Ἀπόστ. 336.
- 11) Σχολ. Ἀπολλων. I, 1129. Μ. Ἑτυμολ. «Ἰδαίσι». Preller, Myth. σ. 544.
- 12) Preller : Griech. Mythol. I. σ. 544.
- 13) Πρβλ. παρ' Ἡσυχίω «Κελάς=θέρμη».
- 14) Δαμναιμενὺς ἐκ τοῦ δαυναῖο καὶ δάμνημι, ἐπικ. τύπ. τοῦ δαμά-
ξω. ἴδ. Ἰ. Πανταζίδου : Λεξικὸν Ὀμηρικόν. Ἀθην. 1874, σ. 148. Ἐβρ. Ἀλκχασίς 980 «τὸν ἐν Χαλύβιδι δαμάξεις σὺ βία σίδηρον». Πρβλ. καὶ τὸν Στωϊκ. Κορνοῦτον «περὶ τῆς τῶν θεῶν φύσεως»: 19 «τῆ τοῦ πυρός δυνάμει ὁ σίδηρος καὶ ὁ γαλκὸς δαμάζεται».
- 15) Παρὰ Σχ. Ἀπολλ. I, 1129.
- 16) O Overbeck : Geschichte der griech. Plastik : Leipzig 1884 I. σ. 25, δι' ὅτων λέγει φαίνεται ἀποδεδειγμένον τὸ ἐπίθετον «εὐ-
χειρ ἢ εὐπάλαμος» εἰς ἄλλους τεγνύτας ἀναφερόμενον.
- 17) Geschichte der gr. Plastik : σ. 25.
- 18) Στρ. 10, 473 «πάντες δὲ καὶ γόητας ὑπειλήφασι τοὺς Ἰδαίους Δακτύλους» πρβλ. καὶ Πλουτ. Νομ. 15. «δυνάμει δὲ φαρμάκων καὶ δει-
νότητι τῆς περὶ τὰ θεῖα γοητείας λίγονται ταῦτά τοῖς ὕψ' Ἑλλήνων προ-
σαγορευθεῖσιν Ἰδαίοις Δακτύλοις σοφίζομενοι (ὁ Πίικος καὶ ὁ Φαῦνος)».
- 19) Πλουτ. περὶ Μουσ. Σχ. ἴδ. 22, 391. Lobbeck Ἀγλαοφῶν 1162.
- 20) Δισδ. 5, 64. Κλημ. Ἀλεξ. Στρωμ. 1, σ. 362 P.
- 21) Engel : Kypros I. σ. 194, ἐφεξῆς.

Π. Γ. ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ δ. φ.

ΓΕΝΙΚΑΙ ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

— Αἱ προκαταρκτικαὶ ἐργασίαι διὰ τὰς ἀνασκευὰς τῶν Δελφῶν ἄς ἀνεδέχτο, ὡς γνωστὸν, ἡ γαλλικὴ κυβέρνησις, ἐξακολουθοῦσιν ἀπὸ ἡμερῶν.

— Ἐν Χάμπτον Φόλς τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν τῆς Ἀμε-
ρικῆς ἀπεβίωσε κατ' ἀτάς εἰς τῶν ἐσχωτέρων ἀνδρῶν τῆς Ἀμερικῆς ὁ
Ψωάννης Χουίττιερ, ὁ ὁποῖος, ἐξαιρουμένον τοῦ Λοκαφέλω, ἦν ὁδη-
μοτικώτατος τῶν ποιητῶν τοῦ Νέου Κόσμου. Τὰς ποιήσεις αὐτοῦ, ἀπει-
κόνημα τοῦ χαρακτῆρος αὐτοῦ, διακρίνουσιν εἰλικρίνεια, ἀπλότης καὶ
γενναϊότης φρονήματος.

Ἐν τῷ Ἀσπαι Ἀθηνῶν ἡ ἐν Παιρισίαι τὰς διακριτὰς ποιούμε-
νος κ. Δημ. Βικέλας, ὁ γνωστὸς λόγιος, ἐκτενῆ ἐδημοσίευσε καὶ ἐμβρι-
θῆ κρίσιν περὶ τοῦ οὐ πρὸ πολλοῦ ἐκδομένου ἱστορικοῦ συγγράμματος
τοῦ σέρβου διπλωμάτου Mijatovich. Ὁ κ. Βικέλας ἰδίᾳ πραγματευό-
μενος περὶ τῶν ἱστορικῶν γεγονότων τῶν μέσων τοῦ 19 αἰῶνος κατα-
δείκνυσιν ὅσα παρὰ τῶν πρὸ αὐτοῦ γραψάντων ἤρυστο ὁ σέρβος συγγρα-
φεὺς καὶ παρατηρεῖ ὅτι οὗτος δὲν εἶχεν ὕψ' ὄψιν τὸν ἀείμνηστον Πα-
σπάτην.

Ἐν τῇ αὐτῇ ἐφημερίδι ἐδημοσιεύθη ἀνάλυσις τοῦ βιβλίου τοῦ
von Meling (ὅστις καθά φέρεται εἶναι συγγενῆς τοῦ κ. Μ. Παπαρρη-
γοπούλου) «Griechenland in unsern Tagen».

Ἠλὴν τοῦ ἐν Μιλάνῳ λίαν ἐνδιαφέροντος φιλολογικοῦ συνεδρίου,
ἐν Βρυξέλλαις ἐποιήσατο ἐναρξῆν τῶν ἐργασιῶν αὐτοῦ τῇ 2)14 7)θρίου
ἑτερον συνέδριον διεθνές, τῆς γυναικαλογίας ἐν τῇ μεγάλῃ αἰθούσῃ τῶν
Ἀκαδημειῶν. Κατὰ τὴν συνεδρίαν ταύτην ὁ ὑπουργὸς ἐπὶ τῆς γεωργίας
καὶ τῶν δημοσίων ἔργων κ. de Bruyn προσεφώνησε τῷ συνεδρίῳ καὶ
ἤγγειλεν ὅτι κατὰ τὴν δευτέραν συνεδρίαν ἐπισκεφθήσεται αὐτὸ ὁ

βασιλεὺς. Ὁ κ. Rean ἐξέφρασε τὴν ζωηρὰν συμπάθειαν, ἣν οἱ γάλλοι
ἀντιπρόσωποι εὐρίσκουσιν ἐν Βελγικῇ. Μετὰ τὴν συνεδρίαν ὁ ὑπουργὸς
ἤνοιξε τὴν τῶν χειρουργικῶν ἐργαλείων ἐκθεσιν, τὴν προτηρηθῆναι τῷ
συνεδρίῳ.

ΠΟΙΚΙΛΑ.

Ἰαπωνικὰ τοιχογράφια. — Ἡ νεωτέτη τέσις ἐν τῷ ζητήματι
τῆς οἰκιακῆς διακοσμῆσεως ἐγκρατεῖται ἐν τῇ χρήσει τῶν ἰαπωνικῶν τοιχο-
γράφων. Ἐτινα ἔχουσιν ἐφ' ἑαυτῶν παραπλάσεις διὰ προϊόντος χάρτου.
Τὰ τοιχογράφια καὶτα, ὡς ἐκ τοῦ ἀπανηροῦ αὐτῶν, ἐχρησιμοποιοῦντο
μόνον ἐν μεγάλοις οἰκοῖς ἤδη ὅμως ἤρξαντο νὰ καθιστῶνται γενικώτερα
καὶ μέγαρα βιομηχανικὰ ἐν Ἰαπωνίᾳ ἐργαστήσια κατασκευάζουσιν
αὐτὰ εἰδικῶς διὰ τὴν Ἀγγλίαν, Ἀμερικὴν καὶ τὰς Εὐρωπαϊκὰς ἀγο-
ράς. Τὰ σχεδιασμάτα ὅμως τῶν τοιχογράφων τούτων δὲν εἶναι ἐπιχώ-
ρια, καθόσον οἱ Ἰάπωνες, ἐδανείσθησαν ἕνια τῶν ὠραιότερων ἐνετικῶν
ὀλλανδικῶν, γαλλικῶν καὶ ἀρχαίων ἀγγλικῶν τοιοῦτων. Ἐν ἐξακολου-
θήσει ὁ συρμὸς οὗτος οἱ καλλιτέχναι ζημιωθήσονται, διότι περιτταὶ
ὅ' ἀποβῶσι πλέον αἱ εἰκόνες ἐν τοῖς οἰκοῖς.

Τὰ χρώματα τῶν ἀνθέων. — Ἀνθοκόμος τις λέγει ὅτι ὁ νόμος,
ὅστις διευθύνει τὸν χρωματισμὸν τῶν ἀνθέων, καθίστησιν ἀδύνατον τὸ
ἰῶδες ροδόχρουν. Κατὰ τὸν νόμον τούτον τὰ τρία χρώματα ἐρυθρὸν, καυ-
νοῦν καὶ κίτρινον οὐδέποτε ἐμφανίζονται πάντα ὁμοῦ ἐν τῷ αὐτῷ εἶδει
ἀνθέων· δυνατὸν νὰ ὑπάρχωσιν ἄνθη τοῦ αὐτοῦ εἶδους φέροντα ὅμως δύο
τῶν ἀνωτέρω τριῶν χρωμάτων οὐχὶ ὅμως καὶ τὸ τρίτον. Οὕτως ἔχομεν
τὸ ἐρυθρὸν καὶ τὸ κίτρινον ρόδον, οὐχὶ ὅμως καὶ καυνοῦν. Ταῦτόν συμ-
βαίνει καὶ εἰς πολλὰ ἄλλα εἶδη ἀνθέων.

Ὁ ἠλεκτρισμὸς ἐν τῇ δημοδιογραφίᾳ. — Ἡ «Ἡμερησία Ἐ-
φημερίς τῆς Βιρμιγγάμης» λέγεται ὅτι εἶναι ἡ πρώτη ἡμερησία ἐφημερίς
ἢ ἐκτυπωμένη, κοπτομένη καὶ πτυστομένη διὰ τοῦ ἠλεκτρισμοῦ. Τὸ ρεύ-
μα προμηθεύει ἢ τῆς Βιρμιγγάμης ἐταιρία προμηθείας ἠλεκτρισμοῦ, ἢ
δὲ γινομένη οἰκονομία ἐγκρατεῖται ἐν τῷ ἔξει, ὅτι ἡ ἠλεκτρικὴ δυνάμεις χρη-
σιμοποιεῖται μόνον ὅταν ὑπάρχη ἀνάγκη αὐτῆς. Εἶναι ἐσφαλμένη ἡ γνώ-
μη ὅτι ὁ ἠλεκτρισμὸς εἶναι «νέα δυνάμεις» ὁ ἠλεκτρισμὸς ἀπεδείχθη ὡς
οἰκονομικὴ μέθοδος διανομῆς δυνάμεως, ἀλλ' αὐτὸς καθ' ἑαυτὸν ἀπαιτεῖ
δυνάμειν τινα πρὸς παραγωγὴν αὐτοῦ.

Σεισμὸς, ἠλεκτρισμὸς καὶ βλάστησις. — Ὁ Γκιόραν συνέλεγεν
ἀρ' ἱκανοῦ πολλὰς παρατηρήσεις, ἐξ ὧν τεκμαίρεται ὅτι τὰ ἀποτελέ-
σματα τῶν σεισμικῶν δονήσεων ἐπὶ τῆς βλαστῆσεως ὑποβοηθοῦσι τὴν τα-
χυτέραν βλάστησιν τῶν σπόρων καὶ ταχυτέραν ἀνάπτυξιν τῶν νεαρῶν φυ-
τῶν, συνεπαγόμενα οὕτω αὐξῆσιν τῆς φυτείας. Κατ' αὐτὸν τὰ ἀποτε-
λέσματα ταῦτα ὀφείλονται, οὐχὶ εἰς ἄμεσον ἐπιρροὴν τῆς δονήσεως ἀλ-
λ' εἰς τρία δευτερεύοντα αἴτια, ἐν οἷς καὶ ἡ παραγωγὴ ἠλεκτρισμοῦ.

Σχετικῶς πρὸς τ' ἀνωτέρω ἀξιωθημέωτα φαίνονται καὶ πειράμα-
τά τινα τοῦ καθηγητοῦ Α. Ἀλδὴ περὶ τῆς ἐπιρροῆς τοῦ ἀτμοσφαιρικοῦ
ἠλεκτρισμοῦ ἐπὶ τῆς ἀναπτύξεως τῶν φυτῶν. Ἐπὶ παρατηρήσεων γινο-
μένων κυρίως ἐπὶ τοῦ καπνοῦ (Nicotiana tabaeum) ἐπὶ τῆς ζέας
(Zea mais), τῶν κικαῶν (Vicia faba) κλπ. οὗτος συμπεραίνει ὅτι
ἡ ἐπιρροὴ αὐτὴ εἶναι εὐεργετικὴ.

Περαιτέρω πειράματα ἀπέδειξαν ὅτι ὁ ἠλεκτρισμὸς τοῦ εἰσφύου
ἔχει παραπλήσιαν ἐπιρροὴν ἐπὶ τῆς βλαστῆσεως τῶν σπόρων.

Αἱ πεπτικαὶ τοῦ ἀνθρώπου δυνάμεις. — Ὁ ἀνθρώπινος στό-
μαχος θαυμασίας κέκτηται δυνάμεις ἐξοικειώσεως αὐτοῦ πρὸς τὰς περι-
στάσεις. Ὅτε ὁ ναυτικὸς Μπλάι καὶ οἱ ὕψ' αὐτῶν 18 ἄνδρες ἐξεβλήθησαν
τοῦ σκάφους Bounty διὰ λέμβου ὑπὸ τῶν στασιαστῶν, ἐπὶ 41 ἡμέρας
ἔζησαν τρώγοντες καθ' ἡμέραν ἕκαστος τὸ 1/25 λίτρας ἔδιπυρίτου καὶ πί-
νοντες 1/4 κοτύλης (pint) ὕδατος. Τῷ 1880 ὁ ἱατρὸς Τάννερ ἐζῆσε δι' ὕ-
δατος μόνον, καθὰ λέγεται, ἐπὶ 40 ἡμέρας· παραπλήσια δ' ἔπραξαν ὁ

Σούτσης καὶ λοιποί. Τοναντίον οἱ Κάφροι οἱ τῆς βορείου Ἀμερικῆς Ἴνδοι δύναντα νὰ μνημονευσθῶσιν ὡς προέγοντα παραδείγματα ἀδηφάγας· ἀλλὰ καὶ τούτων ἔτι τὰ γαστρονομικὰ κατορθώματα ὑπερβάνει ὁ ἀνδρῶν οἱ Ἐσκιμῶς, ὅστις καθ' ἡμέραν τρώγει 20 λίτρας κρέατος καὶ ἐλαίου — ἐν περιπτώσει καθ' ἡμέραν τὰ ἄλλα ἐννοεῖται· ἐνῶ ἐπὶ τῆς βάσει τῶν λεγόμενων τοῦ ναυάρχου Σαρίτσεφ εἰς Γιακούτ τῆς Σιβηρίας παρετηρήθη ὅτι ἔτρωγεν ἐντὸς 24 ὥρων τὸ ὅπισθεν μέρος μεγάλου βόδου καὶ 20 λίτρας λίπους, μεθ' ἰκανῆς ποσότητος ἀναλευμένου βουτύρου ἐν εἴδει ποτοῦ!

Εὐτράπελαι τινες ἀπαντήσεις εἰς ζητήματα ἐξετάσεων. — Ἡ ἀγγλικὴ «Ἐφημερὶς τῆς Ἐκπαίδευσως» ἐδημοσίευσεν πρό τινας ἐκλογὴν ἐκ τῶν ἀπαντήσεων τὰς ὁποίας ἔγραψαν ἐν ἐξετάσειν ἐσχάτως μαθητῆραι τινες ἐν ζητήματι οἰκιακῆς οἰκονομίας. Ἰσως θὰ ἐσκέπτετό τις ὅτι ἀγγλὸς κόρη ἡλικίας 12—16 ἐτῶν θὰ ἤξευρεν ἐκ πείρας τί εἶναι τὸ βόειον (κρέας) ἐν τούτοις ἰδοὺ τί περιελαμβάνεται ἐν μιᾷ τῶν ἀπαντήσεων:

«Τὸ βόειον εἶναι χρήσιμον εἶδος τροφῆς, ὅπερ προμηθευόμεθα ἐκ διαφόρων ζώων, ὡς τῆς ἀγελάδος, τοῦ προβάτου, τοῦ χοίρου κλπ. Τὸ ψαγνὸν αὐτοῦ μέρος ἀνήκει εἰς τὸ ζωϊκὸν βασιλεῖον, τὸ δὲ λιπῶδες (παχὺ) εἰς τὸ φυτικόν».

Ἐτέρα κόρη ἔγραψεν ἐν τῇ ἀπαντήσει αὐτῆς ὅτι «ἂν μὴ ἐτρώγομεν γεώμηλα θὰ ἐγίνόμεθα λίαν λεπτοφυεῖς, διότι τὰ γεώμηλα εἶναι ἀναγκαϊότατα πρὸς διατήρησιν τῆς ἀνθρωπίνης ζωῆς».

Μεταξὺ δύο ὑποψηφίων ὑπῆρχεν ἡ ἐξῆς διαφορά γνώμης ὡς πρὸς τὴν σημασίαν τῆς λέξεως lawn σημαίνουσης βελουδοειδὲς (pelouche): ἡ μία τούτων ὥριεν αὐτὸ ὡς «ἀπαλὸν ὕφασμα, κατασκευαζόμενον ἐκ τοῦ ἐρίου τοῦ lawn, ζώου τῆς Ν. Ἀμερικῆς», ἡ δὲ ἄλλη ὡς: «μέρος τῆς σαρκὸς τῆς βόδου ἢ τοῦ προβάτου — τὸ τῶν πλευρῶν μέρος».

Τὸ ὕφασμα, ὅπερ ἀγγλιστὶ καλοῦσι Calico, παρεστάθη ὡς «καλὸς ἀγωγὸς τῆς θερμότητος, διότι ταχέως ἀναφλέγεται».

Αἱ εἰς τὰ ἄλλα ζητήματα ἀπαντήσεις δὲν ἴσαν ὀλιγότερον πρωτότυποι, ἀλλ' ἴσως οὐδεμία θὰ ἴτο τόσον ἀξιοσημείωτος διὰ τὴν ἀκριβείαν καὶ σαφήνειαν αὐτῆς ὅσον ἡ ἐξῆς: ὅτι «ἂν τις ζήσῃ ἐφ' ἰκανὸν ἄνευ τροφῆς, ἐπὶ 60 ἡμέρας π. γ. θὰ ἀποθάνῃ ἐντὸς μηνός, ἢ ἂν ἡ χρῆσις αὐτοῦ εἶναι ἀσθενῆς δυνάτων νὰ ζήσῃ μόνον ἐπὶ μίαν ἐβδομάδα ἢ καὶ ὀλιγότερον ἔτι».

Ἀδάμαντες ἐπὶ τῶν ὀδόντων. — Δὲν ἤρκεσαν ἡ ἐν' ἐνωτίαις, δακτυλοῖς, ψελλοῖς καὶ λοιποῖς χρήσις τῶν πολυτίμων λίθων ἄρτι ἐν Ἀμερικῇ ἀνεπτύχθη μοναδικὸς συρμός, τὸ νὰ φέρωσι δηλ. ἀδάμαντας ἐπὶ τῶν ὀδόντων. Ἡ παράδοξις αὕτη ἰδιοτροπία ἔλαβε τὴν ἀρχὴν αὐτῆς ἐξ αἰδοῦ ἐν ὠδεῖω, ἣτις ἤθελε νὰ θαμβώσῃ τοὺς θαυμαστάς αὐτῆς, κατὰ πᾶσαν στιγμὴν, καθ' ἣν ἤνοιγε τὸ στόμα. Μικκύλος ἀδάμας ἐντίθεται ἐν τεμαχίῳ τεχνητοῦ ὀδόντος: τὸ ἀντίστοιχον μέρος τοῦ φυσικοῦ ὀδόντος ἀποτέμεται τότε καὶ τὸ τεμαχίον, ὅπερ φέρει τὸν ἀδάμαντα, ἀντικαθίστηται τὸ ἀποτιμηθὲν μέρος. Οὕτως ὁ ἀδάμας φαίνεται ὡς νὰ ἴτο συμφοῦς τῷ φυσικῷ ὀδόντι.

ΤΟ ΕΝ ΛΟΝΔΙΝΩ,

ΔΙΕΘΝΕΣ ΣΥΝΕΔΡΙΟΝ ΤΩΝ ΑΣΙΑΝΟΛΟΓΩΝ.

Μετὰ τὴν ἐκτενῆ περίληψιν τοῦ ἐναρκτηρίου λόγου τοῦ προέδρου τοῦ περὶ ἀναγνώσεως ἤδη τὰς ἐργασίας αὐτοῦ συνεδρίου τῶν Ἀσιανολόγων, παρατιθέμεθα ἤδη σύνοψιν τῶν σπουδαιότερων κατὰ τὰς διαφόρους συνεδρίας γενομένων, μετὰ περιλήψεως τῶν κυριωτέρων ἀναγνωσμάτων.

Ἐν τῇ πρώτῃ συνεδίῳ τοῦ Ἰνδικοῦ τμήματος ὁ σὺρ Ράιμονδ Γουέστ ἐποίησατο τὴν προεδρικὴν αὐτοῦ προσφώνησιν. Θέμα ἔχουσαν τὴν «Ἀνωτέραν ἐκπαίδευσιν διὰ τὴν Ἰνδικήν, τὴν θέσιν καὶ τὰς ἀξιώσεις αὐτῆς». Κατὰ δὲ τὴν συνεδρίαν τοῦ ἀριανικοῦ τμήματος τῇ 25/6 Ἰουλίου ὁ πρόεδρος αὐτοῦ καθηγητῆς Κόουελ ἀπήγγειλε τὸν ἐναρκτήριο αὐτοῦ λό-

γον περὶ τῶν ἐπιτυχιῶν, ὅσαι ἐγένοντο ἐν τῇ ἐρευνῇ τῆς στανσκριτικῆς φιλολογίας.

Ἐν τῷ σημειτικῷ τμήματι πολλὰ ἐγένοντο ἀναγνώσματα, ὧν κυριώτερα ἴσαν τὸ τοῦ ἐκ Μονάχου καθηγητοῦ Χόμμελ (ἐν μέρει ἀγγλιστὶ καὶ ἐν μέρει γερμανιστὶ) περὶ τῆς βαβυλωνιακῆς καταγωγῆς τοῦ αἰγυπτιακοῦ πολιτισμοῦ, μετὰ συγκρίσεων τῆς αἰγυπτιακῆς πρὸς τὴν βαβυλωνιακὴν κοσμολογίαν καὶ τῶν θεοτήτων τῶν δύο χωρῶν καὶ τὸ τοῦ καθηγητοῦ Λάνδ (ἀγγλιστὶ) περὶ τῆς ἀρχαιοτάτης ἀναπτύξεως τῆς ἀραβικῆς μουσικῆς, καταδείξαντος ὅτι ἡ ἐπιχώριος ἀραβικὴ μουσικὴ ἀνεπτύχθη, ἐν μεταγενεστέρῳ πως ἐποχῇ, ὑπὸ τὴν ἐπιρροὴν τῆς ἐλληνικῆς καὶ τῆς περσικῆς.

Ἐν τῷ τῆς Αἰγύπτου καὶ Ἀφρικῆς τμήματι σπουδαιότατον ἴτο τὸ τοῦ καθηγητοῦ Χέτσλερ ἀνάγνωσμα περὶ τοῦ ἀρχαίου χειρογράφου παπύρου τῶν Ο'. περὶ οὗ ἐν ἡγουμένους φύλλοις δις ἐποίησάμεθα λόγον, καὶ ὅπερ ἀναγούσιν εἰς τὸ 300 π. Χ. Ἐνταῦθα ὀφείλομεν νὰ παραθέσωμεν τὰ ἐξῆς ἐνδιαφερούσας σχετικὰς λεπτομερείας: Ἡ τῶν Ο' μετέφρασις τῆς Βίβλου ἤρξατο ἐπὶ Πτολεμαίου τοῦ Φιλαδέλφου περὶ τὸ 280 π. Χ. καὶ ἐπερατώθη περὶ τὸ 450 π. Χ. Ἡ μετάφρασις αὕτη ἴτο ἐκείνη ἐξ ἧς συνθέσθη ἄνευ ἑτέρας χωρία ὅ τε Κύριος ἡμῶν καὶ οἱ ἀπόστολοι, μολοντί οἱ τελευταῖοι ἐχρησιμοποιοῦν ἔστιν ὅτε καὶ τὸ ἐβραϊκὸν κείμενον, αὐτοὶ οὔτοι προφανῶς μεταφράζοντες τὸ πρωτότυπον. Κατὰ τὴν παράδοξον ὁ Νόμος ἴτοι ἡ Πεντάτευχος μετεφράσθη τὸ πρῶτον ἐν τῇ νήσῳ Φάρω παρὰ τὴν Ἀλεξάνδρειαν, ἐν Αἰγύπτῳ, ὑπὸ 70 ἢ μᾶλλον 72 Ἑβραίων, οἵτινες ἐκόμισαν τὸ ἀρχικὸν πρωτότυπον ἐκ Παλαιστίνης εἰς τὸν Πτολεμαῖον, καταρτίζοντα τότε τὴν βιβλιοθήκην αὐτοῦ. Τοῦ γεγονότος τούτου πλήρη ἀφήγησιν παρέχει ὁ Ἰώσηπος ἐν τῇ IB' κεφαλαιῷ τῶν Ἀρχαιοτήτων αὐτοῦ. Τὸ ἀληθὲς εἶναι πιθανῶς τὸ ἐξῆς ὅτι οἱ πολλοὶ καὶ εὐποροῦντες κάτοικοι τῆς Ἀλεξάνδρειας, ζῶντες ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν ἐλληνικῆς ἐπιρροῆς, ἀπέβαλον σχεδὸν τὴν τῆς ἐβραϊκῆς γνώσιν μετὰ τὴν ἐκ Βαβυλῶνος ἐπιστροφὴν καὶ τὴν διασποράν. Οὕτω προὐκλήθη ἡ ἀνάγκη μεταφράσεως τῶν ἰδίων αὐτῶν ἱερῶν βιβλίων. Προσεκτικὴ ὁμῶς ἐξέτασις ἀπεκάλυψεν ὅτι οἱ μεταφρασταὶ μεγάλως ἀπ' ἀλλήλων διέφερον τὰς τε γνώσεις καὶ τὴν δεξιότητα καὶ ἐπειδὴ ἀλεξανδριανὴν ἢ αἰγυπτιακὴν εἶχον τοῦλάχιστον καταγωγὴν ἢ γλῶσσα τῆς μεταφράσεως ἴτο ἀνατιροῦτως ἐλληνιστικὴ. Μολοντί δὲ ἡ τῶν Ο' ἴτο ἡ πρώτη πλήρης μετάφρασις τῆς Γραφῆς, ὑπῆρχον ὁμῶς πρότερον αἱ γαλατικαὶ μετάφρασεις ἢ μᾶλλον παραφράσεις, αἱ καλούμεναι Targums (Ἑβραϊκὴ λέξις ἀπαντῶσα ἐν τῇ ἀραβ. τερτζουμαν διερμηνεύς, ἐξ ἧς καὶ ἡ λέξις drogman). αἵτινες ὁμῶς ἐπὶ πολλὰ ἔτη ἴσαν μόνον προφορικαὶ παραφράσεις, ἐν αἷς ἐξετιμῶντο αἱ ἰδέαι τοῦ μεταφραστοῦ μᾶλλον ἢ οἱ ἀρχικῶς τὴν Γραφὴν συγγράψαντες. Αἱ δύο γνωστότεραι τοιαῦται παραφράσεις εἶναι ἡ τῆς Πεντατεύχου τοῦ Ὁγκέλου καὶ ἡ τῶν ἀρχαιοτέρων τε καὶ μεταγενεστέρων προφητῶν ὑπὸ Ἰωνάθαν μπέν Ούριέλ. Ἡ γὰρ τῶν ἐλληνοφώνων ἐν Αἰγύπτῳ Ἰουδαίων ἐπὶ τῇ συμπληρωσῇ τῆς τῶν Ο' μεταφράσεως τοσαύτη λέγεται ὅτι ἴτο ὥστε πολλοὶ εὐσεβεῖς Ἰουδαῖοι μετέβησαν εἰς ἐπίσκοψιν τῆς νήσου Φάρου, ὅπου ἡ μετάφρασις ἐγένετο. Οἱ τῆς Παλαιστίνης ὁμῶς ὀρθόδοξοι Ἰουδαῖοι πάντοτε θεώρουν τὴν τῆς ἐβραϊκῆς Βίβλου μετάφρασιν εἰς τὴν Ἑλληνικὴν ὡς μέγα σφάλμα. Τὸ Ταλμούθ ἀναφέρει ὅτι οἱ αὐστηροὶ Ἰουδαῖοι θεώρουν τὴν ἡμέραν τῆς μεταφράσεως τοσοῦτον ἀποφράδα, ὅσον καὶ ἡ ἡμέρα, καθ' ἣν ὁ Ἰσραὴλ ἔστησε τὸν εἰδωλολατρικὸν μόσχον ἐν τῇ ἐρήμῳ. Ἐν ἐτέρῳ χωρίῳ λέγεται: — «Ἡ ἡμέρα αὕτη θεωροῦτο ἡμέρα ἀτυχίας καὶ ἔνεκα τούτου ὠρίσθη νὰ ἴναι ἡμέρα νηστείας, ὡς ἡ 3η τοῦ Ταβέθ»· ἡ παράδοξις δ' ἀναφέρει ὅτι μετὰ τὴν μετάφρασιν σκότος ἐπὶ τριήμερον ἐπεκράτησε. Τοιαύτη ἡ γλῶσσα τοῦ Ταλμούθ ἐν τῇ κατὰ τῆς μεταφράσεως τῶν Ο' διαμαρτυρίᾳ, ἔνεκα τῶν πολλῶν ἐκτροπῶν ἐκ τοῦ ἐβραϊκοῦ κειμένου καὶ παραλλαγῶν αὐτοῦ. Φαίνεται λοιπὸν ὅτι πάραυτα ἀνεκαλύφθη ὅτι ἡ τῶν Ο' μετάφρασις πολὺ ἀπέχει τῆς ἀκριβείας· ἀλλ' ἐπειδὴ ἡ ἐλληνικὴ ἴτο ἐπὶ τῆς ἐποχῆς τοῦ Κυρίου ἡμῶν ἢ γλῶσσα τοῦ πεπολιτισμένου κόσμου, ἡ τῶν Ο' μετάφρασις ἐν γενικῇ ἐτέθει χρῆσις. Μόνον πρὸ ἐβδομάδων τινων εἶχε προσελκυσθῆ ἐπὶ τοῦ ἀξιοθαυμάστου τούτου χειρογράφου ἡ προσοχὴ τοῦ καθηγητοῦ Χέτσλερ, ὅστις ἐκ συγκρίσεως παρετήρησεν ἰκανὰς διαφορὰς γραφῶν. Ἡ τῶν Ο' μετάφρασις δὲν ἐμελετήθη εἰσέτι ἐπαξίως αὐτῆς, μολοντί ὑπάρχει ἄφθονος ὕλη

πρὸς διασάφην αὐτῆς. Ἐλπίζεται δ' ὅτι ὁ ἀρχαιότατος οὗτος τῶν τῆς Γραφῆς παπύρων θά παρασχη ἰκανὴν ὄθησιν πρὸς διοργανώσιν ἐπιστημονικῆς ἐρεύνης πρὸς ἀνεύρεσιν παπύρων ἐν Αἰγύπτῳ, ἐξ ὧν ἀδύνατον νὰ ὑπολογισθῶσιν ἐκ τῶν προτέρων αἱ ἐπιγενησόμενα πιθανῶς ἐκπλήξεις.

Ἐν τῷ αὐτῷ τμήματι ἐγένετο λίαν ἐνδιαφέρον ἀνάγνωσμα «Περὶ τῶν νεωτέρων ἀνακαλύψεων ἐν Τέλ-ἐλ-Ἀμάρα» ὑπὸ τοῦ γνωστοῦ ἀρχαιολόγου Γουλιέλμου Φλίνδαρς Περτῆ.

Ἐν τῷ ἀνθρωπολογικῷ καὶ μυθολογικῷ τμήματι ἐνδιαφέρουσα ἦτο ἡ ἀγόρευσις τοῦ προέδρου αὐτοῦ, καθ' ἣν ἐξήτασε τὰ ἴχνη τῆς ἀρχαίας λιθίνης ἐποχῆς τοῦ ἀνατολικοῦ κόσμου ἐν σχέσει πρὸς τὰς βάσεις μεταγενεστέρου καὶ ὑπερτέρου πολιτισμοῦ, ἐν δὲ τῇ γεωγραφικῷ τμήματι ἡ ἀγόρευσις τοῦ σίρ Γκράντ Δάφ «Περὶ τῶν κυριωτέρων προσηκῶν εἰς τὴν τῆς Ἀσίας γεωγραφίαν ἀπὸ τοῦ 1869».

Κατὰ τὴν τῇ πρώτῃ τῆς 26]7 Ἰβρίου συνεδρίαν τοῦ συνεδρίου τὰ ἐν τοῖς διαφόροις τμήματι σοφὰ ἄλλως καὶ ἀπὸ βαθείας μελέτης καὶ ἐρευνῶν ἀπορρέοντα ἀναγνώσματα ἐπεσχιάσθησάν πως ὑπὸ μακροτάτης μελέτης τοῦ κ. Γλάδωτωνος, ἀναγνωσθεῖσας ὑπὸ τοῦ προέδρου τοῦ συνεδρίου καθηγητοῦ Μὰξ Μύλλερ «Περὶ τῆς ἀρχαίης Ἑλλάδος καὶ τῆς Ἀνατολῆς». Τῆς μελέτης ταύτης διὰ βραχυτάτων μόνον ἐν τῇ «Νεολόγῳ» μνεῖαν ποιησάμενοι, παρατιθέμεθα ἥδε μακροτέραν περίληψιν:

Ἐκ παντὸς ὅτι ἐλέγη ἡ ἐψάλη — ἐξετίθει ὁ κ. Γλάδωτων ἐν τῇ μελέτῃ αὐτοῦ — ἐν ταῖς ἀκταῖς τῆς μεσογείου κατὰ τὴν σκοτεινὴν ἐκείνην ἐποχὴν, οὐδὲν μέγα ἡ σοβαρὸν ἐπέζησε, εἰ μὴ ἡ μοναδικὴ ἕνα καὶ ἀνεκτίμητος καὶ λαμπρὰ ἐξαιρέσις τῶν δύο ἔργων, ἅτινα εἶναι γνωστὰ ὑπὸ τῷ ὀνόματι Ποιήματα τοῦ Ὀμήρου. Ἐν αὐτοῖς καθορῶμεν τὸν πραγματικὸν βίον τῆς ἐποχῆς ἐκείνης.

Ἐν τοῖς ποιήματι τοῦ Ὀμήρου κατέχουσαν σπάνια καὶ ἀπαράμιλλα μέσα πρὸς ἐρμηνείαν τῶν ἀρῶν ἠθασυρῶν, οὓς προμηθεύουσιν αἱ διάφοροι ἀδελφαὶ πηγαὶ καὶ πρὸς τελειοτέραν ἢ μέχρι τῆς ἐποχῆς αὐτῶν ἐκτίμησιν τῆς ὅλης ἀρχαίας ὑφειλῆς τῆς Εὐρώπης καὶ τῆς Δύσεως πρὸς τὴν Ἀσίαν καὶ τὴν Ἀνατολήν. Τοῦ ἀέσου ἤδη θέματος μου ἐπιλαμβάνομενος, τὰ τοῦ Ὀμήρου ἔπη πραγματεύομαι ὡς ἀκέραιον ὄγκον συγχρόνου μαρτυρίας περὶ τοῦ βίου, τῆς δράσεως καὶ τῶν θεσμῶν ἰδιαιτέρας ἐποχῆς καὶ λαοῦ, μεθ' ἑτέρων παραλλήλων διασπαρήσεων. Ὁ, τιδὴποτε καὶ ἐφαντάσθησαν οἱ θεωρητικοὶ ὡς πρὸς τὴν ἀρχὴν καὶ τὸν συγγραφέα αὐτῶν, γενικῶς περὶ αὐτῶν κανὸν ὑπέθεσε νὰ ποικιλοποιήσῃ τὸ περιεχόμενον αὐτῶν διὰ πρακτικὸς σκοποῦς ὡς ἐν ὅλῳ. Ἡ μόνη ἐξαιρέσις τοῦ κανόνος τούτου ἐγένετο ἐν σχέσει πρὸς τὰς ἐν τῇ Ὀδυσσεΐ ὑπεμφαινόμενας ἄλλας θρησκείας, τοῦθ' ὅπερ δὲν παραβιάζει: ἀλλ' ἐρμηνεύει καὶ ἐπικυροῖ τὴν πεποιθήσιν εἰς τὴν ἐνότητά ἐκείνην τοῦ πνεύματος, ἧτις ἐπρυτάνευεν ἐν τῇ τῶν ποιημάτων συνθέσει. Ἐρευνῶν τὴν συμβολὴν τῆς Ἀνατολῆς εἰς τὸν βίον καὶ τὰ ἴθη τῶν Ἀχαιῶν, τῶν ἡμικτικῶν προπατόρων τῶν Ἑλλήνων, δὲν θ' ἐρχίσω ἀπὸ τῆς θρησκείας, διότι δὲν ἀναζητοῦμεν ὅπου τὰ θρησκευτικὰ στοιχεῖα, ἅτινα μετήχθησαν πρὸς δυσμάς ὑπὸ τῶν ἐκ τῆς ἐν τῇ κεντρικῇ Ἀσίᾳ ἕδρας αὐτῶν μετοικιστῶν, ἀλλ' ὅπου τὸν σύνολον τεχνῶν ἕνα καὶ γνώσεων, μετὰ τὸν συνοικισμὸν τῆς ἐλληνικῆς χερσονήσου, μετεδόθη εἰς τοὺς κατοίκους αὐτῆς καὶ τοὺς γείτονας αὐτῶν ἀπὸ τῶν ἀποθηκῶν τῶν ἀνατολικῶν ἐκείνων πολιτισμῶν, οἵτινες ἀνεπτύχθησαν κατὰ τὰς μετολαθησάσας ἐποχὰς καὶ ἐν γένει διὰ μέσου τῶν Φοινίκων, οἵτινες ἀναγνωρίζονται ὡς ὁ θαλάσσιος βραχίον τοῦ μεγάλου αἰγυπτιακοῦ κράτους. Τὸ ἐμπόριον ὅμως διατίθει: τοὺς ἀνθρώπους νὰ ἐπωφελεῖται αὐτοῦ ὡς οὐδέτερον μᾶλλον ἢ ὡς μέσοι καὶ τούτου ἕνεκεν οἱ Φοινίκες προὔτιμων νὰ διενεργῶσι τὴν διαμετακόμισιν ἐκ Βαβυλῶνος καὶ Ἀσσυρίας ἢ ἄλλης χώρας, μεθ' ἧς διεῖλλον ἐμπόριον ὡς καὶ ἐξ Αἰγύπτου, μεθ' ἧς εἶχον διακεκριμένην πολιτικὴν σχέσιν. Ἐνταῦθα ὅμως εἶναι ἡ κατ'ἀλλήλους στιγμὴ πρὸς παρατήρησιν ζωτικῶν ἐνδιαφέροντος ἐν σχέσει πρὸς τὴν σημασίαν, ἧτις ἀποδίδεται ὑπὸ τοῦ Ὀμήρου εἰς τὸ φοινικικὸν ὄνομα. Ἀγνοοῦμεν ἂν οἱ ἀρχαῖοι «Ἕλληνας αὐτοὶ ἐπέφρα» τὸ ὄνομα ἐκεῖνο, πρὸς περιγραφήν ἐμείλων ξένων, συχναζόντων εἰς τὰς ἀκτὰς αὐτῶν ἐν τούτοις ὅτε ὑπὸ τῆς Πεντατεύχοι οὔτε ὑπὸ τῶν μνημείων ὑποστηρίζεται τοῦτο ἢ ἐρμηνεύεται. Διὰ τὸν Ὀμηρὸν ὅμως φαίνεται ἀντιπροσωπεῖον πᾶν ὅτι, ἐν τῇ ἀρχαίᾳ ἐπισκοπῇ χερσονήσῳ ἦτο ξένης παρελεύσεως. Ὁν δὲ τρόπον

παρὰ τοῖς μεταγενεστέρους Ὀθωμανοῖς συνέβαινε Φράγκον νὰ καλῶσιν ἀδιακρίτως πάντα Εὐρωπαῖον, οὕτω καὶ παρὰ τοῖς τοῦ Ὀμήρου Ἀχαιοῖς πάντα τὰ διὰ θαλάσσης εἰς αὐτοὺς καταφθάνοντα πρόσωπα καὶ πράγματα ἐχαρακτηρίζοντο διὰ τοῦ φοινικικοῦ ὀνόματος. Τὸ ὄνομα λοιπὸν ἐκεῖνο περιλαμβάνει οὐ μόνον τοὺς τολημηροὺς ναυτίλους τῆς ἐποχῆς, ἀλλὰ καὶ πᾶν ὅτι αὐτοὶ ἐπρομήθευον, ἢ παρεῖχον τὸ πρὸς μεταφορὰν αὐτοῦ μέσον ἐν ἐνὶ λόγῳ περιελάμβανε καὶ τὰς σημασίας συριακῆς, ἀσσυριακῆς καὶ αἰγυπτιακῆς. Ἐκεῖνο τὸ ὑπόπιν ἢ λέξις δεικνύει, εἶναι πορθμὸς: πᾶν δὲ τὸ διὰ τοῦ πορθμοῦ τούτου διελθὼν περιλαμβάνεται ἐν αὐτῇ. Ἡ εὐρεῖα αὐτῆς χρῆσις τοῦ ὄρου λοιπὸν φαίνεται ὡς ἔχουσα ἀρμοδιωτέραν βᾶσιν ἢ ἐκείνη, ἧς μνεῖαν ἐποιησάμεθα ὡς ἐν παραλλήλῳ ἐπισκοπῆς χρῆσις. Ὅλοι οἱ Εὐρωπαῖοι ἐκαλοῦντο Φράγκοι διὰ μετωνυμίας, ἧτις παρεῖχεν εἰς τὸ ὄλον τὸν χαρακτηρισμὸν τῆς πλειονοψηφίας. Οἱ Αἰγύπτιοι ἢ αἰγυπτῖοι ὑπήκουσι ἠθεωροῦντο ὡς Φοῖνικες διότι, πάντων μεταδιβαζομένων εἰς τοὺς Ἀχαιοὺς διὰ φοινικικῶν πλοίων καὶ φοινικικῆς συνοδίας, ἐπαρουσίαζον ὑπὸ τὴν ἔποψιν ταύτην πραγματικὴν ἐνότητα μορφῆς. Τὸ πρῶτον λοιπὸν φοινικικὸν δῶρον πρὸς τὴν ἐλληνικὴν χερσονήσον ὑπὸ τὴν γενικὴν ταύτην ἔννοιαν θὰ ἦτο κατὶ, συνδεόμενον μετὰ τῶν ἀστυκῶν θεσμῶν. Τοῦτο δὲ ἀνακαλύπτουσαν διὰ τῆς ἀξιοσημειώτου φράσεως ἄναξ ἀνδρῶν. Οὐδὲν ἀπλούστερον τῆς σημασίας τῶν δύο τούτων λέξεων. Δὲν σημαίνουσι βασιλεῖα ἀνδρῶν, ἀλλὰ κύριον (lord) ἀνδρῶν, τῆς λέξεως ἄνακτος ἐμφανισθῆς τάξιν καὶ οὐχὶ ἀξίωμα. Τὴν φράσιν χρησιμοποιοῖ κοινότητα ὁ Ὀμηρὸς διὰ τὸν Ἀγαμέμνονα: ἀλλὰ καὶ ἐπὶ πέντε ἄλλων προσώπων ἐφαρμόζει αὐτὴν μετ' ἐνδείξεων, αἰτινες, καίπερ πολλὸ ἀπέχουσαι τοῦ ἐντελοῦς, εἶναι ὅμως ἀφθῶως ἐπαρκεῖς ὥστε νὰ καταδείξωσιν ὅτι δὲν ἀποτελοῦσιν ἀπλῶς κοσμητικὴν ἐφεύρεσιν τοῦ ποιητοῦ, ἀλλὰ γνώρισμα (note) ἐφαρμοζόμενον αὐστηρῶς ἐπὶ ἰδιαίτερον προτύπων συνεπεία κοινῶς πλεονεκτημάτων ἢ ιδιότητος. Δὲν εἶναι βασιλικὴ ἢ φράσις οὐδὲ σημαίνει ὑπεροχὴν, διότι ἡ λέξις ἄναξ εἶναι ὅλως διακεκριμένη τοῦ βασιλέως καὶ καταδείκνυσι μόνον ἐν τῷ Ὀμηρῳ, ἐπὶ τῶν ἀνδρῶν ἐφαρμοζομένη, τὴν ἀνωτέραν τάξιν τῶν ἀνδρῶν ἢ διακεκριμένον τι μέρος τῆς τάξεως ἐκείνης. Εἶναι δὲ κληρονομικὴ, διότι δίδεται εἰς τὸν Αἰνεΐαν καὶ εἰς τὸν πατέρα αὐτοῦ Ἀγχισην. Δὲν ἐφαρμόζεται ἐπὶ ἰσχυρῶν καὶ διακρινομένων ἀτομικότητων. Ὁ Ἀγαμέμνων ὡς χαρακτήρ εἶναι μόνον δευτεροβάθμιος μεταξὺ τῶν μεγάλων ἀρχηγῶν, πάντες δ' οἱ λοιποὶ εἶναι κατώτεροι ἐν τῇ ἡμικτικῇ τάξει. Δὲν εἶναι ἔθνικῆ, διότι καὶ τῶς ἡγεμονίδαι εὐμοιροῦσι τούτου. Εἶναι ἀρχαία ὁ Αὐγείας ἔφεραν αὐτὴν δύο τοῦλάχιστον ὀλοκληροῦς γενεὰς πρὸ τοῦ τρωϊκοῦ πολέμου. Ἄν ὑποθέσωμεν ὅτι δ' ἄναξ ἀνδρῶν ἦτο ὁ διοικητὴς ἢ στρατάρχης, ὅστις ἀπεστᾶλη διὰ θαλάσσης ἐξ Αἰγύπτου ἐπὶ τῆς ἀκμῆς τῆς δυνάμεως αὐτῆς, ὅτε ἐκυβέρνησεν τὴν ἐλληνικὴν χερσονήσον καὶ τὰς γειτονιζούσας χώρας ἐν περιόδῳ, προηγουμένη τῆς ἐποχῆς τοῦ τρωϊκοῦ πολέμου κατὰ χρονικὸν διάστημα, ὅπερ ἀδυνατοῦμεν εἰσεῖν νὰ καθορίσωμεν, ἐδρίσκομεν ἐρμηνείαν, συμβιβαστέραν πρὸς τὰ πράγματα, φράσεως ἀναμφίβιως δευτέρας ἐρμηνείας, καὶ μὴ δυνάμενης ἄλλως νὰ ἐρμηνευθῆ. Ἡ φράσις αὕτη περιέχει ἡμῖν τὸ ἀρχαιότερον ἱστορικὸν σημείωμα περὶ σταθερᾶς καὶ κανονικῆς κυβερνήσεως ἐν Ἑλλάδι. Ἐπειδὴ δὲ δὲν ἀπαντῶσιν ἴχνη ἀγῶνος, συνδεομένου μετὰ τῆς αἰγυπτιακῆς ἐπιδρομῆς, πιθανὸν φαίνεται ὅτι ἡ ξενικὴ κυριαρχία, χαλαρὰ ἐν τῷ χαρακτῆρι αὐτῆς ὡς ἀσιατικῆ, εὐχερῶς ἐπεκράτησεν ἐπὶ λαοῦ, ζῶντος διὰ τῆς γεωργίας καὶ κατοικοῦντος κωμῆθ' ὄν καὶ ὅτι ὑπὸ τὸ κράτος τῶν οὕτω δημιουργηθέντων εὐρυτέρων ὀργανισμῶν δυνατὸν νὰ ἀνεπτύχθη βαθμηδὸν ἢ συναίσθησις ἐκείνη τῆς δυνάμεως καὶ ἡ περὶ τὴν πρόδον δυνάμεις ἐκείνη, ἧτις προὔκαλεσε μετὰ τινὰ χρόνον καὶ τὴν ἔθνικὴν ἀντίδρασιν ἐναντίον τῶν ξένων. Ἡ ἀντίδρασις αὕτη ἔλαβε τὰς ποικίλας μορφὰς ἠθαικῶ καὶ τρωϊκοῦ πολέμου, κολχικῆς ἐκστρατείας πιθανῶς δὲ καὶ συμμετοχῆς τῶν Ἀχαιῶν ἐν τῷ ἱστορικῶς ἤδη γνωστῷ συνδυασμῷ τῶν χειραφετηθεῖσων ἢ ἀγωνιζομένων γειτονικῶν Πολιτειῶν ἐναντίον τῆς Αἰγύπτου ἐπὶ τῆς ἐποχῆς τοῦ Μερεπτά. Ἀλλὰ καὶ ἐξωτερικαὶ ὑπέρχουσι πηγαὶ σχέσεως τοῦ τίτλου ἄναξ ἀνδρῶν πρὸς τὸ μέγα αἰγυπτιακὸν κράτος. Ἐκ τῶν αἰγυπτιακῶν μνημείων πληροφοροῦμεθα ὅτι κατὰ τὸ τέταρτον ἔτος Ραμεσῆ τοῦ Β', κατὰ τὸ τέλος τοῦ ΙΕ' αἰῶ-

ος π.Χ. οἱ Δαρδανίδαι τῆς Τροίας ἐπολέμησαν ὡς σύμμαχοι ἐν τοῖς στρατοῦς τῆς Αἰγύπτου ὑπὸ τὸν Μικουρούτι βασιλέα τῶν Ἰπτιῶν καὶ ὅτι μετὰ σειρὰν ἐτῶν ὑπέστρεψεν εἰς τὴν ἰδίαν αὐτῶν χώραν. Οὐδὲν ἰδύναται νὰ ᾖναι φυσικώτερον τῆς ἀπονομῆς αἰγυπτιακοῦ τίτλου εἰς τὴν ἄρχουσαν σειρὰν τῶν Δαρδανίων, ἥτις διετήρησε τὴν κατ' ἰδίαν ὑπαρξὴν αὐτῆς μέχρι τοῦ τρωϊκοῦ πολέμου καὶ τοῦτο συνεπεῖχε τῆς ὑφισταμένης πολιτικῆς σχέσεως. Ἀρκεῖ εἰς τὴν ὑπ' ὄψιν σκοπὸν μου νὰ παρατηρήσω ὅτι ὁ τίτλος ἄναξ ἀνδρῶν μετεδίδετο ἀπὸ πατρὸς εἰς υἱόν. ἐν δὲ τοῖς ποιήματι δίδονται εἰς δευτερεύοντα ὅλως πρόσωπα, ὡς εἰς τὸν Εὐμέλον καὶ τὸν Εὐψήτην, ὅστις καὶ ἕνεκα τοῦ ἰδιόζοντος τούτου λόγου οὐδαμοῦ ἀλλαγῆ τῶν ποιημάτων ἀναφέρεται. Δυνάμεθα λοιπὸν νὰ ὑποθέσωμεν ὅτι ὁ Ἀγαμέμνων ἐκληρονόμησεν αὐτόν· οὐδεμία δ' ὑπάρχει περὶ τοῦ ἐναντίου μαρτυρία πρὸς διακύβευσιν τοῦ πιθανοῦ συμπεράσματος ὅτι οἱ ἐν τοῖς Μυκηναίοις τάφοις τεθαμμένοι ἡγεμονίδαι ἀνήκον εἰς σειρὰν ἡγεμόνων, φερόντων τὸν τίτλον ἄναξ ἀνδρῶν. Ἄλλ' ἀφ' ἑτέρου οἱ μυκηναῖοι τάφοι παρέχουσιν ἡμῖν πολλὰ καὶ σαφῆ δείγματα σχέσεως πρὸς τὰ ἦθη τοῦ αἰγυπτιακοῦ κράτους. Ἐν αὐτοῖς συγκαταλέγονται ἢ ἐν ἐνὶ τῶν τάφων ὑπαρξίς πλάστιγγος πρὸς στάθμισιν τῶν πράξεων τῶν ἀποθανόντων, τοῦθ' ὅπερ ἀνακαλεῖ εἰς τὴν μνήμην τὴν Βίβλον τῶν Νεκρῶν, ἢ χρῆσις χρυσοῦ φύλλου, ὅπερ εὐρέθη καλλύπτον τὰς ἀπὸ πολλοῦ ἐξαφανισθείσας μορφὰς καὶ ἡ θέσις πέντε σωματίων, ἐκτεταμένων ἐν μακρῷ ἀλλὰ στενῷ τάφῳ οὐχὶ κατὰ μήκος, ἀλλ' ἐγκαρσίως, μετ' ἀναμοδίου συμπιέσεως, ἕνεκεν ἐλλείψεως χώρου, κατὰ διεύθυνσιν δὲ ἐξ ἀνατολῶν πρὸς δυσμὰς καὶ ἐχόντων πρὸς δυσμὰς ἐστραμμένον τὸ πρόσωπον, συμφώνως πρὸς τὸ ἔθιμον τῆς παρ' Αἰγυπτίους ταφῆς. Τσαυτὴ ὑπάρχει ἢ πρὸς τὰ Αἰγυπτιακὰ ἔθιμα σχέσις τῶν τάφων τούτων καὶ τῶν ἐν Μυκῆναις λειψάνων ἐν γένει, ὥστε οὐ μόνον αἴρεται πᾶσα περὶ ταύτης ἀμφιβολία, ἀλλὰ καὶ ἔτι ἀπαξ συσχετίζεται ὁ τίτλος ἄναξ ἀνδρῶν μετὰ τῆς Αἰγύπτου, καθόσον φανερωῖς ἐπεκράτει ἐν τῇ τῶν Πελοπιδῶν σειρᾷ καὶ καθόσον ἄτομα τῆς σειρᾶς ἐκεῖνης ἦσαν κατὰ πᾶσαν πιθανότητα τὰ κατέχοντα τοὺς μυκηναίους τάφους. Ὁ τίτλος αὐτὸς καθ' ἑαυτὸν εἶναι τοσοῦτον διακεκριμένος τὸν χαρακτῆρα ὥστε προαγομεθα νὰ συσχετίσωμεν τὴν ἀποδοχὴν αὐτοῦ μετὰ τινος μεγάλου γεγονότος καὶ τοιοῦτο γεγονός θὰ ἦτο ἀναμφιβόλως ἡ πρώτη ἀποστολὴ τοῦ Πέλοπος ἢ τοῦ πρώτου ἀρχηγοῦ τοῦ τῶν Πελοπιδῶν οἴκου πρὸς κυριαρχίαν ἐν τῇ ἑλληνικῇ χερσονήσῳ ἐν ὀνόματι τῆς Αἰγύπτου. Ἄν ὄρθαι ᾖναι αἱ εἰκασίαι αὗται καὶ ἂν ἀνατολικὸν κράτος μετέδωκεν εἰς διάφορα τμήματα τοῦ βορρᾶ καὶ τῆς δύσεως τὸν πρῶτον πυρῆνα ἀστυκῆς κοινωνίας, ἐπεκτεινομένης πέραν τῶν ὁρίων τῆς τοῦ χωρίου κοινότητος, ἐνδιαφέρει μεγάλως νὰ σημειώσωμεν τὰς διαφορὰς τοῦ τρόπου καὶ τὰ ἀποτελέσματα τῆς ἀποδοχῆς τοῦ δώρου ὑπὸ διαφόρων φυλῶν καὶ χωρῶν. Ἄν κρίνωμεν ἐκ τοῦ μήκους τῶν παρ' Ὀμήρῳ γενεαλογιῶν ἢ Τρωᾶς ἢ τοῦ ἔθρα Πολιτειῶν, ἀρχαιοτέρων τῶν τῆς ἀρχαϊκῆς χερσονήσου, ἢ τοῦ τῆς τοῦ Ἰλίου καὶ Δαρδανίας. Ἐν Δαρδανίᾳ μόνῃ, τῇ ἀρχαιοτέρᾳ τῶν δύο, ἀπαντᾷ τὸ ἄναξ ἀνδρῶν. Ἄγνωστον πρᾶγματι τὰ δαρδανικὰ ἔθιμα καὶ τοὺς θεσμούς, γινώσκουμεν ὅμως τὰ ἐν Τροίᾳ καὶ δὲν φρονούμεν ὅτι τὰ παρὰ ταῖς δυσὶ ταύταις ἔθιμα καὶ οἱ θεσμοὶ διεφέρουν οὐσιωδῶς ἀπ' ἀλλήλων. Τὰ τρωϊκὰ ὅμως ἦθη καὶ οἱ θεσμοὶ μεγάλως διαφέρουσιν τῶν ἀρχαϊκῶν. Ἡ τρωϊκὴ πολιτεία εἶχε πρᾶγματι βασιλείαν καὶ Βουλὴν, καίπερ μὴ ἐπιδεικνυμένη ἐν αὐτῇ τῆς ἀρχῆς ἐλευθέρου λόγου, πραγματικῆς συζητήσεως ἢ ἐθνικοῦ βίου. Τὰ ὑπὸ τὸν Πάριν φύλα φαίνονται παρέχοντα τὸ κύριον ἐλαττήριον τῆς ἐξουσίας. Τὰ πάντα φέρουσι χροιάν ἀσιατικὴν· ταῦτόν συμβαίνει καὶ παρὰ τοῖς Φαίαισιν, ὅπου ἡ χροιά τῆς περιγραφῆς δὲν εἶναι ἑλληνική, ἀλλὰ φοινικική. Νεώτερος ἀμερικανὸς σχολιαστὴς παρατηρεῖ τὸ ἀπολυταρχικὸν τοῦ Ἀλκινόου ἐν τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ, ἅτε ὑπαρχουσῶν συνελεύσεων ἀνευ ὅμως συζητήσεων, ἀμέσου δὲ μόνον ἀποδοχῆς τῶν τοῦ βασιλέως βλέψεων. Ἐν ταῖς ἀρχαϊκαῖς ὅμως κοινότησιν, εἴτε ἐν εἰρήνῃ διατελούσαις, ὡς ἐν Ἰθάκῃ, εἴτε ἐν στρατοπέδῳ πρὸ τῆς Τροίας, ἀναγνωρίζομεν τὰ στοιχεῖα πάντων τούτων τῶν μεγάλων ἰδεῶν, ὁρατῶν τοῦλάχιστον πανταχοῦ ἐν ταῖς ἐξωτερικαῖς αὐτῶν γραμματαῖς καὶ μέχρι σημείου, ἐν ᾧ καθορώμεν ὅτι ἡ θέλησις τοῦ ἀνωτάτου ἀρχηγοῦ ὑπόκειται εἰς περιορισμὸν ἐκ μέρους ἄλλων κρίσεων, ὑπόκειται, δυνάμεθα εἰπεῖν, καὶ εἰς αὐτὴν

ἔτι τὴν ἀπόρριψιν αὐτῆς. Οὕτως ὅταν ὁ Ἀγαμέμνων προσέτεινε τὴν ἐγκατάλειψιν τῆς ἐκστρατείας, ὁ Διομήδης ἀποφασιστικῶς ἀντίσταται ἐν συζητήσῃ κατ' αὐτοῦ καὶ τὸ γενικὸν αἶσθημα τοῦ στρατοῦ ἀναγκάζει αὐτὸν νὰ ὑποχωρήσῃ. Ἐκεῖνο τὸ ὅποιον ἢ Ἀνατολὴ εἶχε τὴν δύναμιν νὰ συλλάβῃ ἐν τῷ νῆφ οὐχὶ ὅμως καὶ ν' ἀναπτύξῃ, ἢ ἐλαστικώτερα καὶ σθεναρώτερα φύσις τοῦ ἀρχιοῦ Ἑλληνος ἐδέξατο ὡς δῶρον καὶ διὰ τῆς δημιουργικῆς αὐτῆς μεγαλοφυΐας ἀνεπτύξεν, ἠύρουνεν καὶ ἐπαγίωσε ὑπὸ τύπον καὶ μετ' ἀποτελέσματος ἀρχικοῦ διορθήματος.

Ἄλλὰ θὰ ἐρωτησῆ τις ἴσως ἀπὸ τοῦ αἰγυπτιακοῦ κράτος ἀφῆκεν ἐπὶ χωρῶν, ὑποτελῶν ἄλλοτε, ἔχοντος κυριαρχικῆς ἐξουσίας ἐν τῷ τίτλῳ ἄναξ ἀνδρῶν, δὲν ἐνετύπωσεν ἄρα γε ἐπὶ τῶν παραδόσεων τῆς ἀρχαϊκῆς φυλῆς οἰονδήποτε ἔχοντος τῆς ἰδίας αὐτοῦ περὶ βασιλείας ἰδέας καὶ τῆς ἢν ἔταξεν ἀξιοσημειώτου σχέσεως τῆς βασιλείας μετὰ τῆς θεότητος; Ἡ ἀρχαιοτάτη δυναστεία, ἢν παρέχει ὁ Μανέθων, λέγεται ὅτι ἦτο «θεῶν καὶ ἡμιθεῶν». Ὁ κατάλογος αἰγυπτίων βασιλέων ἐπὶ τοῦ παπύρου τοῦ Τουρίνου ἀρχεῖται διὰ σειρᾶς θεοτήτων, ὧν τελευταία εἶναι ὁ Ὡρος. Οὐδὲν λοιπὸν τὸ ἐκπλήσσον ἂν ἀνευρίσκωμεν τὸ αὐτὸ καὶ ἐν τοῖς ὁμηρικῶν ποιήμασιν. Ἐνοῶ τὴν ὑπὸ τοῦ Ὀμήρου χρῆσιν δύο λέξεων διοστρεφῆς καὶ διογενῆς. Τὸ πρῶτον τούτων τῶν ἐπιθέτων ἐφαρμόζεται ἐπὶ τῆς φυλῆς τῶν Φαίαικων, μετὰ τῆς σαφοῦς προθέσεως τοῦ παραστήσαι αὐτοὺς ὡς ἐκ τῶν συγγενῶν τοῖς θεοῖς· ἐν δὲ τῇ Ἰλιάδι χρησιμοποιεῖται εἰς δήλωσιν τῶν βασιλέων τῶν πόλεων ὡς τάξεως. Οὐδαμοῦ ἀλλαγῆ χρησιμοποιεῖται ἡ λέξις αὕτη εἰμὴ ἐν στίχῳ (Ἰλ. Δ 480) ὅπου ἀντικαθίστησι ἀρχαῖαν καὶ γνησίαν κατ' ἐμὲ γραφὴν καὶ ὅπου σχεδὸν στερεῖται ἐννοίας. Ἄπαξ ἐν τῷ ἐνικῷ ἐφαρμόζεται ὁμοιωτικῶς ὅμως δυνάμεθα νὰ εἰπωμεν ὅτι ἀμφότερα· αἱ λέξεις περιορίζονται ἐν τῷ Ὀμήρῳ εἰς βασιλικὰ πρόσωπα μετ' ἀξιοσημειώτου αὐστηρότητος· ὡσεὶ δὲ προϋτίθετο ὁ ποιητὴς ἐκφρατικώτερον νὰ ἐντυπώσῃ ἐπ' αὐτῶν τὸν χαρακτῆρα τίτλων, ἢ ἐκ προτιμῆσεως χρῆσις αὐτῶν γίνεται ἐν τῇ κλητικῇ.

(Ἀκολουθεῖ).

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΤΟΥ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΔΙΚΑΙΟΥ. ΣΥΝΟΔΟΣ ΓΕΝΕΥΗΣ (1892)

Ἐνῷ τὰ ἐπιστημονικὰ συνέδρια διαδέχονται ἀλλήλα, τὸ ἐν τῇ ἀρχαίᾳ τῶν Τσάρων πρωτεύουσῃ ἀνθρωπολογικὸν διαδέχεται τὸ ἐν τῇ κατ' ἐξοχὴν Ἀστίᾳ ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ ἐπιφανοῦς ἰνδολόγου καὶ τῆς συγκριτικῆς μυθολογίας πατρὸς Max Muller, καὶ αἱ ἐπιστημονικαὶ ἀνὰ τὴν Εὐρώπην καὶ Ἀμερικὴν εἰσὶν εἰρηματικαί, ἀκαδημαῖαι, σύλλογοι κτλ. οὐ παύονται συνερχόμενα. Κατὰ τὰς συνεδρίας δ' αὐτῶν σπουδαιόταται γίνονται ἀνακοινώσεις τε καὶ ζητήσεις, σκοπὸν ἔχουσαι τὴν προαγωγὴν τῶν ἀνθρωπίνων γνώσεων καὶ τὴν πρόδον τῆς ἐπιστήμης. Τοιοῦτος δὲ σύλλογός ἐστιν καὶ ὁ ἀπὸ τῆς 24—27 αὐγ. συνελθὼν τοῦ Διεθνοῦς Δικαίου, ὃς πατέρα ἔσχε, δυνάταί τις εἰπεῖν, τὸν Rolin-Jaequemyns, διδάκτορα τὰ νομικὰ καὶ τῶν πολιτικῶν ἐπιστημῶν, μέλος πολλῶν σοφῶν ἐταιρειῶν, ἐκ τῶν ἰδρυτῶν καὶ ἀρχισυντακτῶν τῆς «Ἐπιθεωρήσεως τοῦ διεθνοῦς δικαίου καὶ τῆς συγκριτικῆς νομοθεσίας», συγγραφεὴ πολλῶν ἐμβριθῶν πραγματειῶν, ἄλλοτε ὑπουργὸν ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν τοῦ Βελγίου καὶ νῦν γενικὸν σύμβουλον τοῦ βασιλέως τοῦ Σιάμ. Οὕτως δι' ἐμπιστευτικῆς ἀνακοινώσεως κατὰ μάρτιον τοῦ 1873 πρὸς σοφοὺς ἄνδρας ὑπέβαλε τὸ σχέδιον τῆς ἰδρύσεως τοῦ Συλλόγου τοῦ Διεθνοῦς δικαίου, ὅπερ μάλιστα ἐνεστερνίστατο ὁ συγχρόνως τὴν ἰδέαν συλλαβὼν Moynier, πολίτης τῆς Γενεύης, δικηγόρος, γενομένος πρόεδρος τῆς ἐταιρείας τῆς δημοσίας ὠφελείας, πρόεδρος τῆς διεθνοῦς ἐπιτροπῆς τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ, τὰ μέγιστα μογήσας ὑπὲρ τῆς φιλανθρωπικῆς ταύτης ἐταιρείας καὶ τοῦ φιλανθρωπικοῦ αὐτῆς σκοποῦ. Ἐκ δὲ τῶν ἄλλων τῶν ἐστερνισαμένων τὴν ἰδέαν τῆς ἰδρύσεως τοῦ Συλλόγου τοῦ Διεθνοῦς Δικαίου σημειούμεθα ἐν τοῖς κυριωτάτοις τοῦ ἐπιφανῆ καθηγητῆ τοῦ δημοσίου καὶ τοῦ ποινικοῦ δι-

καίου ἐν Μονάχῳ, μέλος πολλῶν ἑταιρειῶν, ἐπίτιμον δὲ τοῦ παρ' ἡμῶν ἑλληνικοῦ Φιλολογικοῦ Συλλόγου καὶ τοῦ ἐν Ἀθήναις πρὸς διάδοσιν τῶν Ἑλληνικῶν Γραμμάτων Συλλόγου, τὸν ἀείμωστον Bluntschli, γενόμενον καθηγητὴν ἐν τῇ πατρίδι αὐτοῦ Ζυρίχῃ, ἐν Βερολίνῳ καὶ ἐν Αἰ-δελευτέρῃ καὶ καταλαβόντα ὑψηλὰς κυβερνητικὰς θέσεις ἐν τῇ Ἑλβετικῇ δημοσπονδίᾳ. Σημειωτέον ἐπίσης ὅτι τῶν ἐργασιῶν τοῦ Συλλόγου τούτου σπουδαίως μετέσχε καὶ ὁ αἰδιμὸς ἑλληνονομομαθὴς Νικόλαος Σερίπολος, ὅστις καὶ ἐν συνεδρίᾳ τοῦ Συλλόγου ὠμίλησε περὶ τῆς νέας ἑλληνικῆς γλώσσης, ἐπικαλεσάμενος ἐν τέλει τὴν ἐπ' αὐτῆς προσοχὴν οὐ μόνον τῶν πεφωτισμένων Ἑλλήνων, ἀλλὰ καὶ παντὸς φιλόλογου καὶ φιλεπιστήμου.

Κατὰ τὸ πρῶτον ἄρθρον τοῦ ἐξ ἐνδὸς καὶ εἰκοσιν ἄρθρων ἀποτελουμένου κανονισμοῦ αὐτοῦ, ὁ Σύλλογος τοῦ διεθνoῦς Δικαίου (Institut de droit International) ἐστὶν ἑταιρεία ἀποκλειστικῶς ἐπιστημονικῆ (exclusivement scientifique) καὶ ἄνευ χαρακτῆρος ἐπισήμου sans caractère officiel). Σκοπὸν δὲ ἔχει α') τὴν ὑποστήριξιν τῆς προόδου τοῦ διεθνoῦς δικαίου, πᾶσαν προσπάθειαν καταβάλλων ὅπως καταστή τὸ ὄργανον τῆς νομικῆς συνειδήσεως τοῦ πεπολιτισμένου κόσμου, β') τὴν διατύπωσιν τῶν γενικῶν ἀρχῶν τῆς ἐπιστήμης καὶ τῶν ἐκ τούτων ἀπορρέοντων κανόνων καὶ τὴν διὰδοσιν αὐτῶν, γ') τὴν παροχὴν τῆς ἀρωγῆς αὐτοῦ ἐν πάσῃ σοβαρᾷ ἀποπειρᾷ πρὸς βαθμιαίαν καὶ προοδευτικὴν ἀποπείραν κωδικοποιήσεως τοῦ διεθνoῦς δικαίου, δ') τὴν ἐπιδίωξιν τῆς ἐπιστήμης καθιερώσεως τῶν ἀρχῶν, αἵτινες ἀναγνωρισθῆσονται ὡς εὐρισκόμεναι ἐν ἀρμονίᾳ πρὸς τὰς ἀνάγκας τῶν νεωτέρων κοινωνιῶν, ε') τὴν ἐν τῷ κύκλῳ αὐτοῦ ἐνέργειαν πρὸς διατήρησιν τῆς εἰρήνης ἢ πρὸς διατήρησιν τοῦ νόμου τοῦ πολέμου, στ') τὴν μελέτην τῶν ἀναφωμένων ἐν τῇ ἐρμηνείᾳ καὶ τῇ ἐφαρμογῇ τοῦ δικαίου δυσχερεῶν καὶ, ἐν ἀνάγκῃ, τὴν ἡτιολογημένην νομικὴν ἀπόφασιν ἐπὶ ζητημάτων ἀμφισβόλων ἢ ἀμφισβητούμενων, καὶ ζ') τὴν συνεργασίαν αὐτοῦ διὰ δημοσιεύσεων, δημοσίου διδασκαλίας καὶ διὰ πάντων τῶν ἄλλων μέσων πρὸς θοράχισον τῶν ἀρχῶν τῆς δικαιοσύνης καὶ τῆς φιλανθρωπίας, αἵτινες δεόν νὰ διέπωσι τὰς σχέσεις τῶν λαῶν πρὸς ἀλλήλους. Τοιοῦτος ὁ σκοπὸς τοῦ Συλλόγου τοῦ Διεθνoῦς Δικαίου, ὃς ἀπαξ τοῦ ἐνιαυτοῦ συνέργηται ἐν ἐποχῇ καὶ τόπῳ ὁρισθέντι ἐν τῇ προτέρᾳ συνελεύσει. Συγκροτοῦσι δὲ τὸν Σύλλογον μέλη τακτικά, ἐπίτιμα καὶ ἑταῖροι. Καὶ τακτικά μὲν ἐκλέγονται ἄνδρες, εἰς τὰ διάφορα ἔθνη ἀνήκοντες καὶ μεγάλας παρασχόντες ἐκδουλεύσεις, θεωρητικὰς ἢ πρακτικὰς, τῷ διεθνoῦ δικαίῳ, ὧν ὁ ἀριθμὸς δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ τὰ πενήντα, ἐπίτιμα δὲ πᾶν ἄτομον ἢ ἑταιρεία ἢ ἠθικὸν πρόσωπον δωρούμενον τῷ Συλλόγῳ 3,000 φράγκων, καὶ ἑταῖροι (associés) ἐκλέγονται ὑπὸ τῶν τακτικῶν μελῶν ἄτομα, ὧν αἱ εἰδικαὶ γνώσεις δύνανται νὰ ὦσιν ὠφέλιμοι τῷ Συλλόγῳ. Τὰ μέλη ταῦτα μετέχοντα τῶν συνεδριῶν ἔχουσι συμβουλευτικὴν μόνον ψῆφον. Ἐν τοῖς μέλεσι τοῦ προεδρείου σπουδαιότατην κατέχει θέσιν ὁ γενικὸς γραμματεὺς, ὅστις, ἐν ᾧ ὁ πρόεδρος καὶ οἱ ἀντιπρόεδροι ἐκλέγονται κατ' ἔτος ἅμα τῇ ἐνάρξει ἐκάστης συνελεύσεως, ἐκλέγεται ἐπὶ ἑξ ἔτη καὶ ἔστι καὶ αἰθὺς ἐκλεξιμὸς, ἢ δὲ ἔδρα τῆς ἑταιρείας εἶνε ὅπου διαμένει ὁ γενικὸς γραμματεὺς. Οὕτω λοιπὸν ὁ γενικὸς γραμματεὺς εἶνε ὁ κυριώτατος μοχλὸς τοῦ Συλλόγου καὶ ἀνεὶ ἢ ψυχῇ αὐτοῦ. Σημειωτέον δι' ὅτι τὰ ἔξοδα τοῦ Συλλόγου καλύπτονται ἐκ τῶν συνδρομῶν τῶν τακτικῶν μελῶν, τῶν προσφορῶν τῶν ἐπίτιμων καὶ τῶν δωρεῶν παντὸς φιλεπιστήμου. Γενικὸς γραμματεὺς νῦν τοῦ Συλλόγου διατελεῖ ὧν ὁ κ. Ἐρνέστος Lehr, σύμβουλος τῆς γαλλικῆς πρεσβείας ἐν Ἑλβετίᾳ, ἐπίτιμος καθηγητὴς ἐν τῷ πανεπιστημίῳ τῆς Lausanne καὶ συγγραφεὺς πολλῶν ἔργων ἐμβριθῶν, διεδέξατο δὲ τὸν Bôlin-Jaequemyns, ᾧ τινι ἀπενεμήθη ὑπὸ τοῦ Συλλόγου ὁ ἑξαίρετικὸς τίτλος τοῦ ἐπιτιμοῦ προέδρου, ἐνεκα τῶν μεγίστων πρὸς τὸν Σύλλογον ὑπηρεσιῶν αὐτοῦ. Ὁ νῦν γενικὸς γραμματεὺς ὡς καὶ ὁ πρόεδρος κ. Moynier καὶ οἱ ἀντιπρόεδροι κ.κ. Holland, καθηγητῆς ἐν Ὁξφόρδῃ, καὶ A. Rolin, καθηγητῆς ἐν Γάνδῃ, ἐξελέγησαν ἐν τῇ συνεδρίᾳ τοῦ Συλλόγου τοῦ παρόντος ἔτους τῇ 24)5 Σεπτεμβρίου, γενομένη ἐν Γενεύῃ τῆς Ἑλβετίας.

Ἡ σύνοδος δ' αὕτη, ἣτις ἐστὶν ἡ δεκάτη τετάρτη, ἐγένετο, ὡς καὶ ἀνωτέρω εἶπομεν, τῇ δευτέρᾳ 24)5 Σεπτεμβρίου μετὰ μεσημβρίαν, ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ Μεγάλου Συμβουλίου. Ὁ σύμβουλος τοῦ Κράτους

τῆς πολιτείας τῆς Γενεύης κ. Richard ἐν τῇ συνεδρίᾳ ταύτῃ ἀπήγγειλε γλαφυρὸν λόγον, ἀναμνησθεὶς ἐν αὐτῷ τῶν ἐργασιῶν τοῦ Συλλόγου, ἀριθμοῦντος ἤδη βίον εικοσαετῆ. Ἐπίσης δὲ λόγους ἀπήγγειλον ὁ τε ἐκλεγείς πρόεδρος κ. Moynier καὶ ὁ γενικὸς γραμματεὺς κ. Lehr. Εἶτα ἐγένετο ἡ ἐκλογή τῶν νέων μελῶν καὶ ἑταίρων, ὠνομάσθησαν ἐπίτιμα μέλη, ἐνεκα τῶν ἑκτάκτων ὑπηρεσιῶν, ἃς πρακτικῶς παρέσχον τῷ διεθνoῦ δικαίῳ οἱ κ. κ. βαρῶνος Lambermont, ὑπουργός, καὶ σὺρ Ροβέρτος Hart G.C. M.G. κυριώτατος ἀντιπρόσωπος τοῦ εὐρωπαϊκοῦ πνεύματος ἐν Σινικῇ. Ἀκολούθως ἀνεγνώσθη ἔκθεσις ἐπὶ τοῦ κανονισμοῦ τοῦ τῆς γενικοῦ γραμματεῖος κ. Rolin-Jaequemyns, διαφόρους μεταρρυθμίσεις τοῦ κανονισμοῦ τοῦ Συλλόγου προτείνοντος, ἐν αἷς λόγος ἐγένετο καὶ περὶ τῆς ἔδρας τῆς ἑταιρείας.

Αἱ δὲ ἐπιστημονικαὶ ἐργασίαι τοῦ Συλλόγου κυρίως ἤρξαντο ἀπὸ τῆς β' συνεδρίας, γενομένης τῇ τρίτῃ 25)6 Σεπτεμβρίου. Αἱ δύο συνεδρίαί τῆς ἡμέρας ταύτης κατηναλώθησαν ὑπὸ τῆς συζητήσεως προτάσεως «περὶ τῶν ληπτέων μέτρων ἔναντι τῆς συγκρούσεως τῶν νόμων, πρὸς τὸ συμφέρον τῶν ξένων ἐν γλῶσσῃ, ἀνικάνων διευθετεῖν ἑαυτοὺς τε καὶ τὰς ὑποθέσεις αὐτῶν». Τὸ βούλευμα τοῦτο ἐγένετο πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ ἐν Ἀμβούργῳ ψηφισθέντος τῶν ξένων ἀνελίξων. Ἡ ἔκθεσις τῶν εἰσηγητῶν κ. κ. Glasson καὶ Lehr, ἐκπροσωποῦντων τὴν πλειοψηφίαν τῆς εἰδικῆς ἐπιτροπῆς, μετὰ μακρὰν συζήτησιν, ἀπερρίφθη ἐν τῷ συνόλῳ αὐτῆς, τῆς συνελεύσεως μὴ θελησάσης νὰ ἰδιοποιηθῇ τὸ βούλευμα.

Τῇ ἑσπέρᾳ τῆς 25)6 Σεπτεμβρίου παρετέθη λαμπρὸν δείπνον ὑπὸ τῶν πολιτικῶν καὶ δημοτικῶν ἀρχῶν τοῖς ἐπισήμοις τῆς Γενεύης, τοῖς μετασχούσι τῶν συνεδριῶν μέλεσι καὶ ἑταίροις τοῦ Συλλόγου ἐν τῷ μεγάρῳ τοῦ Eynard, ἄρτι ἀγορασθέντι ὑπὸ τῆς πόλεως τῆς Γενεύης. Κατὰ τὰ ἐπιδόρπια ἐγένοντο διάφοροι προτάσεις ὑπὲρ τοῦ Συλλόγου ὑπὸ τοῦ προέδρου τοῦ συμβουλίου τοῦ κράτους, ὑπὸ τοῦ προέδρου τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου τῆς πόλεως τῆς Γενεύης, εἰς ἃς ἀπήντησαν καταλλήλως ὁ πρόεδρος κ. Moynier καὶ ὁ γενικὸς γραμματεὺς κ. Lehr, ἐκφράσαντες τὰ αἰσθήματα τῆς συμπαθείας, ἃπερ ἀπέδειξαν πάντα τὰ μέλη τοῦ Συλλόγου, εἰς οἰανδήποτε ἀνὰ ἀνήκωσιν ἐθνικότητα, πρὸς τὴν πολιτείαν καὶ τὴν πόλιν τῆς Γενεύης καὶ τὴν Ἑλβετίαν ἐν γένει.

Τῇ ἐπιούσῃ τετάρτῃ (26)7 Σεπτεμβρίου) ὁ Σύλλογος συνεζήτησε καὶ μετὰ τινὰς ἐποουσιώδεις μεταβολὰς ἀπεδέξατο τὸ σχέδιον τῆς συμβάσεως καὶ τοῦ κανονισμοῦ, τοῦ ἀναγομένου εἰς τὴν σύστασιν Διεθνoῦς Ἐνώσεως πρὸς δημοσιεύσιν τῶν συνθηκῶν. Τὸ σχέδιον ὀφείλεται τῷ κ. de Martens, καθηγητῇ ἐν τῷ πανεπιστημίῳ τῆς Πετροπόλεως, διαρκεῖ μέλει τοῦ συμβουλίου τοῦ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργείου τῆς Ρωσίας· ἀλλ' ἐπειδὴ ὁ κ. Martens διὰ παρέστη ἐν τῇ συνεδρίᾳ ταύτῃ, ἢ δὲ ἔκθεσις αὐτοῦ διενεμήθη πρὸ πολλῶν ἐβδομάδων, κατ' αἴτησιν αὐτοῦ τούτου, ὁ κ. A. Rivier, ἐκ τῶν ἐγκρίτων μελῶν τοῦ Συλλόγου, ἀνέλαβε τὰ καθήκοντα εἰσηγητοῦ. Τὸ σχέδιον, ὅπερ ἐδέξατο ἡ συνεδρία, συνίστασι τὴν ἴδρυσιν νέας Παγκοσμίου Ἐνώσεως, ὁμοίας τῇ ἡδὴ ὑφισταμένῃ τῶν ταχυδρομείων, τῶν τηλεγράφων καὶ λοιπῶν καὶ ἰδίᾳ τῆς Διεθνoῦς Ἐνώσεως πρὸς δημοσίευσιν τῶν τελωνειακῶν διατιμήσεων, τῇ ὀφειλομένη τῇ πρωτοβουλίᾳ τῆς βελγικῆς κυβερνήσεως καὶ ἀπὸ διετίας περίπου λειτουργοῦσα. Ἡ νέα Ἐνωσις καταστήσει διεθνὲς γραφεῖον ἐν Βέρνηῃ ἢ ἄλλῃ πόλει, ὁρισθησομένη ὑπὸ τῶν προσχωρησόντων εἰς τὴν σύμβασιν κρατῶν, ἢ ἐπίσημος δὲ συλλογὴ πασῶν τῶν διεθνῶν Πράξεων τῶν συναρθεσιῶν ὑπὸ τῶν κρατῶν τούτων, εἴτε πρὸς ἀλλήλα εἴτε πρὸς τὰ ἄλλα κράτη, θέλει δημοσιεύεσθαι ὑπὸ τοῦ νέου Διεθνoῦς Γραφείου. Ἐννοεῖται ὅτι οὔτε αἱ ἐπίσημοι συλλογαί, αἵτινες δημοσιεύονται ἐν τοῖς διαφόροις τόποις, οὔτε αἱ συνθήκαι ἢ τὰ διπλωματικὰ ἔγγραφα, ἅτινα δημοσιεύονται νῦν ἰδιωτικῇ πρωτοβουλίᾳ, συναρῶσι τῷ σκοπῷ, ὃν προτίθεται διεθνῆς Ἐνωσις πρὸς δημοσίευσιν τῶν συνθηκῶν ἐν μιᾷ καὶ μόνῃ συλλογῇ. Φαίνεται δ' ὅτι ἡ ἑλβετικὴ κυβέρνησις οὐ μόνον ἀποδέχεται τὸ σχέδιον, ἀλλὰ καὶ προτίθεται νὰ ὑποβάλῃ ταῖς Δυνάμεις πρὸς ἀποδοχὴν αὐτὸ τοῦτο τὸ σχέδιον συνθήκης καὶ κανονισμοῦ, ὃ ἐψηφίσατο ὁ Σύλλογος.

Τὸ λοιπὸν τῆς ἡμέρας τῆς τετάρτης διήλθον τὰ μέλη τοῦ Συλλόγου ἐν τερπνῇ εορτῇ, δοθείσῃ τοῖς συναδέλφοις αὐτοῦ τοῦ Συλλόγου ὑπὸ τοῦ

κ. Brocher de la Flechère, καθηγητῶ ἐν τῷ πανεπιστημίῳ τῆς Γενεύης, ἐν τῇ ἐξοχικῇ αὐτοῦ οἰκίᾳ τοῦ Val d'Arve.

Κατὰ τὴν συνεδρίαν τῆς πέμπτης, 27]8 Σεπτεμβρίου, ὁ Σύλλογος εἰσήλθεν εἰς τὴν ἐξέτασιν τῆς προτάσεως τοῦ κ. Albéric Rolin, καθηγητῶ ἐν τῷ πανεπιστημίῳ τῆς Γάνουης, εἰσηγησαμένου τὴν ἀναθεώρησιν τῶν ἄρθρων 13 καὶ 14 τῶν Ἀποφάσεων περὶ τῆς παραδόσεως, ἅτινα ἐγένοντο δεκτὰ ὑπὸ τοῦ Συλλόγου ἐν τῇ ἐν Ὁξφόρδῃ κατὰ Σεπτέμβριον τοῦ 1880 ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ Moutagne Bernard γενομένη συνόδῳ καὶ κοινῶς γνωστῶν ὑπὸ τὸ ὄνομα Ἀποφάσεων τῆς Ὁξφόρδης περὶ παραδόσεως. Τὰ ἄρθρα ταῦτα 13 καὶ 14 ἀναφέρονται εἰς τὸ τοσοῦτον ἐνδιαφέρον ζήτημα τῆς παραδόσεως ἐπὶ πολιτικαῖς πράξεσι. Μετὰ μακρὰν συζήτησιν, καθ' ἣν πλείστοι ἔλαβον τὸν λόγον ἐγένετο δεκτὰ τροποποιήσεις, καθορίζουσα τὰς περιπτώσεις, καθ' ἃς ἡ παράδοσις δεόν νὰ γίνηται.

Τὸ λοιπὸν τῆς συνεδρίας ἀφιερῶθη εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ σχεδίου τῆς διεθνοῦς διατάξεως περὶ τῆς ἐξώσεως καὶ παραδοχῆς τῶν ξένων. Εἰσηγητὴς ἐπὶ τούτῳ ἦν ὁ κ. de Bal, μέλος τοῦ γερμανικοῦ κοινοβουλίου, καθηγητῆς ἐν Γοτίγγῃ, ὃς προήδρευσε τοῦ Συλλόγου ἐν Ἀμβούργῳ.

Ταῦτα ἐν γε τῷ παρόντι, καθότι ἡ σύνοδος ἐξακολουθεῖ ἐτι, περὶ τῶν τεσσάρων μέχρι τοῦ νῦν συνεδρίων κατὰ τὸ παρὸν ἔτος τοῦ Συλλόγου τοῦ Διεθνοῦς δικαίου κατὰ τὰ ἐπίσημα αὐτῶν πρακτικά. Ἐξ ὧν τε προεσάξαμεν καὶ ἐκ τῶν ἐν τοῖς πρακτικαῖς ἐκτεθέντων ζητημάτων φανεροῦται σαφῶς ἡ σπουδαιότης τοῦ Συλλόγου ὑπὸ τε ἐπιστημονικὴν καὶ φιλανθρωπικὴν ἔποψιν.

O. A.

Ο ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΣ ΚΟΛΟΜΒΟΣ ΚΑΙ ΟΙ ΙΟΥΔΑΙΟΙ.

Ἡ Μεσόγειος ἐχαρκτηρίζετο ὑπὸ τῶν συγγραφῶν τῆς Βίβλου ὡς ἡ «μεγάλῃ θάλασσα», πᾶν δὲ κράτος, ὡς ἡ Ἑλλάς, ἡ Ρώμη, ἡ Αἴγυπτος, ἡ Φοινίκη, ἡ Ἰουδαία καὶ ἡ Καρχηδών, ὅπερ εὐρίσκετο ἐν τῇ «μεγάλῃ θαλάσσῃ» εἶχεν ἐλπίδα νὰ διαδραματίσῃ μέγα πρόσωπον ἐν τῇ ἱστορίᾳ τοῦ κόσμου. Τουναντίον δὲ τὰ μὴ ἐγγὺς τῆς «μεγάλῃς θαλάσσης» κείμενα ἑσπεροῦντο τῆς ἐλπίδος ταύτης. Ὁ Κολόμβος μετέτρεψε τὸν ὄρον τούτον, διότι κατέστησε «μεγάλῃν θάλασσαν» τὸν Ἀτλαντικόν· τὰ ὑπὸ τῶν ὑδάτων τοῦ Ἀτλαντικοῦ λοιπὸν λουόμενα κράτη εἶναι σήμερον τὰ μεγάλα κράτη τοῦ κόσμου. Ἡ τῆς Ἀμερικῆς ὅμως ἀνακάλυψις προὐκάλεσεν ἐν τῇ ἱστορίᾳ μεταβολήν, ὅταν θὰ προὐκάλει αἰφνιδία μεταβολὴ τοῦ ἄξονος τῆς σφαίρας, τοιαύτη δὲ μεταβολὴ ἐν τῇ εὐρωπαϊκῇ πολιτικῇ θὰ ἐπέδρα κυρίως ἐπὶ τῶν Ἰουδαίων, οἵτινες ἦσαν διεσπαρμένοι ἀνα σύμπαντα τὸν κόσμον. Ἡ ἡγεμονία τῶν ἐθνῶν μετετέθη εἰς τὴν Ἰσπανίαν.

Τὰ κυριώτερα τῶν τῆς Εὐρώπης ἐθνῶν ὑπὸ τὴν τοῦ πολιτισμοῦ ἔποψιν ἦσαν ἡ Γερμανία καὶ ἡ Ἰταλία, ὅπου πολλοὶ ὑπῆρχον Ἰουδαῖοι. Μετὰ τὴν ἀνακάλυψιν ὅμως τοῦ Κολόμβου τὰ ἐν τῷ πολιτισμῷ προσέχοντα κράτη ἦσαν ἡ Ἰσπανία, ἡ Γαλλία καὶ ἡ Ἀγγλία, ὅπου δὲν ἐπετρέπετο ἡ ὑπαρξίς Ἰουδαίων. Ἐκ τούτου συνέθη ὥστε ἐνῶ μέχρι τοῦ 1492 οἱ Ἰουδαῖοι ἐτήρουν τὴν ἐν τῇ ἐπιστήμῃ καὶ τῇ φιλολογίᾳ θέσιν αὐτῶν ἀπέναντι τῶν ἐθνῶν τῆς μεσαιωνικῆς ἱστορίας, ἡ κατόπιν ἐπὶ 300 ὅλα ἔτη φιλολογικὴ αὐτῶν συμβολὴ εἰς τὴν ἐπιστημονικὴν καὶ λοιπὴν ἐργασίαν τοῦ κόσμου ἦτο ἀσήμαντος. Οὕτω τὸ ἄμισον ἀποτέλεσμα τῆς ἀνακαλύψεως τῆς Ἀμερικῆς ὑπῆρξε καταστρεπτικὸν διὰ τὴν Ἰουδαϊκὴν ἱστορίαν. Τούτο δὲν θὰ συνέβαιεν ἂν μὴ ὑπῆρχεν ἡ ἄλλειψις ἀνεκτικότητος τῶν ἐθνῶν εἰς χεῖρας τῶν ὁποίων περιῆλθεν ἡ διέσθυνας τοῦ πολιτισμένου κόσμου, ὅταν ὁ νέος κόσμος ἀπέβη τὸ ἔπαθλον τοῦ τῶν ἐθνῶν πρὸς ἀλληλα ἀγῶνος. Ἡ Ἀγγλία εἶχεν ἐξώσει τοὺς παρ' αὐτῇ Ἰουδαίους πρὸ 200 ἐτῶν, ἡ δὲ Γαλλία, 20 ἔτη κατόπιν τῆς Ἀγγλίας, ἀκριβῶς δὲ κατ' αὐτὸ τοῦτο τὸ ἔτος, καθ' ὃ ὁ Κολόμβος ἐτίθει τὸν πόδα

ἐπὶ τοῦ νέου κόσμου, εἰς δὲν θὰ εἰσῆρχοντο οἱ Εὐρωπαῖοι, πολυάριθμος ἄμιλος ἐξορίστων, καταλείπων τὴν Ἰσπανίαν, ἀπῆρχετο εἰς ἀναζητήσιν νέου ἐδάφους ἐνεργείας.

Ἀτυχῶς τὰ ἄπερ ἀνεζήτησαν νέα ἐδάφη ἦσαν κυρίως μέρη τοῦ κόσμου, ἅτινα οὐδέποτε εἶχον ἐκτοτε προαχθῆ, ἕνεκα τῆς μεταβολῆς. Ἦν συνεπήγαγεν ἐν τῇ θέσει αὐτῶν ἡ τοῦ Κολόμβου ἀνακάλυψις. Τὸ Μαρόκον, ἡ Τύνις καὶ ἄλλα τινὰ μέρη ἦσαν τὰ κυριώτερα ἄσυλα εἰς ἃ κατέφυγον οἱ Ἰσπανοὶ Ἰουδαῖοι. Ὁ Κολόμβος λοιπὸν κατέστησε τὴν ὑπερῶν τῶν Sephardi λείψανον τοῦ παρελθόντος. Ἡ ἡγεμονία τοῦ Ἰσραὴλ περιῆλθεν εἰς τὴν Πολωνίαν. Ὑπὸ ταύτην λοιπὸν τὴν ἔποψιν ὁ Κολόμβος δὲν δύναται νὰ θεωρηθῆ ὅτι ἀποτελεῖ ὄνομα. ὅτινος μετ' εὐγνωμοσύνης θ' ἀναμνησκονται οἱ Ἰουδαϊκοῦ αἵματος καὶ παιδεύσεως ἄνδρες. Ὁ Κολόμβος, μετατρέψας τὸ παγκόσμιον ἐμπόριον καὶ τὸν πολιτισμὸν ἐκ χωρῶν, ἐν αἷς ἐν σωραῖς οἱ Ἰουδαῖοι ἐβίουν πρὸς χώρας, ἐξ ὧν εἶχον ἐκβληθῆ, ἀσυναίσθητως, οὕτως εἰπεῖν, ἐστέρησεν αὐτοὺς τὴν ἐκλογὴν τοῦ συμματῆσθαι ἐν τῷ ἐκπολιτιστικῷ ἔργῳ τοῦ κόσμου. Ἄλλως ὅπως θὰ εἶχον ἡ τε Ἰσπανία καὶ οἱ Ἰουδαῖοι, ὅταν οἱ τελευταῖοι ἐξεβάλλοντο τῆς Ἰβηρικῆς χερσονήσου ἀκριβῶς, καθ' ἣν στιγμὴν ἡ διοργανωτικὴ καὶ οἰκονομικὴ αὐτῶν ἰκανότης θὰ ἦτο ἀποτελεσματικώτατη. Ὡς εἶχον τὰ πράγματα ὅμως, τὸ πλεῖστον τοῦ μετὰ τοῦ Νέου Κόσμου ἐμπορίου περιῆλθεν εἰς χεῖρας τῶν ἐξωσθέντων Ἰουδαίων. Τὸ ἐμπόριον ὅμως τοῦτο θὰ διεξήγετο κατὰ τρόπον ὅπως διάφορον ἐὰν οἱ Γκραθῆ, οἱ Καρβαγιαὶ οἱ Δὰ Κόστα διηθῦνον τὰς ἐργασίας ταύτας φανερώς ἐξ Ἰσπανίας καὶ οὐχὶ δι' Ἰουδαίων, κρυφίως διατριβόντων ἐν τῇ γῶρᾳ ἐκείνῃ ἐπὶ κινδύνῳ τῆς ἰδίας αὐτῶν ζωῆς. Ὅπως οὐδέποτε τὸ γεγονός εἶναι τὸ ἐξῆς, ὅτι ἡ Ἰσπανία ἐξέσωσε τὰς μεγαλειτέρας διανοίας τοῦ Ἰουδαϊσμοῦ, ἀκριβῶς καθ' ἣν στιγμὴν ὁ νέος κόσμος ἤρξατο ἐπηρεάζων τὸ εὐρωπαϊκὸν ἐμπόριον, τὴν πολιτικὴν καὶ τὸν πολιτισμὸν καὶ οὕτως οἱ Ἰουδαῖοι ἀπεκλείσθησαν τοῦ ὑψηλοτέρου εὐρωπαϊκοῦ βίου ἐπὶ τρεῖς σχεδὸν αἰῶνας.

ΤΑ ΘΑΥΜΑΣΙΑ ΤΟΥ ΤΗΛΕΦΩΝΟΥ

ΝΕΩΤΕΡΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗ.

Τὸ μικρὸν ἐκεῖνο ὄργανον, ὅπερ ὑπὸ πολλῶν ἐχαρκτηρίσθη ὡς ἄθυρμα κατὰ τὴν ἐμφάνισιν αὐτοῦ, ἀνῆλθεν ἤδη εἰς περιωπὴν σπουδαιοτάτου μέσου ἐπικοινωνίας καὶ ἀγνοοῦμεν εἰσέτι, ὅποιά τινά εἰσι τὰ ὄρια τῶν ὑπηρεσιῶν, ἃς δύναται νὰ παράσχη. Οὕτως ὁ ἀμερικανὸς Ἑλίζας Γκραίη, περὶ τοῦ ὁποίου καὶ αὐτὸς ὁ Μπέλ ἐξέφρασεν ὅτι μεγάλα ὀφείλονται αὐτῷ χάριτες ἐπὶ ταῖς σπουδαίας αὐτοῦ ὑπηρεσίας ἐν τῇ ἀνακαλύψει τοῦ τηλεφώνου, ἐφεῦρεν ἀντιγραφικόν, οὕτως εἰπεῖν, τηλεγραφον, δι' οὗ κατορθοῦται νὰ διαβιβάζωνται πιστότατα δι' ἀναπαραγωγῆς ἔγγραφα ἢ σημειώματα μετὰ μεγάλης ταχύτητος εἰς ἀποστάσεις, ὅα ἢ ἀπὸ Βιέννης εἰς Βερολίνον. Ὁ τηλεγράφος οὗτος δύναται νὰ λειτουργῇ ἀπὸ κοινοῦ μετὰ τοῦ τηλεφώνου ἐπὶ υἷς καὶ τῆς αὐτῆς γραμμῆς, ἐξελεγχομένων καὶ ἐξακριβουμένων τῶν προφορικῶς διαβιβαζομένων κειμένων διὰ μέσου τῆς μεταβιβάσεως τοῦ ἔγγραφου πρωτοτύπου. Τὸ ἀξιοθαύμαστον τῆς τηλεφωνικῆς λειτουργίας ἔγκειται ἐνταῦθα ἐν τῇ προσαρμογῇ αὐτοῦ ἐν πάσῃ τηλεγραφικῇ λειτουργίᾳ, τοῦθ' ὅπερ ἐν οὐδενί ἄλλῳ συμβαίνει μηχανήματι.

Ἐν Βιέννῃ ὁ κ. Λέκερτ ἐποιήσατο πρό τινων ἐβδομάδων σπουδαίω τῆτιν ἀνακάλυψιν ἐν σχέσει πρὸς τὸ τηλεφώνον, ἧτις δὲν προκαλεῖ ὀλίγην αἰσθησιν ἐν τοῖς ἀρμόδιοις ἐπιστημονικοῖς κύκλοις καὶ αἱ πρακτικαὶ συνέπειαι τῆς ὁποίας δὲν δύναται ἀπὸ τοῦδε νὰ ὑπολογισθῶσι. Τὸ περὶ οὗ λόγος φαινόμενον προκαλεῖται εὐχερῶς ἐν τῷ τηλεφῶνῳ διὰ κατὰλλήλου πρὸς ὁμιλίαν, ἧτοι φωνογραφικῆς συσκευῆς καὶ τῇ βοηθείᾳ ἀπλοῦ συνδυασμοῦ αὐτῆς μετὰ ἡλεκτρικῆς συστοιχίας, ἀποτελουμένης ἐκ δύο ἢ τριῶν στοιχείων. Κρατεῖται δηλ. ἡ ἀκουστικὴ σύριγξ ἰσορροπῶς ἐν ἀποστάσει ὀλίγων μόνον χιλιοστουέτρων ἀπὸ τοῦ ἐπιστομίου τοῦ μικροφώνου καὶ φουσῆτις ἐν τῷ μεταξὺ τῶν δύο συσκευῶν ὑπάρχοντι χώρῳ. Πάραυτα τὸ τηλεφῶνον ἄρχεται νὰ ἤχη μετὰ τόνου καὶ σχεδὸν νὰ συρίζη.

Διὰ καλῆς προσαρμογῆς τοῦ τηλεφώνου ὡς καὶ δι' ἀρμονίας συστάσεως τῶν τῆς ἠλεκτρικῆς συστοιχίας στοιχείων καὶ τέλος δι' ἰσχυροῦ μικροφώνου ἀρκεῖ ἡ προσέγγις τῆς πρώτης συσκευῆς πρὸς τὴν τελευταίαν ἵνα παραγάγῃ τὸν τόνον. Ἐὰν ἤδη μεταβληθῇ ἢ ἀπ' ἀλλήλων ἀποστασις τῶν ὀργάνων, ὁ τόνος ποικίλλει, ὃν τρόπον καὶ ὅταν τὸ ἐπιστόμιον τῆς ἀκουστικῆς σύριγγος ὑπὸ γωνίαν, μὴ ὑπερβαίνουσαν τὰς 90 μοίρας, ἀποσπασθῇ τοῦ ἐπιστομίου τοῦ μικροφώνου. Ἐὰν μεταξὺ τῶν δύο ἐπιστομίων παρεισαχθῇ σωλὴν ἐκ χάρτου, χαρτονίου ἢ καὶ λεπτοῦ ξύλου ὁ τόνος παραδόξως ἐνισχύεται καὶ ὅταν ἔτι οἱ σωλῆνες εἶναι κεκλιμένοι. Ὁ ἤχος δύναται νὰ μεταδοθῇ εἰς ἀποστάσεις, οἷα ἢ ἀπὸ Βιέννης εἰς Πράγαν καὶ ἀπὸ συνδρομητοῦ εἰς συνδρομητήν. Ἐκαστὸν ὄργανον ἔχει ἴδιον τόνον, ὅστις, καλῶς διηυθετημένον ὄντος τοῦ ὀργάνου, ἀποβαίνει ἁρμονικώτατος καὶ ἰσχυρὸς, εἰς τρίπον ὥστε κατόπιν μικρῆς ἀσκήσεως, δύναται τις νὰ ἐννοήσῃ ἂν τὸ ὄργανον ἦν καλῶς διηυθετημένον ἢ οὐ.

Ἐκ τῶν μικρῶν ἤδη τούτων ὑποδείξεων καταφαίνεται ὅτι ἡ σπουδαία ἀὐτῆ ἀνακάλυψις δύναται καὶ πρακτικῆς νὰ τύχῃ χρησιμοποίησεως. Καὶ πρῶτον ἐκαστῆ ἀκουστικῆ σύριγγι διευθετεῖται κατὰ τὸν μᾶλλον κατ' ἀλλήλον δι' αὐτὴν τρόπον, διὰ τῆς χρησιμοποίησεως δὲ δύο τοιούτων ἀπὸ κοινῆς παράγεται ἁρμονικὴ συμφωνία. Τοῦτο σπουδαιότατον τυγχάνει ἐν τῇ πρακτικῇ χρήσει, διότι ἡ ἔντασις τῆς τῆς ἀκοῆς αἰσθησεως κατὰ τὴν τηλεφωνῆσιν ἐξαρτᾶται κυρίως ἀπὸ τῆς καταστάσεως τοῦ δεχομένου τὸ τηλεφώνημα ὀργάνου. Πρὸς τοῦτοις δι' αὐτοῦ περιττὰ ἀποβαίνουσι καὶ πάντα τὰ συμπληρωματικὰ κατὰ τὴν τηλεφωνῆσιν βοηθήματα, διότι ἀπλῆ κίνησις μοχλοῦ ἀρκεῖ. ἵνα θέσῃ εἰς ἐνέργειαν τὸ τηλεφώνον τοῦ δεχομένου τὸ τηλεφώνημα σταθμοῦ ἢ δὲ ἀκουσμένη φωνὴ τοσοῦτον ἰσχυρὰ ἀποβαίνει, ὥστε καθίσταται ἀκουστή κατὰ μῆκος πολλῶν δωματίων καὶ διαδρόμων.

Ἐπὶ τέλους διὰ τοῦ ἀνωτέρου τρόπου δύνανται ν' ἀναπαρχλωθῶσι καὶ μουσικὰ τεμάχια τοιοῦτο τηλεμικροφωνικὸν ἁρμονικὸν ὄργανον. διὰ συσκευῶν ποικίλλην ἔχοντων τὴν ὡς πρὸς τὸν ἤχον διευθετήσιν δὲν θὰ ἀνεπαίει μικρὰν ἐντύπωσιν, ὅταν μάλιστα ληθῇ ταίτοχρονως ὑπ' ὄψει ἢ ἐπ' αὐτῆ τῆς κατασκευῆς. Τοιοῦτο μουσικὸν ὄργανον κίεπτεται νὰ ἐκθέσῃ ἐν Σικάγῳ ὁ τὴν ἀνακάλυψιν ποιησάμενος κ. Λέκροτ.

ΙΑΤΡΙΚΑ.

Η ΘΕΡΑΠΕΙΑ ΤΟΥ ΚΑΡΚΙΝΟΥ

Εἰς τῶν συνεργατῶν τῆς Ἀστραπῆς ἔτυχεν ἐσχάτως συνεντεύξεως μετὰ τριῶν τῶν κυριωτάτων γάλλων ἰατρῶν ἐν σχέσει πρὸς τὴν ἀναφερομένην ἐν Ρωσίᾳ ἀνακάλυψιν θεραπείας τοῦ καρκίνου. Κατὰ τὴν ἐν Παρισίοις ληφθεῖσα ἔκθεσιν ὁ διδάκτωρ Πάτσερ τῆς Μόσχας ἐθεράπευσε δύο κυρίας, παχύσας ἐκ τοῦ νοσήματος, μεταβάσας δὲ παρὰ τῷ Πάτσερ τῇ 10|22 ἰουλίου καὶ ὑποβληθείσας ὑπ' αὐτοῦ ἀμέσως εἰς λουτρὸν ἐκ θεϊκῶν ἀτμῶν. Αἱ δύο ἀθηνεῖς αὐτοῦ μετέβαινον παρ' αὐτῷ δις τῆς ἐβδομάδος μέχρι τῆς 24|5 αὐγούστου, τοῦτέστιν ἐκάστη ἐποιήσατο τέσσαρα ἀκριβῶς λουτρὰ καὶ ἤδη ἀναφέρονται ὡς πληρέστατα ἀναρρώσασαι, μολοντοὶ προηγουμένως οἱ ἰατροὶ παρήτησαν αὐτὰς ὡς ἀνιάτους. Λέγεται ὅτι μία τῶν κυριῶν τούτων ἀνῆκει εἰς τὴν ρωσικὴν αὐλὴν καὶ τὸ τηλεγράφημα, ὅπερ ἤγγειλε τὴν θαυμασίαν θεραπείαν προσετίθει ὅτι ὁ Τζαρόσ ἀπέστειλε τὸν ὑπασισταὴν αὐτοῦ ἵνα συγχαρῇ τῷ ἰατρῷ Πάτσερ ἐπὶ τῇ ἐπιτυχίᾳ αὐτοῦ καὶ ταῖς πρὸς τὴν ἰατρικὴν ἐπιστήμην ὑπηρεσίαις.

Ὁ διδάκτωρ Γερμανὸς Ζέε, μεθ' οὗ ἔτυχε συνεντεύξεως εἰς τῶν συνεργατῶν τοῦ Γαλάτου εἶπεν ὅτι τὰ περὶ τῆς θεραπείας λεχθέντα αὐτῷ ἐφαίνοντό πως παράδοξα καὶ ὅτι δὲν ἐπίστευεν ὅτι ἡ χρησιμοποιοῦμεθα θεραπεία ἠδύνατό ποτε νὰ παραγάγῃ τὰ ὑποδειχθέντα ἀποτελέσματα.

Ὁ Ἰατρὸς Ἀρμάνδος Δεπερὸ ὑπέδειξεν ὅτι πολλοὶ ἤξιώσαν ὅτι θεραπεύουσιν τὸν καρκίνον, ἀλλ' ὅτι αἱ μέθοδοι αὐτῶν ἀπεδείχθησαν ἀτυχελεῖς εἰς τὸν σκοπὸν.

Ὁ Ἰατρὸς Παῦλος Τιλῶ ἀπέδειξε ὅτι, ἐκεῖνος ὅστις θ' ἀνεκάλυπτε τὸ μέσον τοῦ θεραπεῦσαι τὸν καρκίνον, θὰ ἐποιεῖτο μίαν τῶν ἐπιωφελιστέρων ἀνακαλύψεων ἐν τῇ ἀνθρωπότητι, ἀλλὰ προσέθηκεν ὅτι μέχρι τοῦδε ἡ ἐπιστήμη ἀπεδείχθη ἀνίσχυρος πρὸς ἐκρίζωσιν τοῦ νοσήματος.

ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΚΑ.

Ο ΕΓΚΕΦΑΛΟΣ ΤΗΣ ΓΥΝΑΙΚΟΣ

Ὁ κ. Κρίστον Μπράουν ἐπαρέλαβε τὴν συγκριτικὴν μελέτην τοῦ ἐγκεφάλου παρὰ τῷ ἀνδρὶ καὶ τῇ γυναικί, ἀφοῦ δ' ἐπεθεβαίωσεν ὅτι τὸ βῆρος τοῦ τῆς γυναικὸς ἐγκεφάλου εἶναι μικρότερον τοῦ τοῦ ἀνδρὸς κατὰ τριάκοντα περίπου γραμμάρια, παρετήρησεν ὅτι οἱ μετωπικοὶ λοβοὶ ἦττον ἀποτελεσματικῶς βρέχονται παρὰ τῇ γυναικί ὑπὸ τοῦ αἵματος ἢ παρὰ τῷ ἰσχυρῷ καὶ ὅτι τοῦναντίον ἡ τοῦ αἵματος κυκλοφορία εἶναι ζωηρότερα ἐν τοῖς ὀπίσθιοις καὶ τοῖς ἀνωτέροις τμήμασιν.

Ὁ κ. Μπράουν παρετήρησε πρὸς τοῦτοις ὅτι τὰ ὀπίσθια μέρη τοῦ ἐγκεφάλου, ἡ παρεγκεφαλῆς καὶ οἱ ἰνιακοὶ λοβοὶ, εἶναι μᾶλλον ἀνεπτυγμένα παρὰ ταῖς γυναικί, ὅτι ὁ ἀριστερὸς ἐγκέφαλος τῆς γυναικὸς εἶναι κατώτερος τὸ βῆρος τοῦ δεξιῦ καὶ ὅτι αἱ στροφαὶ αὐτοῦ εἰσιν ἦττον πολύπλοκοι καὶ ἀπλούστεραι ἢ παρὰ τοῖς ἀνδράσιν.

Τέλος ὅτι αἱ διάμετροι τῆς ἐσωτερικῆς καρωτίδος καὶ τῆς σπονδυλικῆς στήλης παρουσιάζουσι σαφεῖς διαφορὰς παρὰ τοῖς δύοις φύλοις. Ἐπὶ 10 ἐγκεφάλων ἐνήθων, ἀπὸ ἀλλογενῶν παντὸς ἐγκεφαλικοῦ νοσήματος καὶ ἀγόντων τὸ 25 — 30 ἔτος τῆς ἡλικίας ἡ ἐσωτερικὴ καρωτίς ἔχει μέσην διάμετρον 28 χιλιοστού. πρὸς δεξιὰν καὶ 27 πρὸς ἀριστεράν, ἐνῶ διὰ τὴν σπονδυλικὴν στήλην ἡ μέση διάμετρος εἶναι 22 χιλιοστομέτρων πρὸς δεξιὰν καὶ 18 πρὸς ἀριστεράν. Ἐπὶ 10 γυναικείων ἐγκεφάλων τῆς αὐτῆς ἡλικίας καὶ ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ὑγεινοὺς ὅρους ἡ ἐσωτερικὴ καρωτίς ἔχει μέσην διάμετρον 26 χιλιοστομέτρων ἐν ἐκάστη πλευρᾷ ἐνῶ αἱ διάμετροι τῆς σπονδυλικῆς εἶναι 23 χιλιοστομέτρων πρὸς δεξιὰν καὶ 20 πρὸς ἀριστεράν. Ἐξ οὗ προκύπτει ὅτι ἡ διανομή τοῦ αἵματος, ἐν τοῖς ἐγκεφαλοῖς τῶν δύο φύλων διαφέρει τὰ μέγιστα.

Αἱ ἐσωτερικαὶ λοιπὸν καρωτίδες μετὰ τῶν κυριωτέρων αὐτῶν κλάδων εἶναι πολλῶ ἐυρύτεραι ἀπολύτως τε καὶ σχετικῶς παρὰ τῷ ἀνδρὶ ἢ τῇ γυναικί. Τοῦναντίον αἱ σπονδυλικαὶ εἰσι μείζονες παρὰ τῇ γυναικί ἢ τῷ ἀνδρὶ. Ὁ δὲ κρανιακὸς κορμὸς, ὅστις ἀποτελεῖ συνέσειαν τῶν σπονδυλικῶν, εἶναι ἐπίσης ἐυρύτερος, τῆς μέσης διαμέτρου αὐτοῦ οὔσης 28 χιλιοστομέτρ. παρὰ τῇ γυναικί ἀντὶ τῶν 20 παρὰ τῷ ἀνδρὶ.

Η ΠΡΩΤΗ ΡΥΤΙΣ.

Ἦτο τεσσαρακονταετής ἡδὴ αἱ πρώται ἀργυραὶ τρίχεις ἤρξαντο ποικίλλουσα τὸν στιλπνὸν γαγάτην τῆς κόμης τῆς ἄλλ' ὀλίγαι, ὀλιγίσται, οὔσαι, ἔχοντο ὑπὸ τὰ πλούσια ἐκεῖνης κύματα καὶ δὲν διεφαίνοντο εἰμὴ ὅτε ἐλαφρὰ ζεφυρίτις ἐπέπνευε διὰ μέσου των.

Ἐκάθητο ρευμάζουσα ἀπέναντι κατόπτρου, ὅπερ παρετήρει προσεκτικῶς καὶ μετὰ λεπτῆς μελαγχολικῆς ἐκφράσεως διότι, τοῦ ζεφύρου ἐπιπνεύσαντος, ἐφάνησαν ἐν αὐτῷ αἱ ἀργυραὶ τρίχεις τότε ἐμεδίασε θλιβερώς, διανοιχθέντων δὲ τῶν χειλέων, ἐφάνη ἡ κανονικὴ ἔτι σειρὰ τῶν ὀδόντων ἄλλα, περιεργον! οὔτοι δὲν εἶχον πλέον τὴν μαργαρωδὴ λάμψιν των. Τὸ μεϊδίωμα κατέστη θλιβερώτερον, καὶ ἰδοὺ ἐπὶ τοῦ μετώπου τῆς ἐγκαρσίας ρυτίς ἐνεφανίσθη ἦτον ἡ πρώτη ρυτίς ὡ, ἀπεν-

καταία ἐμφάνισις ! εἶναι ἡ πρώτη ψυχὰ τοῦ φθινοπώρου πνοή ἢ τὸν χειμῶνα προαγγέλλουσα· εἶναι τὸ πρῶτον ζοροφὸν τοῦ οὐρανοῦ νέφος εἰς τὴν θύραν τοῦ ὁποίου ἀποδημοῦσι τὰ πτηνὰ ! . . . Φεῦ ! ὡς αὐτὰ ταχύτερον καὶ ἢ νεότης ἀπέρχεται . . .

Ἡ γυνὴ προσέβλεπεν ἔτι εἰς τὸ κάτοπτρον ὠρὰ καὶ σκεπτικὴ· καὶ πῶς· εἶχεν ἤδη ρυτίδας· ἦτο λοιπὸν γρατὰ· ἀλλοίμονον ! αἴφνης δὲ κατέλαβεν αὐτὴν εἶδος ἀλγεινῆς ἐκστάσεως· ἐν τῷ κατόπτρῳ διέκρινε περικαλλῆ νεάνιδα, λάμπουσαν ἐκ δρόσου καὶ φαιδρότητος, λευγέμονα, μειδιῶσαν, ροδοστεφῆ· ἐν τῇ νεάνιδι ἐκείνῃ ἀνεγνώρισεν ἑαυτήν . . . ἀλλ' αἰ εὐρεταί τῆς φαντασίας πτέρυγες· ἤνεγκον αὐτὴν εἰς τὸν ἀνέφελον ὄριζοντα ἐτέρας μᾶλλον ἀπεσώστη· ἐποχῆς· καὶ εἶδεν ἔτι ἐν τῷ κατόπτρῳ κορασίδα ροδοπάρειον, ἀνθηρὰν καὶ γελόεσαν, ἐν τῇ κορασίδι ἐκείνῃ ἀνεγνώρισε καὶ πάλιν ἑαυτήν . . . ἀλλὰ δὲν ἦτο πλέον ἐκείνῃ, διότι εἶχεν ἤδη ρυτίδας· δυστυχία ! διὰ τί νὰ ἔχη ρυτίδας ; Οἱ ὀφθαλμοί τῆς ἐσκοτίσθησαν, τὰ χεῖλη τῆς ὠχρίασαν· ἡ κεφαλὴ τῆς ἐκλινεν ἐπὶ τοῦ στῆθους καὶ δάκρυα ἔλουσαν τὰς παρειάς τῆς, ἀναλογιζομένης τὸ ἐγγίζον γῆρας· ἦσαν ἡ πρώτη τοῦ φθινοπώρου βροχί . . .

Ἐλήξεν ἡ νεότης καὶ ἔληξαν μετ' αὐτῆς αἰ τέρψεις καὶ τὰ γόητρα· ἐπέτασεν ἡ Πῆθ καὶ ἐπέτασεν μετ' αὐτῆς τὰ πτερόεντα ὄνειρα, ἡ χρυσὴ μαγεία τοῦ ἔαρος τῆς ζωῆς· καὶ ἤδη, τί μένει ; πικρία καὶ ἀπογοητεύσεις· καθήκοντα μόνον πᾶσι καὶ ἐργώδη, ὧν ἡ ἐκτέλεσις, λήγουσα σήμερον ἵνα ἐπαναρχήσῃ αὔριον, πᾶν ἄλλο εἶναι ἢ ἡ τῶν ὁνείρων ἐκείνων ἐκπλήρωσις. Καὶ ἰδοὺ ἐπίκειται τὸ ὀκρυόεν γῆρας οὗ ἡ παγετώδης πνοὴ σβέννυσι τὸν ἐν τῇ καρδίᾳ σπινθῆρα τῆς χαρᾶς· καὶ ὡς ἀκίσιος πρόδρομος, ἡ δυσειδὴς αὐτοῦ σφραγίς, ἡ ρυτίς, μένει ἐγγεγραμμένη ἐπὶ τοῦ μετώπου· ὦ, τὴν κατάρτατον ρυτίδα ! ὦ, τὴν ἀπεχθὴ ἀλλοκα, ἣν ἔχραζεν ἡ ἀκατάσχετος τροχί τῶν ἐτών !

Ἄλλ' ἐν μέσῳ τῆς περιβαλλούσης αὐτὴν μελαγχολικῆς σιγῆς, ἐν μέσῳ τῶν πικρῶν αὐτῶν συλλογισμῶν τῶν ἀπορροφόντων τὴν αἴσθησιν, ἤκουσεν αἴφνης φωνήν, γλυκεῖαν παιδικὴν φωνήν, κρᾶζουσαν : Μῆτέρ μου ! . . . καὶ ἡ λέξις αὕτη, καὶ ἡ ἰδέα καὶ ἡ ἐρὰ αὕτη λέξις δι' ἧς τὰ χεῖλη τοῦ Ἰησοῦ ἐκάλειν ποτε τὴν Ἀειπάρθενον ὡς μαγικὴ ἄρμυρία τὴν ἀκοήν τῆς ἐκλήγησε . . . «μῆτέρ μου !» ὁποῖοι εὐγενεῖς παλμοί, ὁποῖα χάρις, ὁποῖον ὕψος ἐμπερικλείεται εἰς τὰς τρεῖς ταύτας συλλαβάς, τὰς πρώτας, ἅς προφέρει τὸ ἀφελὲς παιδικὸν χεῖλος ἐν ᾧ ὄλος οὐκ ἔστι ! Τί ἔστι μήτηρ ; γυνὴ παραγαγούσα ἄνθρωπον καὶ διὰ μόθων καὶ θυσιῶν ἀπαθανατίζουσα αὐτόν· γυνὴ ἀγαπῶσα καὶ μεταγίγγουσα ἐν τῇ καρδίᾳ τοῦ παιδὸς αὐτῆς πᾶν ὅ,τι εὐγενές καὶ ἱερόν, τὴν πίστιν, τὴν ἀγάπην, τὴν ἐλπίδα, τὴν αὐταπάνησιν· γυνὴ ἢ ὁ Θεὸς ἀνέθετο τὴν ἀνάπλασιν τῆς ἀνθρωπότητος, δοχεῖον ἐμψυχῶν αἰσθημάτων, προστάτης ἄγγελος.

Ἡ μήτηρ τότε, ἀποτόμως ἀποσπασθεῖσα τῶν ρεμβασμῶν αὐτῆς, εἶδε θαλερὰν κορασίδα ἀπαρράλλεκτος ὁμοίαν πρὸς τὴν ἐν τῷ κατόπτρῳ φανεῖσαν πρὸ τινων ἔτι στιγμῶν· ἀλλ' ἡ θεὰ τῆς δευτέρας ταύτης δὲν τῇ προὔβλεπτε πλέον δάκρυα· ἀπεικονίαις, ἔξήρανε τὸν χεῖμαρρον τῆς θλίψεώς τῆς· τὰ χεῖλη αὐτῆς ἐμειδίασαν, ἀλλ' οὐχὶ πλέον μελαγχολικῶς· οἱ ὀφθαλμοί τῆς ἔλαμπαν ἐκ τοῦ θεοῦ τῆς ἀγάπης πυρὸς, ὅπερ ἐπὶ στιγμῇ πρὸ τοῦ διαβολικοῦ κατόπτρου λατευνασθῆν, ὡσεὶ ὑπὸ ζεφύρων αὐρὰς πνοῆν, ἀνεζωπυρήθη ὑπὸ τὴν ἀγνίην καὶ οὐρανίαν ἐκείνην λέξιν· μῆτέρ μου !

Καὶ ἡ μήτηρ, περιπτυθεῖσα, κατεπίλει τὸ τέκνον αὐτῆς ἐν ᾧ δάκρυα ἀρρήτου ἰδῶντος, καθαρὸς μαργαρίτης, ἐμίγνυτο ἐπὶ τῶν βλεφάρων αὐτῆς πρὸς τὰ πρὸ μικροῦ ἐκ θλίψεως ρεῖσαντα· ἐν δὲ τῇ ὑψηλῇ ἐκείνῃ στιγμῇ, καθ' ἣν ἡ μητρότης ἀφωπνισθεῖσα κατέπνιγε τὴν ματαιότητα, ἐνόησεν ὅτι εἶχεν ἄδικον σκεψθεῖσα ὅτι ὁ βίος αὐτῆς οὐδεμίαν τῇ παρεῖχε χαρὰν. Ἦδη τί πρὸς αὐτὴν ἡ ρυτίς ; τί πρὸς αὐτὴν ἡ οἰχομένη νεότης ; τὰ ἀποσπᾶντα ὄνειρα ; ἡ ρυτίς ἐκείνη τῇ ἦτο ἤδη προσφιλέως οὕτω συνδεσμένη μετὰ τῆς μητρότητος· ἡλόγει ἤδη τὸ ἐπικείμενον γῆρας οὕτω στενωῶς συνδεσμένον μετὰ τοῦ μέλλοντος τοῦ τέκνου τῆς ἐν ᾧ ἀγνὴ καὶ μυσθίλος ἢ ἰδία αὐτῆς χρυσοστέφανος Ἦθη ἀνεβαλλε.

Καὶ ὅτε ὁ μελάμπτερος Μορφεὺς ἐν ταῖς εἰρεῖαις ἀγκάλαις φιλιῶς τὴν ἡρεμοῦσαν φύσιν περιέπτυσεν, ὅτε τὸ ἀερόπεπλον τῆς κελαινῆς νυκτὸς φάσμα, ὅπερ οὐρανῶν ἐστῆριξε κάρη κ' ἐπὶ χροῦνὲ βαίνει, ἐπερ-

ῥωσατο τὴν παμμέλαιναν αὐτοῦ χαιτήν, ἐστεμμένην διὰ τῶν ἀδαμάντων τοῦ οὐρανοῦ, ἢ μήτηρ, λευγέμων ὡς σκιά, ἐλαφρῶς ὡς ὁ φύλαξ ἄγγελος χωροῦσα, ἵνα μὴ ταραξῆ τὸν γλυκὸν ὕπνον καὶ τὰ ἀγνά τοῦ τέκνου τῆς ὄνειρα, ἐπέθηκεν ἐπὶ τὸ μετώπου αὐτοῦ καὶ δεξιῶν φίλημα, θερμὸν καὶ ἐγκάρδιον, οἰνεὶ θέλουσαν ν' ἀποτυπώσῃ ἐκεῖ διὰ τῶν χειλῶν αὐτῆς τὴν ἱερὰν σφραγίδα τῆς ἀγάπης, ἣτις ἐπλήρου τὴν καρδίαν τῆς καὶ αὐτὴν ἔτι τὴν ρυτίδα, τὸ εὐγενές τῆς σεβαστῆς ἡλικίας, ἐμβλημα, ὑπερ δὲν ἐμίσει πλέον.

Κ. Α. Π.

Ο ΙΟΥΛΙΑΝΟΣ.

(ΔΙΗΓΗΜΑ)

Πρὸ τινων ἐτῶν πνευρέθη ἐν τινι ἐσπερίδι, διδομένη ὑπὸ ὑπουργοῦ ἡμῶν τότε νεώτατος, τὰ δὲ περὶ ἐμὲ ὑψηλὰ πρόσωπα, περὶ τῶν ἰδίων αὐτῶν φιλοδοξῶν σχεδίων μεριμνῶντα, ὀλίγην προσοχὴν ἔδιδον εἰς νεαρόν καὶ ἄπειρον φοιτητὴν τῆς νομικῆς, ὁποῖος ἦμην τότε, τούτου δὲ ἔνεκεν εἶχον ὄλον τὸν κατάλληλον καιρὸν ὅπως ἐπιδοθῶ εἰς παρατηρήσεις τινάς. Ὀλίγοι μόνον προσκεκλημένοι, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ ἐγώ, ἔτυχον τῆς τιμῆς νὰ γίνωσι δεκτοὶ παρὰ τῇ Α. ἐξοχότητι· ἵνα δὲ τοὺς παρατηρήσω καλλίτερον, ἔλαβον θέσιν παρὰ τὴν θύραν τῆς αἰθούσης, ἀπέναντι ἀκριβῶς τῆς ἔδρας τοῦ ἀξιοτίμου οἰκοδεσπότου. Τοιοῦτοτρόπως ἡδυνάμην πᾶντας τοὺς εἰσερχομένους νὰ παρατηρῶ, χωρὶς νὰ προσελκύω τὴν προσοχὴν οὐδενός.

Νωχελῶς ἐρειδόμενος ἐπὶ τοῦ ἐρεισινώτου τῆς ἔδρας μου καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἔχων τεταπεινωμένους, ὅτε νέον τι πρόσωπον εἰσῆρχετο εἰς τὴν αἴθουσαν, παρετήρουν μόνον τοὺς πόδας τοῦ νεωστὶ τὸν οὐδὸν τῆς αἰθούσης διελθόντος. Κατὰ τὸν τρόπον, μεθ' οὗ ἔθετε τὸν πόδα ἐπὶ τοῦ διπλωματικοῦ τούτου ἐδάφους, ἐσημάτιζον τὴν περὶ τοῦ προσώπου του ὡς καὶ περὶ τῆς κοινωνικῆς του θέσεως ἰδέανμου. Ἐνόσω προὔχρει, παρετήρουν μετὰ προσοχῆς τὰς τοῦ σώματός του κινήσεις, αἵτινες ἦσαν λίαν ποικίλαι· ἄλλοι μὲν προὔχρουν μὲ τρόπον προδίδοντα ὑπερησάνειαν, ἄλλοι δὲ μὲ τρόπον προδίδοντα ταπειναφροσύνην καὶ δειλίαν. Οὕτω παρετήρησα ὅτι ὀλίγα πρόσωπα ἦσαν τὰ αὐτὰ ἐν τῷ ἀντιθαλάμῳ καὶ ἐν τῇ αἰθούσῃ τῆς ὑποδοχῆς.

Ἄφου ὁ προσκεκλημένος ἐξεπλήρου τὸ σπουδαῖον αὐτοῦ τοῦτο καθήκον, τὰ βλέμματά μου ἔρριπτον ἐπὶ τῆς φυσιογνωμίας τοῦ ὑπουργοῦ, καὶ ἐκ τοῦ ὕψους τὸ ὁποῖον ἐκάστοτε προσελάμβανε τὸ πρόσωπόν του, ἔκρινον περὶ τῆς κοινωνικῆς θέσεως τοῦ ξένου. Εἶτα μετὰ τὸν χαιρετισμὸν, ὁ προσκεκλημένος ἔστρεψε τὸ πρόσωπον πρὸς τὴν θύραν, τότε δὲ μόνον ἦτο ἡ κατάλληλος στιγμή ὅπως παρατηρήσω αὐτὸν κατὰ πρόσωπον, οὐδέποτε δὲ σχεδὸν ἀπεδείχθη ἐσφαλμένη ἡ ἰδέα ἣν εἶχον προηγουμένως σχηματίσει περὶ τοῦ ἀτόμου του.

Ἐνῶ ἐγὼ ἀπήλαυον τῆς ἀγνῆς ταύτης εὐχαριστήσεως, γέρων τις, ὑπέροχον κατέχων ἐν τῇ κοινωνίᾳ θέσιν, ἦλθε καὶ ἐκάθησε παρ' ἐμοί.

— Εἶθε διπλωμάτης, νεαρέμου φίλε ; μὲ ἠρώτησε μετὰ πατρικοῦ ὕψους, ὅπερ ἐδικαιολόγει τὴν οἰκειότητα τῆς ἐρωτήσεώς του.

— Ὅχι, κύριε, ἀπήνησα, θὰ μετέλθω τὸν δικηγόρον.

— Ἄ ! Ἄ ! σπουδάζετε τοὺς ξηρούς ἐκείνους κώδικας, οἵτινες ὑποδεικνύουσιν εἰς τοὺς τιμίους ἀνθρώπους τὰ κακὰ τὰ ὅποια τοῖς εἶναι ἀπήγορευμένα νὰ πράξωσι καὶ οἵτινες διδάσκουσιν εἰς τοὺς ἀποκλήρους τὸν ἀνθρώπων ἐκεῖνο εἰς ὃ δύνανται νὰ ἐπιδοθῶσιν. Ἐνθυμήθητε τὴν πρόρρησιν ταύτην. Ὅταν γίνητε συνήγορός τινος, ὑμεῖς θὰ γνωρίζητε περὶ τῶν πελατῶν σας περισσώτερα ἐκείνων, ὅσων θὰ θελήσωσι νὰ σᾶς ἀφήσωσι νὰ μαντεύσητε.

Ἐνόησα ὅτι καθ' ἦν στιγμήν παρετήρουν καὶ ἐξήταζον τοὺς ἄλλους, ἄλλοι παρετήρουν ἐμέ, ἐπειδὴ δὲ ἡμῖν ἀκόμη ἐν τῇ ἡλικίᾳ καθ' ἦν ὁ ἄνθρωπος ἐρύθει, ἡσθάνθη ἐρύθημα ἀνερχόμενον ἐπὶ τῶν παρεῖων μου.

Αἴφνης ἤκουσα καγχασμούς, γέλωτας πρὸς τὰ δεξιὰ, εἶδον δὲ δύο νεκροὺς ἄνδρας. οἵτινες ἀλληλετύπτοντο, τοὺς ἀγκῶνας.

— Ὁ ἄνθρωπος μὲ τὴν μεγάλην μύτη! ἔλεγον, ὁ ἄνθρωπος μὲ τὴν μεγάλην μύτη!

Ἦγειρα τοὺς ὀφθαλμούς, παρετήρησα πρὸ τοῦ ὑπουργοῦ, ἄνδρα, ὅστις ὑπεκλίνετο μακρόθεν μετὰ πολλῆς δειλίας. Τὸ ὄλον τοῦ ἦτο αὐστηρῶς κομψόν, τὸ δὲ ἀνάστημα αὐτοῦ, λεπτοφυῆς καὶ κάλλιστα ἀνεπτυγμένον, προέδιδεν εὐγενῆ καταγωγήν. Ἀλλὰ τὸ βράδισμα αὐτοῦ ἐδείκνυεν ὅτι εὐρίσκετο ἐν ἀμηχανίᾳ, ὑπεκλίνετο δὲ ὡς κατὰδικος, θέλων νὰ ἀποκρύψῃ τὸ παράπτωμά του, ζητῶν δὲ νὰ μείνῃ ἀήρατος ἐν τινι σκιᾷ, ἐξ ἧς οὐδέποτε θὰ ἐτόλμα νὰ ἐξέλθῃ. Ἐστράφη πρὸς τὴν θύραν, εἶδον δὲ μόνον ρίνα, μεγάλην ρίνα, ρίνα ἀσύγνωστον ἐν μέσῳ προσώπου, ὅπερ ἐφαίνετο ἡρεμὸν καὶ γλυκῦ, ρίνα ἐξ ἐκείνων, αἵτινες παρεμποδίζουσι τοὺς ἔχοντας αὐτὴν νὰ ἀναγινώσκωσι, νὰ γράφωσι, νὰ τρώγωσι, τέλος δὲ σπανίαν ρίνα μὲ τὴν ὁποίαν οὐδέποτε δύναται τις νὰ εἴπῃ εἰς γυναῖκα «σὺς ἀγαπῶ» καὶ ἡ ὁποία μόνη κατὰλληλος καὶ ἀναγκαία εἶναι εἰς κομικὰ πρόσωπα ἵπποδρομίου. Ἡ ρίς αὕτη μὲ καθίστα περιέργων μέχρις ἀδικησίας, δὲν ἠδυνάμην δὲ νὰ ἀποστρέψω ἀπ' αὐτῆς τοὺς ὀφθαλμούς καὶ νὰ παύσω νὰ τὴν παρατηρῶ μετὰ προσοχῆς. Τοῦτου ἕνεκα περικόλουθον τὸν ἔχοντα αὐτὴν ἀνὰ μέσον τῶν ὀμίλων, μεταξὺ τῶν ὁποίων εἰσέδυν ὅπως τὴν ἀποκρύψῃ. Ἀλλὰ οὐδὲ κἂν διήλθε τοῦ νοῦ μου ἡ ἰδέα νὰ σκώψω αὐτόν, διότι ἐάν ἡ ρίς αὕτη μοὶ ἐκίνοι τὴν περιέργειαν μέχρις ἀδικησίας, συνάμα μὲ ἐλύπει ὑπερβαλλόντως. Παρετήρησα ὅτι οἱ ἐκατέρωθεν τῆς τρομερῆς ταύτης ρινὸς ὀφθαλμοὶ ἐξέφραζον ἀγαθότητα, ὅτι τὸ στόμα τοῦ ἀνδρὸς ἐμειδία πάντοτε, ὅτι τὸ μέτωπόν του προέδιδεν ἀγγίνοιαν καὶ ὅτι ἡ φυσιογνωμία ἦτο μελαγχολική, ἐφ' ἧς ἠδυνάτό τις νὰ ἀναγνώσῃ τὴν συναίσθησιν ἐκτάκτου δυσμορφίας.

Ὁ πρὸ' ἐμοὶ καθήμενος, ὅστις δὲν ἔκλυσε νὰ μὲ παρατηρή, πληγίως μοὶ εἶπε:

— Βλέπω ὅτι δὲν εἴθε μοι γένηται, διὰ τοῦτο δὲ θὰ σὺς διηγηθῶ ποῖος εἶναι ὁ ἄνθρωπος οὗτος.

Ἐγενόμην προσεκτικὸς καὶ ἤκουσα τὰ ἐπόμενα:

— Ὑπάρχουσιν, ὑπέλαβεν ὁ γέρον, ἄνθρωποι οἱ ὅποιοι ἔχουσιν ἐκκεντρικὴν ρίνα καὶ οἵτινες παρουσιάζουσιν αὐτὴν μετ' ἀνεκρύπτου ἀδικησίας, φαίνονται δὲ ὅτι θέλουσιν τὴν ρίνα τῶν νὰ μεταχειρισθῶσιν ὡς μέσον ὅπως προσελκύσωσι τὴν προσοχὴν τῶν ἄλλων καὶ νὰ ἐκμεταλλεθῶσιν αὐτήν. Παρενοχλοῦσι τοὺς ἄλλους διὰ τῆς ρινὸς τῶν, διότι οὐδεὶς τολμᾷ νὰ ἴδῃ αὐτοὺς κατὰ πρόσωπον, ἐκεῖνοι δὲ περιπατοῦσιν ὑπὸ τὸν ἥλιον, οὐ τὰς ἀκτίνες ἀποκρύπτουσι διὰ τῆς ρινὸς τῶν, καὶ ρίπτουσι σκιὰν ἐπὶ τῆς γῆς. Οἱ ἄνθρωποι οὗτοι εἶναι ὅλως διάφοροι τοῦ ἀνδρὸς τὸν ὅποιον πρὸ ὀλίγου εἶδετε. Οὗτος εἶναι μετριόφρων, γνωρίζει καὶ ἔχει συνείδησιν τῆς δυσμορφίας του, ὁμιλεῖ περὶ αὐτῆς, ἀντὶ δὲ νὰ προκαλῆ τὴν προσοχὴν τῶν ἄλλων, μόνον σκέψιν ἔχει, τίνι τρόπῳ ν' ἀποκρύψῃ τὴν ρίνα, ἀπὸ τῶν περιέργων καὶ ἀδικησιῶν βλεμμάτων τῶν ἄλλων. Εἶναι κατησχυμμένος ἐκ τῆς ρινὸς του, ὡς εἰ ἦτο ἰδικόν του σφάλμα, ἡ δὲ ρίς αὕτη σπουδαίως ἐπηρέασε τὴν τύχην τοῦ δυστυχοῦς τούτου ἀνθρώπου.

Ὁ ἄνθρωπος οὗτος εἶναι ὁ τελευταῖος τῶν κληρονόμων μιᾶς τῶν καλλιτέρων οἰκογενειῶν τῆς Βούρζ, ὁ πατὴρ του, ὁ Ἰάκωβος Σιμάν, ὅστις ὑπῆρξε συμβολαιογράφος, τῷ ἐκληροδότησεν ἀρκούντως μεγάλην περιουσίαν, ἀλλ' ὁ Ἰουλιανὸς Σιμάν πολὺ ὀλίγην χρῆσιν αὐτῆς ἐπίησατο, διότι ἡ κ. Σιμάν, ἡ μήτηρ του, μείνασα χήρα ἐν νεαρῇ ἡλικίᾳ, φιλάρεσκος καὶ βαρέως φέρουσα τὴν ρίνα τοῦ υἱοῦ τῆς, ἔστειλεν αὐτόν νὰ διακούσῃ τὰ ἐγκύκλια μαθήματα ἐν τινι Λυκείῳ τῶν Παρισίων, ἐν ᾧ ἡ ρίς αὐτοῦ ἐγένε-

το αἰτία ὁ Ἰουλιανὸς νὰ σκώπηται καὶ μυκτηρίζηται παρὰ τῶν συμμαθητῶν του. Ἐπὶ δέκα πέντε μόνον ἡμέρας κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν διακοπῶν ὁ Ἰουλιανὸς ἔλειπεν ἐκ τῆς σχολῆς, ἐπειδὴ δὲ παρερχομένων τῶν ἐτῶν, ἡ μήτηρ του παρετήρει ὅτι ἡ ρίς του ἔβαινεν αὐξανόμενη, ἔτι περισσώτερον κακῶς μετεχειρίζετο αὐτόν. Ἐνεκα τῆς ρινὸς του λοιπόν, ὁ Ἰουλιανὸς Σιμάν διήλθε πολὺπικρον τὴν νεανικὴν του ἡλικίαν.

Ὅτε ἔφθασεν εἰς ἡλικίαν δέκα ἐννέα ἐτῶν, ἡ μήτηρ του ἀπέθανεν. Μέχρι τελευταίας στιγμῆς αὕτη ἠλπίζε νὰ ὑπανδρευθῇ ἐκ νέου, τούτου δὲ ἕνεκα ἐν Βούρζ ἔζη πολυτελεῆ βίον, συνῆψε δὲ καὶ πολλὰ χρῆμα. Ὁ Ἰουλιανὸς ἔλαβε γνώσιν τῶν χρῶν τῆς μητρὸς του καὶ ἠθέλησε νὰ τὰ πληρώσῃ, ἀλλ' ἐπειδὴ ἐκεῖνος ἦτο εἰσέτι ἀνήλικος ὁ κηδεμὼν αὐτοῦ ἐδήλωσεν ὅτι ὁ Ἰουλιανὸς παραιτεῖται τὴν μητρικὴν περιουσίαν καὶ τὰ χρῆμα δὲν ἐπληρώθησαν τότε. Ἀλλ' ὁ Ἰουλιανὸς ἔλαβε ὑπὸ σημείωσιν τὰ ὀνόματα τῶν δανειστώ, ὅτε δὲ ἐγένετο ἐνήλικος, ἐνήλικα εἴκοσι καὶ ἐνὸς ἔτους, καὶ ἔλαβεν ὑπὸ τὴν κατοχὴν τοῦ ὀλοκλήρον τὴν περιουσίαν, προσεκάλεσεν αὐτοὺς εἰς τὸ γραφεῖον τοῦ συμβολαιογράφου του, ἄνευ δὲ κομπορημοσύνης καὶ μεγάλων λόγων, εἰς ἕκαστον ἐπλήρωσε τὸ χρέος τῆς μητρὸς του.

Εἰς τὴν γενναίαν ταύτην πράξιν προέβη, φρονῶν ὅτι ἐξετέλει τὸ μᾶλλον στοιχειῶδες καθήκον του, ἐάν δὲ ἔβλεπέ τις αὐτόν μετ' ὑπόσης εὐαρεσκείας καὶ χαρᾶς ἐξώφλει τὰ χρῆμα τῆς μητρὸς του, θὰ ἔλεγεν ὅτι εἶχεν ὀρκισθῆ νὰ διατηρήσῃ ἱεράν τὴν μνήμην τῆς καλλιτέρας καὶ ἀγαθότερας τῶν μητέρων!

Κατ' ἐκείνην τὴν στιγμήν δὲν ἐσκέπτοντο πλέον τὴν ρίνα του. Τὰ δάκρυα ἄτινα ἐκάλυπτον τοὺς ὀφθαλμούς πάντων δὲν ἐπέτρεπον αὐτοῖς νὰ ἴδωσι πόσον ἦτο μεγάλη. Ἀλλ' ἐπ' ὀλίγον διαρκοῦσιν αἱ στιγμαὶ τῆς εὐδαιμονίας ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ, διότι μετ' οὐ πολὺ ἡ ρίς αὐτοῦ ἀνέλαβε τὸ πρότερον αὐτῆς πρόσωπον.

Ὁ Ἰουλιανὸς ἦτο κάτοχος μικροῦ πατρικοῦ κτήματος, δὲν ἠδύνατο δὲ νὰ ἔλθῃ ὅπως ζῆσῃ εἰς Παρισίους, ἄλλως πάντες ἠγάπων αὐτόν ἐν Βούρζ, διότι ἡ γενναία αὕτη πράξις ἐφέλκεσεν ἐπ' αὐτοῦ τὴν γενικὴν συμπάθειαν καὶ τὸν ἀμέριστον σεβασμόν, οὐκ ὀλίγοι δὲ ἔβλεπον αὐτόν κατὰ πρόσωπον καὶ δὲν ἐγέλων. Ὁ Ἰουλιανὸς ἀπεφάσισε νὰ διαμένῃ παρὰ τινι θείῳ του, ἀδελφῇ τῆς μητρὸς του, ἧτις δὲν ἐθεώρησε τὴν ἐν τῷ οἴκῳ τῆς διαμονὴν τοῦ Ἰουλιανοῦ ὡς ἐπικίνδυνον, καίτοι εἶχε θυγατέρα. Ἀλλὰ ἐάν ὁ Ἰουλιανὸς δὲν ἦτο ἐπίφοβος καὶ ἡ θυγάτηρ τῆς θείας του, ἡ ἐξαδέλφη του, δὲν ἦτο πολὺ ὠραία. Ἦτο ἡλικίας δέκα ἐξ ἐτῶν, ὁ δὲ Ἰουλιανὸς ἠγάπησεν αὐτὴν χάρις εἰς τὰ θέλητρα τῶν πρώτων ἐτῶν τῆς νεανικῆς ἡλικίας. Ἡ νεαρὰ κόρη, συγκινηθεῖσα ἐκ τῆς ἐπιδειχθείσης πρὸς τὴν μητέρα αὐτῆς ὑπὸ τοῦ Ἰουλιανοῦ ἀφωσιώσεως καὶ ἀγάπης, ἔτρεφε πρὸς τὸν τίμιον νέον ἀρκαινῇ ἀγάπῃ καὶ ὑπόληψιν.

Αἱ γυναικες ἐνίστα εἶναι σκληραὶ. Ὅταν ἴδωσιν ἀνθρωπὸν τινὰ μὴ δυνάμενον νὰ ἀγαπήθῃ, τῷ ἀφαιροῦσι τὸ δικαίωμα νὰ ἀγαπήσῃ ἄλλην, ὅτε καί, εἴτε ἐκ φιλαρεσκείας καὶ χάριν τῆς ἐκ τοῦ θριχέμου προξενουμένης χαρᾶς, εἴτε ἐκ παντελοῦς ἀδιαφορίας, δὲν αἰσθάνονται τὸ ἐρύθημα τῆς αἰδοῦς, μολονότι παρὰ τῷ ἀνθρώπῳ δὲν κατορθοῦσι νὰ ἐξεγείρωσι ἐπιθυμίαν τινά.

Ἡ Μαρία ἐπεδείκνυεν ἀδιαφορίαν πρὸς τὸν ἐξαδέλφον τῆς, ἡ δὲ μήτηρ τῆς, ἧτις τὴν ρίνα τοῦ ἀνεψιοῦ τῆς ἐθεώρει ὡς κώλυμα πρὸς ἐξεγερσιν ἔρωτος ἐν τῇ καρδίᾳ τῆς θυγατρὸς τῆς, δὲν παρεμποδίζεν αὐτήν νὰ ἐπιδεικνύῃ πρὸς αὐτόν ἀδελφικὴν ἀγάπην.

(Ἀκολουθεῖ)

Ο ΤΥΠΕΥΘΥΝΟΣ

ΧΡΥΣΟΣΘΕΝΗΣ ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ.

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ ΝΕΟΛΟΓΟΥ.